

NEMZET, HAZA, EGYHÁZ, 1998

Évfordulók jegyében 475-150-125

A kálvinizmust évtizedekkel megelőzve 475 éve, 1523-ban, a lutheranizmus-sal szinte egyidőben érkeztek az első anabaptista reformátorok Magyarországra, *Schróter Kristóf*, majd *Fischer András* és *Kisszebeni János*. *Dr. Zoványi Jenő* református teológiai professzor „A reformáció Magyarországon 1565-ig” című könyvében „részletes pontossággal tárgyalja a magyarországi anabaptisták mozgalmát, azok puritán életét, üldöztetését és vértanúságát. Ő emelt hazánkban először méltó emléket a mártír prédikátornak, Fischer Andrásnak”. (Az idézet az 1948-as jubileumi közgyűlés egyik határozati javaslatában olvasható, melyben a baptisták köszönetet mondanak a református professzornak, aki egyébként már 1521-ben is tud Magyarországon működő anabaptistákról!)

Fischer András és társai munkássága nyomán a bemejtő mozgalom az Alföldön Debrecenig, Erdélyben pedig a havasokig terjedt. Fischer 1540-ben történt kivégzése nem veti vissza a baptizmust. 1563-ban a velencei követ úgy látja, hogy a „magyar urak nagy része lutheránus vagy anabaptista” (Marcali, Világtörténet VIII. k. 376. old.). Erdélyben Bethlen Gábor fejedelem 1621-ben kezdte el a morvaországi anabaptisták letelepítését... A folyamatos üldözés, amelynek egyik végső fázisát Mária Terézia 1763-as dekrétuma indította el, gyakorlatilag fölmorzsolta az anabaptizmust. Csak szórványosan lelhető föl közel egy évszázadon át.

150 éve március 15-én kitört a forradalom. Erre és a dicsőséges szabadságharcra is emlékezünk, és természetesen az 1848-as törvényekre, amelyek nekünk baptistáknak igen jelentősek.

152 éve, 1846-ban, Hamburgból hat bemejtett fiatalember indul haza. Közülük kettő Bécsben, kettő Pécssett, kettő pedig Pesten kezd missziót. Rottmayer János pesti úttörő munkája igen eredményes. A baptista misszió második megszervezése az ő nevéhez fűződik. Ennek 150. évfordulóját ünnepeltük 1996-ban. Itt nem is szölok róla részletesebben.

125 éve, 1873. március 6-án érkezett Meyer Henrik Budapestre. Ő volt Istennek az a kiválasztott szolgálója, aki harmadszor szervezte meg a baptista missziót hazánkban. Azóta töretlen ez a munka az egész Kárpát-medencében.

(BH 1998. 67. old. – Dr. A. M. –)

„A szabadságot Krisztus szerezte...” (Gal 5:1)

„Rabok legyünk vagy szabadok?
Ez a kérdés, válaszzatok!”

Petőfi híres soraival kezdi Mészáros Sándor lekipásztor, a Hajnalcsillag c. gyermeklap sok éven át volt szerkesztője március 15-i ünnepi vezércikkét *A Kürt*-ben, 1926-ban. A cikk címe: Szabadság, egyenlőség, testvériség.

A *Békehírnök* 1942. március 15-i számában „Szabadságharc”, az 1943. március 15-i számban pedig „Megenyhült a lég” címmel olvashatunk szerkesztőségi cikket, ez utóbbiban pedig dr. Udvarnoki Béla tollából vezércikket „Március 15-e” címmel.

1948-ban, 50 évvel ezelőtt, *A Kürt* március 15-i számában dr. Somogyi Imre „Az igazság felmagasztalja a nemzetet” című cikkével emlékezik a nemzeti ünnepen. Ugyanebben az évben az Evangéliumi Hírnök (Gospel Messenger), az Amerikai Magyar Baptista Szövetség hivatalos lapja Emericus (dr. Somogyi Imre) „Márciusi ének” című, az ünnepre írt himnikus versét közli.

Ma, 1998-ban, a '48-as forradalom és szabadságharc 150. évfordulóján mi, magyar baptisták itt, e megcsonkított hazában, a Kárpát-medencében és szerte a világon együtt ünnepelünk a *nemzettel*, mely határoktól függetlenül létezik és nemcsak nyelvében él, hanem a nyelvéen túl is, második sőt harmadik generációs, a nyelvet már nem vagy alig beszélő, de szívükben igaz magyar testvéreinkel is.

A *Békehírnök* ezen ünnepi számában emlékezünk a 150 évre, Petőfire, Kosuthra és társaikra. De emlékezünk a 475 évvel ezelőtt kezdődött anabaptista misszióra, és a 125 évvel ezelőtt, 1873. március 6-án Budára érkező Meyer Henrikre, aki harmadszor szántott új ugart és szervezte meg az immár azóta töretlen baptista missziót.

Arany Jánost idézve megpróbálom szemléltetni azt a különös hangulatot, amely az eufóriából a végső kétségbeesésig juttatta a magyarokat, nemcsak Aranyt, de Petőfit is.

„...Az, miért epedt a honfi
Soká, hasztalan,
De nem hitte, csak mutatta,
Hogy reménye van:

Az többé nem álom, nem kétség homálya:
Ismét egy a magyar kettévált hazája!

...

Öleljük meg egymást, szívesen, meghittén,
És szeressük egymást: úgy áld meg az Isten.

...

Nem, nem! – Élni fog a nemzet,
Amely összetart:

Kit önvétke meg nem hódít,
Nem hódítja kard...”

(Egyesülés, 1848. május)

„Él-e még az Isten?” című (1848) versében kételyekkel teli versszakok után még ezt írja:

Él még, él az Isten... magyarok Istene!
 Elfordítva sincsen még e népről szeme,
 S az még, aki régen:
 Harcra hát, magyar nép! Isten a vezéred:
 Diadalmat szerezhatsz a te hulló véred
 Minden ellenségén.

1849. december 25-én kelt „Karácsonyi éjszakán” című verse azonban már a reménytelen keserűség, a „minden-mindegy” hangulatát hordozza, mint ahogy a dicsőséges forradalom kitörésének szinte napra 2. évfordulóján írt „Letésem a lantot” című, közismert, mélységesen szomorú verse is. Az utolsó szakaszt idézem:

Letésem a lantot. Nehéz az.
 Kit érdekelne már a dal.
 Ki örvend fonnyadó virágnak,
 Miután a törzsök kihal:
 Ha a fa élte megszakad,
 Egy percig éli túl virága.
 Oda vagy, érzem, oda vagy
 Óh lelkem ifjúsága!

A kiegyezés sem hozta meg a remélt megnyugvást, békét. Az idő – különösen azok tekintetében, akik semmit sem éltek át '48-ból – még a Bach-korszakot is megszüpítette. Erről szól Arany „Az alkotmányos sarjadék” című négy sorosában:

„Jobb dolgunk volt a Bach korában!”
 Kiáltja száz ifjú torok.
 És rájuk áll is e dolog:
 „Haj! a boldog gyermekszobában!”
 (1869)

Ebben az évben már szinte hagyomány, hogy március idusán a magyar baptisták világszerte evangélikációkat tartanak.

A '48-as forradalom és szabadságharc 150. évfordulóján, az evangélikációk nyitányaként március 13-án (ahogy azt többször hirdettük) Budapesten a Vörösmarty Művelődési Házban tartjuk a központi megemlékezést. Az ünnepi alkalom főtémája:

„A szabadságot Krisztus szerezte...” (Gal 5:1)

Minden tiszteletünk a hősöké és vértanúké, de – sajnos – történelmi tény, hogy a dicsőséges forradalom és szabadságharc elbukott. Mint ahogy vérbe fojtották az 1956-os forradalmat is. A szabadság örök cél, de úgy tűnik, elérhetetlen. Az ok a bűn. Az emberi önzés, a rivalizálás. A szabadság illúzió.

„Az igazi szabadságot Krisztus szerezte”, a Messiás, a Szabadító. Mások is föláldozták az életüket, de Ő az egyetlen, aki mint „igaz a nem igazakért”, mint

ártatlan a bűnösökért, mint Isten fia az emberekért halt meg. Ő az egyetlen, aki nemcsak tüneti kezelésre képes, hanem a rabság, a szolgaság gyökerét, a bűnt és annak következményét, a halált győzte le.

A legkevesebb és egyben a legfőbb, amit nemzetünkért tehetünk – március 15-én és egyáltalán – az, hogy magasra emeljük Jézus Krisztus nevét, és hirdetjük: Ő a megoldás, az egyetlen megoldás, az Út, az Igazság és az Élet. Ő az egyetlen, aki nemcsak ígéri a szabadságot, de képes megszabadítani – mégpedig nem kizárólag földi relációban, hanem – minden tekintetben.

A 475, a 150 vagy a 125 évre gondolva Neki adjunk hálát, és az 50 évvel ezelőtti 1948-as baptista jubileumi ünnepség jelmondatával mondjuk újra ma is: *Soli Deo gloria* – Egyedül Istené a dicsőség! (BH 1998. 73. old. – A. M. –)

Nemzet, haza, egyház

Augusztus 20-a mindig jó alkalmat kínál arra, hogy végiggondoljunk néhány fontos kérdést. Kik vagyunk? Hol élünk? Mi a küldetésünk?...

Legelőször embernek születünk, aztán magyarnak, és csak ezután lettünk – ha lettünk – keresztyének. Embernek kell lennünk hát az embertelenségben, magyarnak a „magyartalanságban”, és hívőnek a „hitetlenségben”. Humanizmus, hazafiság és keresztyénség. A hazafiság több, mint a magyarság, ha humanizmussal társul, ami egyenesen következik a keresztyénségből. A humanista nem feltétlenül keresztyén, és nem feltétlenül az a jó hazafi sem. A jó keresztyén azonban mindig humanista, mindig jó hazafi, soha nem nacionalista – a szó rossz értelmében –, és soha nem sovíniszta.

Ez az oka annak, hogy a valóságos keresztyének pontosan látják, hogy addig, amíg a humanizmus vagy a hazafiság – és sorolhatnám – pozitív érték, a keresztyénség – mint e pozitív értékeket magában foglaló életforma – a csúcs. Ezért nem engedhet az egyház a Krisztustól kapott parancs szellemében abból, hogy igyekezzen minden embert elérni az evangéliummal, ezért nem adhatja föl küldetését: azt, hogy megismertessen mindenkit Jézus Krisztussal, a Megváltóval. Ezért mondják a keresztyének egybehangzóan ebben a hazában, hogy elsősorban biblikus keresztyén életmódra, erkölcsi megújulásra van szükség, mert a teljes értékű pozitív változásoknak csak az lehet az alapja. Erre figyelmeztetnek első királyunk, Szent István intelmei, mint ahogy erre figyelmeztet a teljes Szentírás.

Változások. Nemrégiben kezdte meg munkáját az új kormány és az új parlament. Örülünk annak, hogy a keresztyénségről a miniszterelnök és kabinetje mint értékteremtő, értékmegőrző és értéknövelő tényezőről beszél. Annak is, hogy a kormány véget akar vetni az egyházi köntösben jelentkező emberi és egyéb jogokra buzgón hivatkozó lélekkereskedelemnek. Semjén Zsolt, az egyházi ügyekért felelős új államtitkár teológiai doktor. Pontosán érzékeli, hogy mi a különbség a keresztyén életvitel és a lelkigondozás, illetve a keresztyénnek tűnő, valójában azonban azzal szöges ellentétben lévő „mutatványosdi” között. A Népszabadság június 26-i számában az államtitkár ezt nyilatkozta: „– Az egyházak történelmi minősítése nem a kormánytól függ. Ezt a döntést a történelem hozta meg. Meg kell nézni, hogy az évszázadok során melyik egyház milyen munkát végzett a

nemzet érdekében. Nyilvánvaló, hogy ilyen szempontból a történelmi egyházak nem hasonlíthatók össze más, újabb vallási közösségekkel. Azonban a létszámukat tekintve a kisebb egyházak között számos olyan van, amelynek egyházi voltát senki nem kérdőjelezi meg. Ilyenek például az ortodox egyházak, az unitáriusok vagy a baptisták. Szó sincs arról, hogy az új kormány bármilyen vallási közösség szabadságát kívánná korlátozni. A vallásszabadsággal való visszaélést kell megakadályozni, mert a jelenlegi szélsőségesen szabálytalan helyzet erre kedvező alkalmat kínál. Ezzel egyébként nem teszünk mást, csupán az Európai Unió országainak jogrendjéhez, a strassbourgi bíróság döntéseire és az emberi jogi egyezményekhez igazítjuk a saját törvényeinket. A kisebb egyházaknak, vallási közösségeknek sem érdekük, hogy összemoshatóak legyenek olyan csoportokkal, amelyek kizárólag gazdasági tevékenységük leplezésére nevezik magukat vallási szervezeteknek.

– *Ha csakugyan van ilyen csoport, akkor azt a bíróság a jelenleg érvényes jogszabályok alapján is törölheti az egyházak nyilvántartásából. A törvénytelen ségek büntetésére pedig ott a Btk.*

– A bíróságoknak az egyházak nyilvántartásba vételekor nincs módjuk megvizsgálni, valóban vallási szervezet kéri-e a bejegyzést. A későbbiekben már nagyon nehéz közbeavatkozni. Különösebb hozzáértés nélkül is belátható, hogy meglehetősen abszurd az a jogszabály, amely szerint a katolikus esztergomi érsek, a református zsinat lelkészi elnöke és – teszem azt – a boszorkányszövetség főboszorkánya ugyanolyan közjogi státusban van.” Eddig az idézet.

Való igaz, „az egyházak történelmi minősítése nem a kormánytól függ”. Ami a történelmiséget illeti, ez igen egyszerű kérdés. Vagy van történelme – mondjuk 100 esztendő – az egyháznak, vagy nincs. Az anabaptisták 475 évvel ezelőtt kezdték meg missziójukat Magyarországon. Ez bizonyára elegendő lenne a történelmiséghez, mégsem az, mert nem vagyunk népegyház. Ugyanaz mondható el pl. az ortodox egyházakról vagy éppen a unitáriusokról. Fogalomzavar!

És most nézzük a hasznosságot! Egy kis történelmi egyház, mint a baptisták (ez persze csak Magyarországon igaz, hisz világviszonylatban a baptisták a legnagyobb protestáns egyház), nem tehetett annyit a hazáért, mint egy nagy történelmi egyház. A kérdés az: tett-e annyit, amennyi a létszámából következően várható, e tekintetben kiállja-e a próbát más történelmi egyházak mellett?! Anélkül, hogy kérkednénk, megállapíthatjuk: igen. Gondoljunk csak a habán (baptista) kézműves kultúrára, arra, hogy neves fejedelmek (pl. Bethlen) udvarában anabaptista tudósok, házi orvosok dolgoztak, vagy arra, hogy a leghíresebb Corvinák mellett őrzik könyvtáraink az anabaptista kódexeket! Példaként említhetjük azt is, hogyan jártak közben magyar baptista vezetők a brit miniszterelnöknél az ugyancsak baptista *Lloyd George-nál* az országcsönkítés megakadályozása érdekében, vagy gondoljunk arra, milyen módon kapta meg Magyarország – baptista közvetítéssel – Jimmy Carter amerikai elnöktől a legnagyobb kereskedelmi kedvezményt, vagy hogy közel öt esztendőcsendes diplomáciai lépések következtében hogyan kaptuk vissza a királyi koronát és a koronázási ékszereket, vagy épp napjainkban milyen lépéseket tettünk és teszünk amerikai kormánykörökben népünk érdekében. És akkor nem is említettük az evangélizációs, kulturális, karitatív, oktató és egyéb munkákat, amelyek lételemei egyházunknak.

Valóban nem a kormánytól függ a történelmi minősítés, azonban – úgy véljük, hogy – a kormány éppúgy, mint a média, igen sokat tehet a helyes tudat és értékrend kialakítása érdekében, ami alatt azt is értem, hogy sokat tehet – ahogy tervezi is – az „álegyházak” ellen, ezzel is segítve az értékteremtő egyházak, nagyok és kicsik munkáját egyaránt.

Mi magunkat történelmi egyháznak tartjuk, a fentiek alapján is. Szerintünk Magyarországon vannak: történelmi nagyegyházak, történelmi kisegyházak, történelmi hitfelekezetek (hitközségek); amelyek lehetnek keresztyének vagy nem keresztyének... és sajnos vannak destruktív szekták, amelyek mérhetetlen lelki-szellemi – és anyagi kárt okoznak áldozatuknak éppúgy, mint a társadalomnak.

Európaiságunk – ahogy dr. Semjén Zsolt is megjegyzi – egyáltalán nem azzal erősödik, hogy egyháznak fogadunk el olyan – olykor néhány száz fős – csoportot, amely az üzleti siker érdekében jegyeztette be így magát, bár nyilvánvalóan kártékony tevékenységet folytat.

Ebben az évben ünnepli a Magyarországi Baptista Egyház a hamar vértanúsorsra jutott, 475 éve kezdődött magyar anabaptista missziót. Két éve ünnepeltük az újjászervezés 150. évfordulóját. Az idén ünnepeljük a harmadik újjászervezés 125. évfordulóját. És ünnepeljük nemzetünkkel e hazában és határainkon túl a '48-as forradalom és szabadságharc 150. évfordulóját. Fejet hajtunk elődeink, a mártírok és hősök emlékének.

Hálát adunk Istennek az új kenyérért, melyet érdemünkön felül bőségesen adott meg ebben az évben is.

Azért imádkozunk, hogy népünk vezetői Istentől kapott bölcsességgel kormányozzák országunkat, azért, hogy első törvényeink szellemében folyjék az alkotmányozó munka.

Isten óvja Népet, Isten óvja Egyházát, Isten óvja Magyarországot!
(BH 1998. 249, 252. old. ünnepi vezércikk – A. M. –)

Pozsonyi látogatás

Egyházunk központi énekkara május 16–17-ig Pozsonyban hangversenyezett. A kórust elkísérte dr. Almási Mihály egyházelnök és Mészáros Kornél főtítkárs.

A kórus – Oláh Gábor karnagy vezetésével – három helyszínen szolgált. A hangversenysorozat szombat este 6 órakor az egyetlen pozsonyi református templomban kezdődött. A remek akusztikájú, 1914-ben épített magyar templomban a püspöki megnyitó után zengett az ének, szólt az orgona, zongora, hegedű, cselló, és művészi tolmácsolásban kerültek elénk a nemzetközi és magyar egyházzene remekei. A hangverseny szünetében Almási Mihály elnök testvér szólt a gyülekezethez. Elmondta, hogy történelmi pillanatok tanúi vagyunk, hisz pontosan 450 évvel ezelőtt, 1548-ban Pozsonyban a magyar országgyűlés törvényt hozott az anabaptisták és a zwingliánusok kiűzésével kapcsolatosan. Ezzel szemben ma magyar református templomban magyar baptista kórus énekel. A sokszor politikusok által is gerjesztett nemzetiségi ellentétek oldása történik a keresztyén testvériség jegyében. A hívőknek mindig is a békéltetés szerepét kell betölteniük. Megköszönte a református püspöknek, hogy templomában fogadta a baptista kórust.

Vasárnap délelőtt az eredetileg evangélikus templomként funkcionáló mai pozsonyi baptista imaházban folytatódott a központi kórus szolgálata. Néhány darabot a pozsonyi énekkarral együtt énekelt a kórus. Főlemelő élmény volt pl. a „Te Péter vagy” – amit a két kórus magyarul és szlovákul egyszerre énekelt.

Az igehirdetés szolgálatát Almási Mihály testvér végezte. Szólt speciális küldetésünkről Európának ezen a részén. Fölszólalt a Szlovákiai Baptista Szövetség főtitkára, dr. Josef Kulacik testvér, és Mészáros Kornél főtitkár testvér imádkozott. Kondacs Pál testvér tolmácsolt, aki épp most írja a szlovákiai baptisták történetét.

Vasárnap délután az evangélikus templomban zárult a hangversenysorozat, megszólítva és elérve ezzel a teljes szlovákiai protestantizmust.

A Szlovákiai Rádió magyar adásának szerkesztője interjút készített egyházunk elnökével a két ország és a két egyház kapcsolatainak értékelését kérve tőle. (BH 1998. 171. old. – A. M. –)

Augusztus 20-i ünnepi beszéd Tahiban

Ebben az évben is „toronyzene” fogadta a Tahiba érkező testvériséget a Központi Fúvószenekar jóvoltából. A délelőtti istentisztelet keretében Dr. Almási Mihály egyházelnök tartott ünnepi beszédet Pátkai Béla missziói titkár prédikált. Az áldott és felemelő testvéri találkozón a Központi Énekkar szolgált Oláh Gábor testvér vezetésével, és Pátkai Imre testvér közreműködésével. A délelőtti alkalom közös úrvacsorával zárult.

A Magyar Rádió a Kossuth adón augusztus 23-án vasárnap délelőtt 10.05-től 11-ig közvetítette az istentiszteletet.

Ünneplő Gyülekezet, Kedves Testvérek!

475 éve annak, hogy szeretett hazánkban a lutheranizmussal szinte egyidőben, a kálvinizmust pedig megelőzve – missziómunkába kezdtek a baptisták, akiket annak idején gúnyosan anabaptistáknak, azaz újrakeresztelőknek neveztek. A baptista reformáció történetileg a reformáció második ága. Az egyik legnagyobb formátumú baptista reformátor, Hubmayer Baltazár Luther rendtársa volt, és vele egyazon évben doktorált. Számos kiváló teológiai írás és könyv maradt utána, pedig fiatalon mártír sorsra jutott. 1528-ban máglyán égették el Bécsben. Feleségét három nap múlva ugyanitt a Dunába folytatták.

Magyarországon 1523-ban, tehát 475 éve indult a baptista misszió. 25 évvel később, 1548-ban már törvényt alkottak a baptisták ellen. Ennek épp 450 éve. I. Ferdinánd 1548-as törvényének XI. cikkében ez áll: „...Az ország karai és rendei elhatározták, hogy az anabaptisták..., kik még az országban vannak, mindenki birtokáról távolúzessenek.”

Ma – többek között – ünnepeljük tehát elűzött és ezrével mártírhalált halt elődeinket, tisztelettel adózunk emléküknél, és igyekszünk követni hitüket.

Március 15-én mi, magyarok együtt ünnepeltük szerte a világon a dicsőséges forradalom és szabadságharc 150. évfordulóját. Vallásügyi szempontból is igen fontos az 1848-as esztendő, hisz az V. Ferdinánd király által április 11-én berekesztett országgyűlés XX. törvénycikke („A vallás dolgában”) arról rendelkezett, hogy – idé-

zem: „E hazában minden bevett vallásfelekezetre nézve különbség nélkül tökéletes egyenlőség és viszonyosság állapíttatik meg.” Arról is szól a törvény, hogy minden egyházi iskola teljes költségterítést kapjon az államtól.

Az újjábbkori baptizmus 150. évfordulóját ünnepeltük a millicentenárium évében. Ekkor látogatta meg egyházunkat Jimmy Carter volt amerikai elnök, kedves hittestvérünk, valamint Nilson Fanini, a Baptista Világszövetség brazil elnöke. 450 éve kiűzött elődeink után, 125 évvel ezelőtt Meyer Henrik immár harmadszor szervezte újjá a missziót.

Az újjászervezés utáni évek fontos eredménye, hogy a „vallás szabad gyakorlásáról” szóló 1895. évi XLIII. törvénycikk alapján, a szükséges okmányok (hitvallás, szervezeti szabályzat) benyújtása után 1905-ben a vallás- és közoktatásügyi miniszter a baptistákat elismert vallásfelekezetté nyilvánította a 77.092/1905-ös számú miniszteri körrendelettel.

1947-ben az országgyűlés a XXXIII. törvényben egyenjogúsította a vallásfelekezeteket. Többek között ezért is érezzük alkotmányos visszalépésnek, hogy a Magyarországi Baptista Egyház – csupán a Média-törvény idevonatkozó kitétele alapján – a történelmi egyházak közül kiszoruljon. E tekintetben bizonyára törvénymódosításra lesz szükség!

A történelmiség kritériuma a történelmiség, és ehhez a baptisták vonatkozásában nem fér kétség. Természetesen van egy másik szempont, ez pedig a társadalmi hasznosság. Ez az, amit a baptisták vonatkozásában a mai napig nem ismernek eléggé a politikusok és a közvélemény. Ezért küldött egyházunk augusztus 20-ra minden országgyűlési képviselőnek és kormánytagnak egy tájékoztató levelet és egy – a velünk kapcsolatos ismereteket gazdagító – ajándéksomagot, benne történelmünket és társadalmi szerepünket bemutató könyveket, a Békehírnök ünnepi számait és a rólunk szóló világi sajtó cikkeit. A levélben – többek között – a következőket írtam:

„Tisztelt Képviselő Úr!

A Magyar Baptista Egyház nevében köszöntöm, és kívánom, Isten áldja meg munkáját népünk javára. Augusztus 20-a kapcsán keresem fel ezzel a küldeménnyel.

Ez év júniusában levelet írtam dr. Orbán Viktor miniszterelnök úrnak, augusztus 11-én megbeszélést folytattam dr. Semjén Zsolt államtitkárral egyházunk helyzetéről és a tervezett megállapodásról. Mindketten kifejeztük együttműködési készségünket a tekintetben, hogy mielőbb létrejöjjön a megállapodás.

Mivel a baptista egyház Magyarországon kisegyház, nem várható el, hogy közismert legyen. 475 éves hazai történelmünk, valamint az, hogy világviszonylatban a baptisták a legnagyobb protestáns tömörülés, arra készítet bennünket, hogy egy „bemutató” anyagot mellékeljünk Önnek.

Megítélésünk szerint Magyarországon vannak történelmi nagyegyházak, történelmi kisegyházak (magunkat ebbe a kategóriába soroljuk), evangéliumi közösségek, nem keresztény vallási tömörülések és – sajnos – destruktív szekták. Úgy véljük – egyetértve a kormányprogrammal –, hogy számos kérdést tisztázni kellene, hisz az egyházként bejegyzett szervezetek között egészen különös csoportosulások is vannak, melyek társadalmi hasznossága legalábbis megkérdőjelezhető, nem szólva a destruktív szektákról.

Kérem, fogadja tőlünk szeretettel a mellékelt cikkeket, könyveket, valamint az 1895-ben alapított hetilapunk, a Békehírnök néhány példányát.”

A miniszterelnök úrnak írt levelünkben részletesen szólok mindarról, amit egyházunk népünkért tett, akár a legnagyobb kereskedelmi kedvezmény, akár a koronázási ékszerek hazahozatala, akár – szintén amerikai kapcsolataink révén – a határon túli magyar kisebbségek ügyében. Ezt a szolgálatot az ige parancsa szerint végezzük, és folytatni fogjuk.

Ma, augusztus 20-án, a jubileumok jegyében tisztelettel gondolunk jogteremtő első királyunkra, Szent Istvánra, a baptista mártír elődökre, a '48-as hősökre és áldozatokra.

Hálát adunk Istennek az új kenyérért, melyet érdemünkön felül bőségesen adott meg ebben az évben is.

Tahi baptista táborában 75 évvel ezelőtt volt az első augusztus 20-i ünnepi konferencia. Ma, a millicentenáriumi történelmi emlékoszlop, egyházunk zászlai és a nemzeti lobogó előtt újra a Mindenható Istenhez fordulunk, aki gondviselő mennyei Atyánk a mi Urunk Jézus Krisztus által, és azért imádkozunk, hogy áldja meg egyházunkat és népünket e hazában és határainkon túl. Imádkozunk népünk vezetőiért, hogy Istentől kapott bölcsességgel kormányozzák országunkat, azért hogy a Biblia és első törvényeink szellemében folyják az alkotmányozó munka. Isten óvja Népet, Isten óvja Egyházát, Isten óvja Magyarországot! Ámen.

Dr. Almási Mihály
egyházelnök

(BH 1998. 280–281. old. – A. M. –)

Az '56-os forradalomra emlékezünk

Minden nemzet életében vannak sorsfordító öröm- és gyásznapok. Ebben az évben – a '48-as forradalom és szabadságharc kitörésének 150. évfordulóján – kiemelten ünnepeltük március 15-ét. Októberre két nemzeti emléknap is jut. A 13 aradi vértanúra emlékeztünk 6-án. Pesten ugyanezen a napon végezték ki *gróf Batthyány Lajos* miniszterelnököt és *Fekete Imre* századost, Pécsen pedig *Vertike Gábort* és *Szilva Jánost*. Ezen a napon indult a megtorlás legerősebb hulláma...

1956. október 23-án – 42 évvel ezelőtt – mintha megisméltődött volna a '48-as március 15-e. Délután 3-kor a Petőfi-szobornál és a Műgyetemen megkezdődött a tüntetés, majd a tömeg a Bem tér után a Parlament elé vonult, ahol este 9-kor Nagy Imre mondott beszédet. Eközben (21 óra 37 perckor) a Dózsa György úton a terror és a személyi kultusz szimbólumát, a Sztálin-szobrot ledöntötték.

Lehetetlen visszaadni ennek a napnak a hangulatát. Megérintett bennünket a szabadság szele. Néhány óra alatt mindenki valami megmagyarázhatatlan szellemi frissességgel és mámorral, semmivel se törődve, nyíltan és bátran fordult szembe mindennel, ami a terror csendjéhez tartozott. Hősök születtek. Meggondolatlan gyerek-emberek és őszülő vének ölelték egymást. A nyitott ablakokban a lehető leghangosabban szólt a néprádió... különleges, felemelő, megfogalmazhatatlanul egyedülálló érzés! Egy nemzet – mintegy varázsütésre – fölkel a zsar-

nokság ellen. Dicsőséges nap... Késő este azonban már fegyverropogás hallatszott többfelé, éjjél után pedig megjelentek a szovjet csapatok Budapesten...

A történelem megismételhetetlen. Nehezen teljesíthető feladatunk, de feladatunk gyermekeink, unokáink tanítása, az élmények áthagyományozása a hazaszeretet és az objektivitás jegyében. Ezért is szólok vezércikk keretében olyan – a baptista egyházat közelről érintő – eseményekről, melyeknek szereplői (hősei, áldozatai, mártírjai) baptista hittestvéreink voltak e hazában és határainkon túl. Ezért írok le olyan neveket is, melyeket magyar egyházi és világi újságban még soha nem írtak le. Tisztelettel és kegyelettel szeretnék emléket állítani nekik, a korábban elhallgatottaknak, azoknak, akiket szégyellni illett...

Nem a lelkipásztorokkal kezdem – bár róluk is szólni fogok –, hanem az úgynevezett „egyszerű” hívőkkel, „egyszerű” egyháztagokkal.

Lelkipásztori szolgálatom első öt évében szinte minden héten megfordultam a Borsod megyei Tard községben a Gaál és a Dusza családnál. Tudtam tragédiájukról, a részletekről azonban nem mertek beszélni.

Mi történt Tardon? Ma kötetek foglalkoznak a különös falu különös történetével, nemrégiben pedig maga a köztársasági elnök, Göncz Árpád járt ott. Fölvatalták az önkényuralom áldozatainak emlékművét is.

Mi történt Tardon?

1954. október 15-én éjszaka 22 férfit vittek el a faluból. Közülük öten voltak a baptista gyülekezet tagjai. Név szerint: *Gaál Ignác, Körömi Imre, Kiss József, Dusza András* és *Venyige Sándor*. Konceptiós perben, hamis vádak alapján négyen életfogytig tartó börtönbüntetést kaptak, egyiküket kötél általi halálra ítélték. Félelem ült a falun. Ma így fogalmazznak a tardiak: „Azon az éjszakán a falu lelkét vitték el.” Gaál Ignác testvért, akinek gyermekei és unokái ma is a gyülekezet tagjai, 1955. április 12-én kivégezték. Dusza Andrást jól ismertem. Csendes, alázatos hívő ember volt...

1956-ban az elítéltek kiszabadultak. Amerikába, Kanadába menekültek. Ketten még élnek közülük. Természetesen rehabilitálták őket..., de a Gaál fiúk apa nélkül nőttek föl, sokáig lenézve... családok estek szét... a baptistákra pedig ráütötték, „amerikai bérencek”. Tartozunk annyival nekik és magunknak, hogy legalább a nevüket ismerjük!

Néhány szót a lelkipásztorokról. Az igazolvány-rendszer bevezetése igen egyszerűvé tette a lelkipásztorok kontrollálását. Az igazolvány bevonása pedig természetesen egyet jelentett a szolgálatból történő elbocsátással. Ezzel a módszerrel számos esetben élt a hatalom, kényszerítve az egyházvezetőket. Sok lelkipásztor polgári foglalkozást volt kénytelen választani.

Gyakori fogvelmező- vagy épp büntetőeszköz volt a kötelező „áthelyezés”. Kiemelten kezelték az értelmiségieket, köztük is első helyen a pedagógusokat. „Klerikális”, „reakciós” szellemben nem oktathatták az ifjúságot. Különös, hogy az elbocsátott tanárok közül jó néhányan lelkipásztori szolgálatot vállaltak – sőt a későbbiekben az egyházvezetésben is részt vettek, mások a teológiai akadémia tanárai lettek.

Szeretném név szerint is felsorolni azokat a lelkipásztorokat, akiket elhurcoltak, akik börtönbe vagy internáló táborba kerültek: *Szabadi F. Gusztáv* (Bp. Wes-

selényi utca), *Margitai Lajos* (Mátészalka), *Kun Lajos* (Tarpa), *Sallay László* (Nyíregyháza), *Nyári István* (Nyíregyháza), *Kalkó József* (Bp. Rákoshegy). Valamennyiüket bírósági tárgyalás nélkül tartották fogva.

Szólnom kellene azokról, akik külföldre kerültek (Dr. Haraszi Sándor, *Cserepka János*, *Macher János*, *Bretz Tivadar*, *Héthalmi Páth Károly* és mások). Minden lehetséges módon szolgálták az Urat, és segítették az evangélizációt misszionáriusként, rádiós vagy épp külmissziós evangélistaként.

Szólnom kellene az itthoni egyházvezetőkéről, akik – ahogy Kovács Imre egyházelnök fogalmazott – két malomkő között őrlődve próbálták tenni a legjobbat – lelkiismeretük szerint – kisebb vagy nagyobb sikerrel.

Szólnom kellene a diakónusokról, a presbíterekről és diakonisszákról, akik közül szintén sokan megjárták az internáló táborokat és börtönöket.

Szólnom kellene a teológiai tanárokról, akik közül néhányan évtizedekig el voltak tiltva a katedrától.

Szólnom kellene az erősekről, akik nem engedtek a beépítési kísérleteknek; és a gyengékről, akik – sokszor családtagjaik helyzetéből adódóan – nem mertek szembeszegülni a hatalommal, akiket zsaroltak, és akik kisebb vagy nagyobb mértékben kiszolgálták a rendszert.

Szólnom kellene a névtelen hősookról, akik „csak” sebesülteket rejtegettek, mentőautókon teljesítettek szolgálatot, és golyózáporban futva cipelték a hordágyat – ahogy egyik-másik testvérünket (lelkipásztort is) fölismerhetünk az egykori dokumentumfilmekben – a sebészorvosokról, az ápolókról – és sorolhatnám.

Végül hadd említsek név szerint is két személyt, akik kötődtek a közösséghez. Egyikük *Kiss Antal*. 1957-ben 24 éves korában kivégezték. Másikuk *Mányi Erzsébet*, akit szintén 1957-ben 20 évesen végeztek ki.

Az eszményien tiszta '56-os október 23-áról – több mint negyven év távlatából nézve – elmondhatjuk, hogy a szinte példátlan egységben fölkelte nemzet bebizonyította: a zsarnokság nem lehet vég nélküli. Neves és névtelen hősök, mártírok sora hitelesíti az igazságot, a szabadságot, amiért küzdöttek. Emlékezzünk rájuk tisztelettel és kegyelettel, és adjunk hálát Istennek azért, hogy napjainkban bevégezte azt, amit akkor velük elkezdett! (BH 1998. október 25. 331. old.)

Dr. Almási Mihály

egyházelnök

(Elhangzott a Kossuth rádió 1998. október 23-i ünnepi műsorában)

Megkövetés

A Magyarországi Baptista Egyház Szövetségi Tanácsa 1998. október 6-án megtartott ülésén – Dr. Almási Mihály egyházelnök javaslatára – teljes egyhangúsággal határozatot hozott, miszerint egyházunk vezető testülete a korábbi egyházvezetések idején elmulasztott *megkövetést* megteszi, és nyilvánosságra hozza mindazon testvérek vonatkozásában, akik az elmúlt évtizedekben hátrányos megkülönböztetésben, igazságtalan bánásmódban, elítélésben és büntetésben részesültek, részben azért is, mert az egykori egyházvezetés a kényszerítő körülmények miatt erőtlennek bizonyult kimentésükre vagy a későbbiekben a jogorvoslat kezdeményezésére. Bűnbánattal belátjuk, hogy misszióink akkori megtorpanása, a későbbi évtizedek létszámvesztése és az azóta is nehézkes kilábalás

egyházunk súlyos terhe, és összefügg az internáltakkal kapcsolatos akkori magatartással. Özvegyeiktől, leszármazottaiktól bocsánatot kérünk az egykori egyházi vezetők nevében is, akiket az önkény ügyeik lebonyolítására kényszerített; beleértve a lelkészi konferenciákon az elmarasztaló indoklásokat, az elhatárolódó nyilatkozatokat és a részvétlenséget. Az elhurcolt lelkipásztorok, presbiterek, diakónusok, diakonisszák és gyülekezeti tagok méltatlan szenvedést tűrő hűségét örök mementóként zárjuk a szívünkbe. Azokat pedig, akik még élnek közülük, Isten kegyelmébe és áldó szeretetébe ajánljuk.

– a Szövetségi Tanács –

(BH 1998. 331. old.)

Országos jubileumi hálaadó istentisztelet

Jubileumi évi eseménysorozatunk kiemelkedő alkalmaként központi hálaadó istentiszteletet tartottunk Szigetszentmiklóson október 15-én. A történelmi vizsdatekintést egyházunk elnöke, Dr. Almási Mihály, az igehirdetést Dr. Semjén Zsolt államtitkár tartotta. Az ünnepi istentiszteleten jelen volt Mészáros Kornél, egyházunk főtitkára, dr. Szabó Zoltán gazdasági igazgató; a testvéregyházak képviselői, köztük *Csernák István*, methodista szuperintendens, valamint számos lelkipásztor és országgyűlési képviselő. Az eseményről fölvételt készített a TV1 vallási szerkesztősége (adásba került november 22-én), valamint a Duna TV (adásba kerül november 28-án 12 óra 20 perckor), képviseltette magát az írott sajtó is.

A gyülekezet énekkarát Horváth László vezényelte, a fúvóstriót ifj. Pátkai Imre kísérte. A trió ifj. Pátkai Imre feldolgozásában a „Hűséged végtelen” című darabot játszotta. Kiemelkedő zenei élményt nyújtott a fiatal zongoraművész szólójátéka is (Liszt: Erdősongás). Mint minden más baptista templomban és imaházban, ezen a vasárnapon az adományokat a kárpátaljai árvízkarosultaknak gyűjtöttük. Egyházunk elnöke az istentisztelet végén egy Magyarországot ábrázoló ötvösmunkát adott át az államtitkárnak, és megköszönte közreműködését a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint a Magyarországi Baptista Egyház között kötendő, immár aláírásra kész szerződés előkészítésében. Az aláírásra várhatóan december első napjaiban kerül sor. Az ünnep a Himnusz eléneklésével zárult, majd a vendégek a jubileumi kiállítást tekintették meg. Egyházunk elnöksége ebédén látta vendégül Dr. Semjén Zsolt államtitkárt, az egyes minisztériumok munkatársait, a testvéregyházak küldötteit és az országgyűlési képviselőket.

– a Szerk. –

A továbbiakban részleteket közlünk Almási Mihály történelmi visszaemlékezéseiből és Semjén Zsolt igehirdetéséből.

Almási Mihály:

Ünneplő Gyülekezet,

Kedves Testvérek!

Mindenekelőtt szeretném köszönteni a jelenlévőket: a gyülekezetet, a lelkipásztorokat, egyházunk vezetőit, a testvéregyházak küldötteit, képviselő hölgye-

ket és urakat, köztük is kiemelem Dr. Semjén Zsolt államtitkár urat. Örülünk annak, hogy elfogadta meghívásunkat. Semjén Zsolt teológiai doktor, kiváló szakember és egyszersmind hívő keresztyén testvérünk. Ma ő fogja Isten ígését hirdetni köztünk. A maga nemében már csak azért is történelmi jelentőségű ez az alkalom, hisz egy római katolikus tudós teológus, aki egyben politikus, egy baptista templomban prédikál a mártír elődeink tiszteletére rendezett jubileumi istentiszteleten. Mikor történt utoljára ilyen vagy akár csak ehhez hasonló esemény országunkban?!...

Soha nem akartunk népegyház lenni, és ma sem akarunk. Szeretnénk azonban elődeinkhez hasonlóan hitvalló, bizonyoságtévő, áldozatokat vállaló, a szó bibliai értelmében szolgáló egyház lenni. Elismerjük, hogy a három történelmi nagy egyháznak és a zsidó hitközségeknek meghatározó szerepük volt és van. Magunkat olyan történelmi kisegyháznak tekintjük, amely az evangélium hatékony hirdetésével és minden ehhez kapcsolódó biblikus eszközzel igyekszik használni nemzetünknek, határon innen és túl, amint ereje és Isten kegyelme ezt megengedi. Úgy véljük, hogy ezen legtermészetesebb igényünkkel, hogy mind a törvényalkotás, mind a kormány, mind a médiák, mind az egyházak úgy tekintsenek ránk, mint evangéliumi történelmi kisegyházra, senkit nem sértünk. Másfelől viszont elhatárolódunk minden destruktív, önmagát egyházként megjelenítő, társadalmilag káros csoportosulástól.

Október 30-án alkalmam volt beszélgetni Orbán Viktor miniszterelnök úrral a református egyház által rendezett fogadáson. Ugyanekkor beszéltem *Hámori József, Pokorni Zoltán, Torgyán József* miniszter urakkal arról, hogy mit tett és mit tesz a baptista egyház népünkért, nemzetünkért és hazánkért.

Örülök annak, hogy 1977-ben részt vehettem azokon a megbeszéléseken, amelyek előkészítették az Egyesült Államok akkori elnökének, Jimmy Carternek, baptista hittestvérünknek és kedves barátomnak azt a döntését, hogy visszaszolgáltassa a magyar koronát, és megadja Magyarországnak a legnagyobb kereskedelmi kedvezményt. Ugyanő volt az, aki ez év elején minden amerikai képviselőt és szenátort külön levélben kért arra, hogy támogassák Magyarország NATO csatlakozását.

Az egyházak elsőszámú feladata az evangélium hirdetése. Csak ezután, de ezután feltétlenül munkálkodnunk kell a „város jólétének”. Ezt tettük a múltban, és ezt igyekszünk tenni a jövőben. A jövő természetesen Isten kezében van, azonban a jelenben jól, pontosan, a Szentlélek vezetésével megtett lépéseink munkálják a jövőt.

Néhány nappal ezelőtt (pontosan november 13-án) fogadott hivatalában Hámori József miniszter úr, Semjén államtitkár úr és munkatársai társaságában. Ezen a megbeszélésen véglegesült az a megállapodás, amely szerint a Magyar Köztársaság Kormánya örök-járadék formájában kártalanítja egyházunkat a korábban államosított ingatlanok vonatkozásában. Történelmi jelentőségű pillanat lesz a megállapodás aláírása december elején.

Szokták mondani: „Isten malmait lassan őrölnék” – de őrölnék. A kegyelem, a gondviselés nem szűnik meg mindaddig, amíg méltatlanságunk tudatával alázaatos szívvel állunk előtt elfogadva intését, bátorítását, vezetését. Az ő ígéretei igazak és ámenek.

Adjunk hálát a 475 évért, és gondoljunk nagy szeretettel hithű mártír elődeinkre, „*akikre nem volt méltó a világ*” (Zsid 11:38). Adjunk hálát azért, hogy újra – teljes jogú állampolgárként – otthon lehetünk e hazában, szolgálva Istent, népünk javára. Ámen.

(BH 1998. 368–369. old.)

Semjén Zsolt:

Igen Tisztelt Elnök Úr, Nagytiszteletű Urak, Ünneplő Gyülekezet, Kedves Testvérek!

Először is szeretném megköszönni a megtisztelő lehetőséget, hogy katolikus teológusként itt lehetek a kedves testvérek előtt, hogy együtt elmélkedhetünk Isten igéje fölött.

Tapasztaltuk ebben a században, hogy az istentelen hatalom embertelen, és az embertelen hatalom istentelen... Egyházainknak igenis küldetése és feladata az, hogy az embernek ezt az antropológiailag adott nyitottságát teológiai minőségű válaszokkal segítse Isten felé. És egy kormányzat kire számíthatna, ha nem az egyházak szolgálatára az erkölcsi megújulás terén. Történelmi tapasztalat, hogy talán a legtöbb erő a jóra a személyes Istennel való találkozásból ered. Ez adja azt az erőt, ami a jó irányába hat, és az is nyilvánvaló, hogy erkölcsi megújulás nélkül semmifajta megújulás nem lehetséges, se társadalmi, se gazdasági, se semmilyen. Ebben pedig kire számíthatna egy épeszű kormány, hogyha nem az egyházak szolgálatára?

A vallásos intézményeket tehát valóban teljes mértékben vallásos formában, vallásos minőségben ismerjük el. De történelmi tapasztalat az is, hogy az egyházak alapküldetése az üdvösségre irányul, az örömhír hirdetésére. Az örömhír hirdetéséből – miután a világban élünk – következik számos olyan oktatási, kulturális, szociális, egészségügyi, tudományos és az élet minden területét érintő szolgálat, amelyet mai szóval talán közfeladat-átvállalásnak nevezhetünk, aminek az elismerése és az elismertetése szintén alapvető jelentőségű. Pontosan tudjuk azt, hívő emberként, hogy Jézus Krisztus nem azért alapította az egyházat, hogy a mindenkori népjóléti minisztériumok hiányosságait pótolja, de amikor Isten népe az örömhír hirdetésének a következtében, ennek a küldetésének az erőteréből eredően szociális, oktatási, kulturális, és az élet minden területét érintő feladatokat vállal át, akkor ezt az államnak megfelelő méltósággal és megfelelő módon kell elismernie. És itt van annak a jelentősége, hogy nem engedhetjük meg hívő emberként, hogy másodrendű állampolgároknak tekintsenek minket, és amikor közfeladatokat vállal az egyház, ezért fontos, amit Elnök Úr is említett, hogy korrekt megállapodások legyenek ebben a tekintetben, mert amikor közfeladatot vállalunk át, meg kell, kapnunk ugyanazt a segítséget és támogatást, amit bármely más állami intézmény, mert ha nem ez történik, akkor nemcsak arról van szó, hogy egy egyházi vagy állami intézmény között lesz különbség, hanem arról, hogy állampolgár és állampolgár között. Mi, keresztyén emberek ugyanolyan adófizetők vagyunk, mint bárki más. Ugyanúgy a mi adónkból is tartatik fenn az összes elgondolható intézmény, legyen az állami, önkormányzati vagy bármi más. Ha most ezek után, egyházi közfeladatot átvállaló intézményeket pluszban kellene fenntartani, akkor kettős adófizetésre lennénk kényszerítve, ez pedig elfogadhatatlan. Természetesen

természetfeletti küldetése van az egyházaknak, de annak érdekében, hogy be tudjuk tölteni teljes mértékben a szolgálatunkat, igenis ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy a világban is megfelelő módon ismerjék el a munkánkat. Ennek a gondolatnak a következménye az, hogy igen rövid időn belül megszületik a vatikáni szerződéshez hasonló szerződés a Magyarországi Baptista Egyházzal is, ami méltó módon biztosítja a baptista egyháznak azt a szolgálatát, amellyel az állam válláról is vesz le terheket. Azt gondolom, hogy nagyon világosan kell látni, hogy nem ez az egyház fő tevékenysége, de ennek az elismertetése is fontos, mert ez is egy eszköz arra, hogy kovász módjára az intézményeinkkel is át tudjuk járni a magyar társadalmat, hogy mint a kovász a kenyérben, mint a só az ételben, jelen tudjunk lenni, és ilyen módon is tudjunk az Istenre utalni, és be tudjuk tölteni azt a szerepet, amelyet Isten népére a Teremtő ruházott. Természetesen nem a mi erőfeszítésünkön múlik az, hogy mi lesz a mi sorsunk. Isten a történelem ura, aki az ő őszövségi és újszövetségi népét vezeti. Az a pici, parányi nép nem állhatott volna meg a történelemben Egyiptom, Asszíria, Babilónia ütköző terében a saját erejéből. A keresztyénség sem maradhatott volna fenn az isteni Mester ereje nélkül. Nyilvánvaló, hogy a Szentlélek nem szociológiai kategória. Meghaladja a történelmet, tehát a történelemben munkálkodó Isten gondviselésére hagyatkozunk. Igen, mert Isten is azt akarja tőlünk, hogy munkálkodjunk az ő vetésében. De Cromwellre is érdemes figyelni, aki azt mondta: Imádkozzunk, és tartsuk szárazon a puskaport.

És befejezésül, amivel kezdtem, talán ahhoz a gondolathoz térnék vissza röviden, hogy katolikus teológusként állhatok az ünneplő gyülekezet előtt. Én azt gondolom, hogy az ökumené az, ami a harmadik évezredet jelenteni fogja, és a második magyar keresztyén évezredet – és ennek azt hiszem szép példája ez a mai ünneplés is.

Vállalnunk kell múltunknak az örökségét. Az értéknövekedés nem az önfeladásban van, hanem abban, hogy mindenki azt tehesse hozzá a közös keresztyén kincshez, ami az ő sajátos történelmi munkájában, teológiai gondolkodásában ki-csiszolódott.

Amit a Magyarországi Baptista Egyház adhat az egyetemes keresztyénségnek és hazánknak, azt csak a baptista egyház adhatja, senki más.

Amit a református egyház adhat, azt csak a református egyház adhatja, senki más, amit a katolikus egyház, azt csak a katolikus egyház és így tovább.

Azt gondolom, hogy ebben áll az igazi ökumené, az értékgazdagodás sokszínűségében.

Ezekkel a gondolatokkal szeretném köszönteni a Magyarországi Baptista Egyházat és az ünneplő gyülekezetet a 475 és a 125 évért való jubileumi hálaadásban. Kívánom, hogy Isten vezesse egyházát, hogy olyan eszközök lehessünk a Teremtő kezében, akik képesek hozzájárulni egymás építéséhez, hogy valóban a szeretet civilizációját tudjuk szolgálni, hazánk javára.

(BH 1998. 370–372. old.)

475 éves a magyar baptista misszió

Ünnepi megemlékezést és istentiszteletet tartott a szigetszentmiklósi baptista templomban tegnap a Magyarországi Baptista Egyház az anabaptista reformáto-

rok hazánkba érkezésének 475., az 1848-as forradalom 150. és a baptista misszió újjászervezésének 125. évfordulója alkalmából. A rendezvényen Semjén Zsolt egyházi ügyekért felelős helyettes államtitkár az ökumenizmusról beszélve kifejtette, hogy ez a gondolat nem azt jelenti, hogy mindent összekeverünk, és a katolikus tojásból, a református tejből és a metodista banánból elkészül a turmix, hanem azt, hogy az egyes egyházak legyenek tisztában a saját múltjukkal és értékeikkel, és ezeket helyezték el a közös asztalon.

A baptista egyház, melynek teológiája sok tekintetben hasonlít a reformátuséhoz, ám az emberi autonómiának nagyobb teret enged, így például csak a felnőtteket kereszteli meg, akik szabad akaratukból vállalják ezt az aktust, főleg az Egyesült Államokban vált jelentőssé, s napjainkra a protestáns vallások legnagyobbika lett.

Magyarországra 1523-ban érkeztek az első anabaptista prédikátorok, ám az üldöztetések során sokan meghaltak közülük, a többiek pedig Erdélybe menekültek, ahol Bocskai és Bethlen befogadta őket, de később innen is távoznuk kellett. A missziókat 1846-ban szervezte újjá Rottmayer János, ám a Bach-korszak idején ezeket felszámolták. Az egyház a kiegyezést követően, 1873-ban kezdhetette meg ismét működését... A felekezetnek hazánkban jelenleg 11 ezer felnőtt tagja van, ez azt jelenti, hogy hozzávetőleg 40–50 ezren tartozhatnak a lelkigondozotti körhöz – mondta el Dr. Almási Mihály, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke. Az országban lévő mintegy 300 egyházközség közel hatoda található Pest megyében. (Új Pest Megyei Hírlap. 1998. november 16. vö. BH 1998. 369. old. – mt –)

Üdvözlő levelek a jubileum alkalmából

A Magyarországi Baptista Egyház jubileumi éve alkalmából számos politikus és közéleti személyiség fejezte ki jókívánságait. Természetesen nincs arra módunk, hogy minden levelet közöljünk, de úgy érezzük, hogy a legfontosabbak közül néhányat kivonatossan ismertetünk.

*Országgyűlési képviselő, frakcióvezető-helyettes
Tisztelt Elnök Úr!*

Engedje megköszönöm a jubileumi hálaadó istentiszteletükre, Szigetszentmiklósról szóló meghívójukat!

Kifejezetten sajnálom, hogy előre lekött hivatalos londoni tárgyalások miatt nem tudok részt venni az ünnepi istentiszteleten, mert mint római katolikus és vallását gyakorló ember a vasárnapi rádiós mise közvetítésekor irigykedve hallgatom, hogy milyen választékosan, szépen, fölkészülten prédikálnak az Önök egyházának lelkészei.

Fogadja, Elnök Úr, gratulációmát a három évfordulóhoz, és őszinte nagyrabecsülésem kifejezését!

Munkájukra a jó Isten áldását kérem!

Köszönti Önt:

Dr. Várhelyi András

*Magyar Köztársaság
Gazdasági Minisztérium
politikai államtitkár*

Tisztelt Elnök Úr!

... Nagyra értékelem az Önök egyházának tevékenységét, eredményeikhez őszintén gratulálok. Külön örülök annak, hogy más egyházak képviselőivel is kiváló kapcsolatot tartanak fenn. Teljes mértékben egyetértsek Önnel abban, hogy a nemzet állapota minden jóakarató hazafi együttműködését igényli. Mi is igyekszünk munkánkat nemcsak ésszel, de szívvel és lélekkel is végezni...

Őszinte nagyrabecsüléssel:

Dr. Fónagy János

*Környezetvédelmi Minisztérium
közigazgatási államtitkár*

... A baptista egyház tevékenysége mind Magyarországon mind külföldön rendkívül kiterjedt. Tiszteletre méltónak tartom azon törekvésüket, hogy széles körű kapcsolataikat az ország érdekeinek érvényesítésére, képviselőit használják fel...

Dr. Tarnóczi Tibor

*Igazságügyi Minisztérium
politikai államtitkár*

...az Igazságügyi Minisztérium kiemelten fontosnak tartja a Magyarországi Baptista Egyházzal való jó viszony fenntartását.

Munkájukhoz, hitéleti tevékenységükhöz, valamint a magyar–amerikai kapcsolatok további erősítéséhez sok sikert, erőt és kitartást kívánok!...

Üdvözlettel:

Dr. Hende Csaba

Országgyűlési képviselő, polgármester

...harmonikus kapcsolatot tartok fenn lakhelyemen, Gödöllőn – ahol immár nyolc éve látom el a polgármesteri feladatokat – minden ott létező egyházi képviselővel, így a helyi baptista szervezettel is. Munkájukat figyelemmel kísérve örömmel látom, hogy Gödöllőn is szép számmal vannak híveik...

Egyházuk további működéséhez és az Ön további munkájához Isten áldását kérem!

Dr. Gémesi György

Oktatási miniszter

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönöm megtisztelő levelét, az értékes kiadványokat. Oktatási miniszterként elismerésemet szeretném kifejezni egy évszázados múlttal rendelkező, szellemi és erkölcsi értékeink ápolásában tevékeny szerepet játszó egyház áldozatos

munkájáért. Reményeim szerint a kormány és a Magyarországi Baptista Egyház között hamarosan létrejön az Ön által is említett átfogó megállapodás, amely méltányosan rendezi az elmúlt évtizedek adósságait.

További eredményes munkát és jó egészséget kívánok.

Tisztelettel:
Pokorni Zoltán

Miniszterelnöki Hivatal
Tisztelt Elnök Úr!

Nagy örömmre szolgált, hogy átlapozhattam a baptista teológia és a Magyarországi Baptista Egyház tevékenységéről és nemzetközi kapcsolatairól képet adó kiadványokat. Mindkettőt, és a szép emlékérmét is tisztelettel megköszönöm.

Teljesen egyetértek Önnel abban, hogy mai – ellentmondásos és nehézségekkel teli – világunkban valamennyi jóakarátú ember, és közösségmegtartó erő összefogására szükség van. A Kormány minden lehetséges eszközzel támogatni kívánja ezt az összefogást, és ezen belül fontos szerepet szán a történelmi egyházaknak. Ezért is érzem hasznosnak azt a folyamatos párbeszédet, amely az egyházak és a kormányzat között megkezdődött és szándékaink szerint rendszeresé válik...

Stumpf István

Oktatási Minisztérium
közigazgatási államtitkár

... Meggyőződésem, hogy országunkban a történelmi egyházak segítsége nélkül valódi javulás nem lehetséges. Mind az erkölcsi megújulásban, mind az ehhez kapcsolódó közösségformáló tevékenységben örömmel fogadnám egyházuk segítségét...

Dr. Szemkeő Judit

Gazdasági Minisztérium
miniszter

... Alkotó, munkáló lét, együttműködés – ezek a fogalmak ragadtak meg, amikor átlapoztam a nyomdatechnikailag is igényes hetilapjukat és azokat a dokumentumokat, melyek a széles körű kapcsolatépítésről, az állampolgárok tájékoztatását szolgáló folyamatos tevékenységükről adnak képet.

Elnök úr, engedje meg, hogy Önnek és személyén keresztül a Magyarországi Baptista Egyház közösségének is kívánjak eredményes munkát...

Tisztelettel:
Chikán Attila

Környezetvédelmi Minisztérium
politikai államtitkára

... Hitem szerint a Magyarországi Baptista Egyház jó amerikai kapcsolata révén igen sokat tudna tenni az erdélyi magyarság érdekében...

Dr. Kávássy Sándor

*Miniszterelnöki Hivatal
politikai államtitkár*

... Bízom abban, hogy a Magyarországi Baptista Egyház tevékenysége a jövőben is nemzetünk javát szolgálja, s ehhez személy szerint Elnök Úrnak és egyházának sikereket kívánok!...

Bogár László

*Magyar Köztársaság
külgügyminiszter*

... A magyar diplomácia számára értékes segítséget jelent, ha egyházuk a nemzetközi élet meghatározó politikai személyiségeihez fűződő különleges kötődések révén továbbra is előmozdítja Magyarország érdekeinek érvényesülését, közös törekvéseink valóra váltását...

Martonyi János

*Szociális és Családügyi Minisztérium
miniszter*

... Szociális és családügyi miniszterként is nagyra értékelem az Önök által is megfogalmazott közösségi alapegységnek tekintett családmodellt, és a társadalom érdekében végzett karitatív tevékenységüket.

A tájékoztatásomra küldött Békehírnök számaiból és a sajtóvalogatásból meggyőződhettem egyházuk értékes hitbeli, kulturális és szociális életéről, melynek jelentősége sokszor országghatárainkon is túlmutat.

Munkájához sok sikert kívánok a jó gyümölcsöt hozó együttműködés reményében!...

Harrach Péter

*Földművelésügyi
és Vidékfejlesztési Miniszter*

... Miniszteri és pártelnöki kötelezettségeim maradéktalan teljesítése rengeteg időt igényel, mégis örömmre szolgálna, ha Önnel és egyházuk néhány vezető személyiségével megismerkedhetnék, gondolatainkat kicserélhetnénk...

Szívélyes üdvözléttel:

Dr. Torgyán József

*A Magyar Köztársaság
környezetvédelmi minisztere*

Tisztelt Elnök Úr!

Hitbeli dolgokban magam is osztom a nemrégiben elhunyt *László Gyula* professzor úr vélekedését, hogy „a szavaink nem arra készültek, hogy erről beszélni tudjunk”. Hozzáállásomra azonban jellemzőnek érzem, ami az Önök által kiadott egyik munkában is felkeltette az érdeklődésemet, nevezetesen a jelmondat: „Ne

légy fontos önmagadnak, hogy fontos lehess Neki, aki szolgálatba hív – mások javára.” Bizonyára Ön is egyetért velem abban, hogy a kormányzati munka közszolgálat, embert próbáló igénybevétel, amit segít kiállni a társak, szövetségeseik segítőkészsége, bizalma, munkája.

Üdvözzel:

Dr. Pepó Pál

(BH 1998. 376–377. old.)

Imaáhitat a Parlamentben

„Amikor pedig eljött a pünkösöd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből... és nagy zavar keletkezett, mert mindenki a maga nyelvén hallotta őket beszélni” – hangzott Isten ígéje 1997. április 29-én kora reggel a Parlament Gobelín termében.

A honatyák a Tisztelt Ház falai között 1990 óta élhetnek azzal a lehetőséggel, hogy kedd reggelenként félórás áhítat után induljanak tanácskozni, interpellálni, dönteni...

Ezen a tavaszi reggelen csupán a kisgazdák, néhány kereszténydemokrata és egy szocialista párti képviselő kelt korán. Gondolatainkat dr. Almási Mihály testvér szolgálata terelte Isten üzenetére. Pünkösöd kapcsán vetette fel azt a kérdést: „Mi történne, ha ebben a házban és ebben a hazában egy nyelven – a kereszténység nyelvén – tudnánk beszélni?” Szólt a lelkiismeretről mint az Istennel való együttlátásról; belső megújulásra bátorította a jelenlevőket, és felhívta figyelmünket arra is, hogy teljes istenfélelemben és tisztességben élve kötelességünk jobban érzékelteni a só és világosság hatását a világban.

A közös éneklés után – melyet *Fóris Tamás* kísért szintetizátoron – Istent kérjük egyenkénti hangos imádságban – a képviselőkkel együtt –, hogy adjon bölcsességet és felülről való vezetést a nemzet templomának falain belül, valamint áldást az országot kormányzók életére.

A hét éve tartó parlamenti áhítatok sorában első ízben szolgált baptista lelkipásztor, *Baricz Dezső* testvérünk szervezése segítségével. Az áhítat végén Almási testvér a jelenlévő képviselőket és frakcióvezetőt egy Jubileumi évkönyvvel, valamint a baptistákról szóló ismertető füzetrel ajándékozta meg. Torgyán József és felesége külön megköszönték a figyelmes ajándékot és a szolgálatot. „Mikor jönnek legközelebb?” – tették fel a kérdést búcsúzáskor.

Távozában néhány percre beültünk az ülésterembe, hogy még egyszer Istenhez emeljük vezetőinket csöndben elmondott imádságunk által. Tudjuk, hogy az Úr meghallgatott minket! (BH 1997. 164. old. – F. A. –)

Szavazni is könnyebb, ha Istenre figyelünk

Mostanában sok nyilatkozatot olvashatunk a különféle napilapokban a jelenlegi kormány több tagjától is, miszerint: „sem gazdasági, sem politikai, sem társadalmi megújulás nem lehetséges erkölcsi megújulás nélkül, és ezen a területen

kire számíthatna a kormány, ha nem az egyházak, a keresztyény közösségek tagjaira". Úgy tűnik, a honatyák ezt igazán komolyan gondolják, ugyanis az országgyűlés őszi időszakának kezdetétől kedd reggelenként imaáhitaton találkoznak a Parlament Gobelin termében azok a képviselők, akik igénylik a lelki táplálékot, mielőtt az egész országot érintő kérdésekben döntenének.

A református, katolikus, evangélikus lelkészek által vezetett áhítatok mellett egy-másfél havonként baptista közösségünk lelki vezetői is lehetőséget kapnak szolgálatra az országházban. Legutóbb 1998. november 24-én Dr. Almási Mihály egyházelnök testvérünk tartotta az imaáhitatot a Jelenések 1:7-8 alapján: „*Íme, eljön a felhőkön, és meglátja minden szem, azok is, akik átszegezték, és siratja őt a föld minden nemzetsége. Úgy van. Amen. Én vagyok az Alfa és az Ómega, így szól az Úr Isten, aki van, és aki volt, és aki eljövendő: a Mindenható*”.

Elnök testvérünk elmondta: „Ebben a felgyorsult világban a parlamenti képviselők különösen nagy lelki és szellemi igénybevételnek vannak kitéve. Ezért is fontos, ha a megváltó Krisztus Jézussal indul és fejeződik be minden. Az a jó, ha életünk vele kezdődik és vele fejeződik be, mert ez számunkra nagy biztonságot és nyugalmat jelent. Jézus az, aki minden lehet nekünk, Ő az, aki eljövendő, Ő a Mindenható és Ő mondja nekünk: 'Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én nyugalmat adok néktek'.

Ez a csendesség felkészíthet bennünket arra, hogy türelmesebbek legyünk, jobban tudjuk hordozni a terheket, és képesek legyünk betölteni azt a küldetést, amit Jézus vár tőlünk.”

Az igei gondolatok után a teológiai akadémia diákjai énekeltek Oláh Gábor karnagy vezényletével és Pátkai Imre zongoraművész kíséretével. Csodálatos volt hallgatni a Parlamentben a felcsendült evangéliumi dallamokat és különösen azt, hogy az áhítaton részt vevő képviselők meghatottan köszönték meg testvéreink szolgálatát.

István József református lelkész – aki már a harmadik parlamenti ciklusban vesz részt képviselőként az országgyűlés munkájában – ezúttal mint házigazda adott hálát imádságban Istennek az igei üzenetért. *Dr. Torgyánné Cseh Mária* képviselő asszony és *Dr. Balázs István* jogi szakértő az alkalom utáni kötetlen beszélgetésen azt mondták el, hogy ők minden reggeli áhítaton itt vannak, hiszen ha Isten szavára figyelnek, az jótékony hatással van a munkájukra. Szavazni is könnyebb, ha Istenre hallgatunk.

A parlamenti imaáhitat végén Dr. Almási Mihály elnök testvérünk egyházunk ajándékait adta át a jelenlévő képviselőknek, Billy Graham: Válaszok az élet kérdéseire c. könyvét, valamint a Békehírnök legújabb számának 1-1 példányát.

E sorok írójának is emlékezetes volt ez a nap, nem csupán azért, mert ismert politikai személyiségekkel találkoztam, hanem elsősorban azért, mert Isten jelenlétében lehetünk együtt, és az már valóban kiváltság. Tudjuk, hogy Isten Szent Lelke nem végez fél munkát, és ezért lehet reménységünk, hogy a parlamenti képviselők között is továbbmunkálkodik. (BH 1998. 381. old. – N. I. –)

MEGÁLLAPODÁS A KORMÁNNYAL

Megkezdődtek a tárgyalások egyházunk és a kormány között

Hivatalosan is megkezdődtek a tárgyalások az új kormány és a Magyarországi Baptista Egyház között. Dr. Semjén Zsolt egyházi kapcsolatokért felelős államtitkár augusztus 11-én hivatalában fogadta Dr. Almási Mihály egyházelnököt. A baráti légkörű beszélgetésben sorra vették az állam és az egyház kapcsolatában még meglévő, megoldásra váró feladatokat. Ezek között fontos a volt egyházi tulajdonú ingatlanok kapcsán fölmerülő kártalanítás, a hitoktatás és a közhasznú egyházi intézmények (szeretetházak, iskolák stb.) fenntartásának segítése! Külön témaként szerepelt a teológiai akadémia akkreditációs procedúrájának fölgyorsítása, valamint a civil szakok kérdése. Szóba került az a tervünk, hogy egy amerikai baptista egyetemmel készülünk együttműködési megállapodást kötni, melynek eredményeként – külön karon – angol nyelvű oktatással egyetemi diplomát leszünk képesek adni. Ezzel elérhető közelségbe jutunk a Ph.D program beindításához.

Semjén Zsolt egyetértett Almási Mihállyal abban, hogy – amint ezt már többször kifejtettük – Magyarországon vannak történelmi nagyegyházak és történelmi kiségyházak. A baptisták ez utóbbi kategóriába tartoznak. És természetesen vannak keresztény és nem keresztény hitfelekezetek, vallások, és vannak – sajnos – destruktív szekták. Egyetértettek abban is, hogy az egyes egyházak megítélésénél fontos szempont kell hogy legyen a történelmiség mellett a társadalmi hasznosság. Az új államtitkár szeptemberben látogatást tesz a baptista egyháznál, amikor is folytatódnak a tárgyalások.

A tárgyalások feljogosítanak bennünket arra a reményre, hogy az állam és egyházunk között még az ősz folyamán létrejöhet egy átfogó megállapodás, amely szükségtelemmé teszi az egyes ügyek esetről-esetre történő tárgyalását, föl szabadítva ezzel nem kevés időt fontos missziós ügyek intézésére.

Almási Mihály a szigetszentmiklósi őszi hálaadó napra meghívta Semjén Zsoltot, aki – mint tudjuk – teológiai doktor, és fölkérte az igehirdetés szolgáltárára. Az államtitkár a meghívást örömmel és köszönettel elfogadta. (BH 1998. 275. old. – Scriptor – A. M. –)

Elnöki fölszólalás parlamenti bizottságban

A Magyar Országgyűlés Emberi-jogi, Kisebbségi és Vallásügyi Bizottságának október 21-i ülésén – más egyházvezetők mellett – fölszólalt Almási Mihály, egyházunk elnöke is.

Hangsúlyozta, hogy a magyar baptisták soha nem kívánták és ma sem kívánják, hogy népegyháznak tekintsék őket, mert nem azok. Az viszont tény, hogy ana-baptista elődeink 475 éve kezdtek missziót e hazában. Történelmiségünk ebből adódóan megkérdőjelezhetetlen. Figyelmeztetett arra, hogy az új kormány történelmi lehetőséget mulaszt, ha nem tesz meg mindent a destruktív szekták leleplezése és visszaszorítása érdekében. Példaként említette a sátánistákat, akik rendszeres gyermekáldozataikkal – azokban az években, amikor ő az Egyesült Államokban szolgált – rettegésben tartották az országot. A destruktív szekták igen gyakran „álruhában”, „báránként” jelennek meg... Felszólalása során a bizottság elnökének meghívókat adott át a november 15-i szigetszentmiklósi jubileumi hálaadó istentiszteletre, melyen egyházunk az elmúlt 475 évre is emlékezik. A képviselők szívesen vették a meghívást. Amikor külön is invitálta azokat, akik még nem hallották Dr. Semjén Zsoltot, az új államtitkárt prédikálni (Szigetszentmiklóson ő lesz az igehirdető), mindenki meglepetten mosolygott, és többen máris jelezték, hogy szeretnék meghallgatni, hogyan prédikál az államtitkár.

Egyházunk elnöke végezetül kifejezte azt a reményét, hogy az új kormánnyal zavartalan és gyümölcsöző lesz együttműködésünk – különös tekintettel az ingatlanok visszaadására illetve a járadékolásra. (BH 1998. 335. old. – Scriptor – A. M. –)

Aktuális vallásügyi kérdések

Egyházfinanszírozás és egyházalapítás

1948 után a kommunista Magyarországon szándékosan elnyomóították az egyházakat – ennek következtében azok a működésképtelenség szélére jutottak. A vatikáni megállapodás szellemében a kormány finanszírozási megállapodást kötött a római katolikus egyházzal, illetve a zsidó hitközséggel. A protestáns egyházakkal kapcsolatos helyzet bonyolultabb, ugyanis nem a központi elosztás elvén, hanem dekoncentrált szerkezetű finánciális rendszer alapján működnek. Az önálló jogi személynek számító gyülekezeteknek saját vagyonuk van, illetve nincs.

A kormány a közeljövőben megállapodást szándékozik aláírni a magyarországi történelmi protestáns (evangélikus és református) egyházak képviselőivel. Hosszas egyeztetés után született a megállapodás, miszerint az egyházak ne feltétlenül természetben, hanem éves járadék formájában kapják vissza az egykor elkobzott ingatlanok értékét. Hámori József, az illetékes minisztérium vezetője a napokban úgy nyilatkozott, hogy egyházi ingatlanrendezésre mintegy 4,5 milliárd forintot szának évente – ez az összeg azonban távol van a tényleges és jogos igények kielégítésétől...

Megkérdeztük a Pest megyében is jelentős létszámmal bíró történelmi egyházak képviselőit, miként vélekednek a fenti kérdésekről.

A nyilatkozók sorában volt Dr. Almási Mihály baptista egyházelnök. Őt idézzük:

„Ez egy történelmi lehetőség”

Dr. Almási Mihály, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke közölte, hogy egyháza várhatóan ez év végéig megkötí a finanszírozási megállapodást a magyar állammal – amint erről Hámori József és az egyházi ügyekkel közvetlenül foglalkozó Semjén Zsolt helyettes államtitkár nyilatkozott. Azt remélik, mondta az egyházelnök, hogy a megállapodás nyomán a baptista egyház közérdekű (szociális, oktatási, karitatív stb.) és egyéb tevékenysége a háború előtti finanszírozási lehetőségeket legalább megközelíti.

Dr. Almási Mihály örömmel olvasta Hámori József nyilatkozatát a sajtóban, miszerint a jelenleg történelminek tekintett egyházak mellett „az unitáriusok, a baptisták és ortodox egyházak is történelmi felekezeteknek számítanak”. Az elnök egyetért a kormány azon szándékával, hogy az egyházalapítást szigorúbban kívánja szabályozni, mint közölte, történelmi lehetőséget lát arra, hogy a társadalomra veszélyes, destruktív szektákat minden törvényes eszközzel igyekezzen visszaszorítani a kultusztárca, miközben a társadalmilag hasznos egyházakat – beleértve a kisegyházakat is – hatékonyabban igyekszik támogatni.

(Pest Megyei Hírlap. 1998. okt. 31., vö. BH 1998. 354. old., valamint Magyar Nemzet. 1998. október 28.)

Létrejött a Megállapodás

Létrejött a Megállapodás a Magyar Köztársaság Kormánya és a Magyarországi Baptista Egyház között. Az országos és megyei napilapok mellett foglalkozott a témával a Magyar Rádió (hírműsorokban és krónikákban), valamint a Magyar Televízió (MTV1 Híradó és a Duna TV Híradó ill. a Protestáns Világ c. műsorában).

Lapzártakor vettük a hírt, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és a Magyarországi Baptista Egyház között létrejött megállapodás aláírása megtörtént.

A Kulturális Örökség Minisztériumában a kormány nevében Dr. Prőhle Gergely közigazgatási államtitkár, az egyház nevében Dr. Almási Mihály egyházelnök, 1998. december 10-én délután 3 órakor látta el kézjeggyével az okmányt.

A történelmi jelentőségű alkalmon az egyház képviselőjében jelen volt Mézsáros Kornél főtitkár és dr. Szabó Zoltán gazdasági igazgató.

Egyházunk Szövetségi Tanácsa december 8-án előzetesen jóváhagyta a megállapodást. Lapunk jelen számában részleteket közlünk a megállapodás szövegéből. Az esemény értékelésére a későbbiekben még visszatérünk.

A megállapodás létrejöttével lezárult az a folyamat, amelyben a Magyar Köztársaság Kormánya a történelmi egyházakkal rendezte viszonyát. A Vatikán után megállapodást kötött a kormánnyal a református egyház, az evangélikus egyház, a Zsidó Hitközségek Szövetsége, a baptista egyház és a Magyarországi Szerb Ortodox Egyház. (BH 1998. december 20. címlap)

A megállapodás szövege

Megállapodás
a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Magyarországi Baptista Egyház között

(Kivonatossan közöljük a megállapodás szövegét)
Preambulum

„A Magyar Köztársaság Kormánya (továbbiakban: Kormány) és a Magyarországi Baptista Egyház (továbbiakban: Egyház; a továbbiakban együttesen: Felek) az Egyház hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény rendelkezéseiből következően megállapodást kötnek egymással.

A Kormány nagyra értékeli az Egyház történelmi hagyományait, magyarországi missziójának 1523-ra datálható kezdetét, ennek 475 éves jubileumát, a nemzet erkölcsi és szellemi felemelése érdekében tett, hitéből fakadó erőfeszítéseit, részvételét a magyar szabadságküzdelmekben, az ország polgárosodása és az európai kultúrába való bekapcsolódása terén vállalt szerepét, szolgálatát a nemzet identitásának és kultúrájának megőrzése és fejlesztése érdekében.

A Kormány üdvözli, hogy az Egyház oktatási-nevelési, kulturális, szociális és más közéleti intézményeket működtet, és ezáltal részt vállal a közszolgálati feladatok ellátásában, a közjó előmozdításában.

A Kormány elismeri az Egyház azon közéleti törekvéseit, amelyek hozzájárultak és hozzájárulnak ahhoz, hogy a Magyar Köztársaság megbecsült tagja legyen az európai nemzetek közösségének, hogy a Magyar Köztársaság elősegítse a határon kívül élő magyarság identitásának és kultúrájának megőrzésére, fejlesztésére irányuló erőfeszítését, és együttműködhessen a világ valamennyi népével és országával.”

A kormány 1999. január elsejétől évi 20 millió forinttal támogatja egyházunk tevékenységét – a részletesen kifejtett feltételek szerint. (A tárgyalási alapul szolgáló összeg 4,5 millió forint volt!) A járadék folyósítása addig tart, ameddig a Magyarországi Baptista Egyház létezik. A megállapodás teljesítésének a kormány részéről fontos feltétele, hogy az egyház nem építheti le karitatív és oktatási tevékenységét, pl. a teológiai akadémia hallgatói létszáma nem lehet kevesebb, mint az 1998/99-es tanévben. A megállapodást a kormány részéről Dr. Pröhle Gergely államtitkár, az egyház részéről Dr. Almási Mihály egyházelnök látta el kézjegyével. Az aláírásra december 10-én a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumában került sor.

Ezzel lezárult a Vatikáni-típusú megállapodások sora, és befejeződtek az ilyen típusú egyeztetések. A Vatikán mellett a Magyarországi Református Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház, a Zsidó Hitközségek Szövetsége a Magyarországi Baptista Egyház és a Magyarországi Szerb Ortodox Egyház köthetett ilyen típusú egyezményt a Magyar Köztársaság Kormányával.

Ezúton is szeretném megköszönni a kormány és képviselői részéről megnyilvánuló megértő segítőkészséget egyházunk iránt, amely a tárgyalások során mindig megnyilvánult.

Dr. Almási Mihály egyházelnök

Részletek az ünnepi beszédekből

(Dr. Semjén Zsolt, Dr. Prőhle Gergely, Dr. Almási Mihály)

A következőkben részleteket közlünk az aláíráskor elhangzott ünnepi beszédekből:

Dr. Semjén Zsolt helyettes államtitkár:

Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntöm Önöket a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma részéről, a mai megállapodásaláírási ünnepségünkön, amely a Magyarországi Baptista Egyház és a Magyar Köztársaság Kormánya között kötött meg. Köszöntöm Prőhle Gergely államtitkár urat, a baptista egyház részéről Almási Mihály elnök urat, Mészáros Kornél főtitkár urat és Szabó Zoltán gazdasági igazgató urat, továbbá *Ravasz Levente* és *Fedor Tibor* fősztályvezető urakat.

A mai szerződéssel tetőzik az a folyamat, amely a Vatikáni Szerződéssel indult, és azt gondolom, hogy igaz az, amit miniszter úr mondott, hogy történelmi jelentőségű ez a folyamat. Ezt teljes mértékben igazolni fogja a történelem maga... És most tisztelettel felkérem Prőhle Gergely államtitkár urat, hogy tartsa meg beszédét és méltassa az eseményt.

Dr. Prőhle Gergely államtitkár:

Tisztelt Elnök Úr, Hölgyeim és Uraim!

Valóban, ahogy Semjén helyettes államtitkár úr mondta, fontos folyamat végeére értünk a mai aláírással. Ugyanis azok az egyházak és felekezetek, amelyek ingatlan vagyonnal rendelkeztek, és azt nem kérték teljes egészében vissza, a magyar állam részéről járadékjuttatásban részesülnek. Ez egy technikai aktusnak tűnik, ugyanakkor – azt gondolom, hogy – ez egy önmagán túlmutató esemény. Nemcsak a baptista, hanem az összes többi egyház esetében is. Ahhoz, hogy az egyházak Magyarországon működni tudjanak, és ahhoz, hogy a társadalmi támogatottságuk tartósan biztosítva legyen, és egyenlő feltételekkel induljanak a lelkekért folytatott küzdelemben, szükségük van olyan forrásokra, amelyeket ezekkel a járadékszerződésekkel a magyar állam biztosít. Nyilvánvaló, hiszen ezt *Eötvös József* óta mindnyájan tudjuk, hogy senki nem akarja az állam ügyeit az egyházzal, az egyház ügyeivel összekeverni. Badarság lenne bármi ilyen irányban tett kezdeményezés. Ez mindegyik egyházra igaz, legyen szó nagy lélekszámú egyházzal vagy kisebbről. Tehát szó sincs arról, hogy az állam és az egyház ügyeinek bármiféle összekeverését szándékozná tenni a magyar állam azal, hogy költségvetési pénzből finanszírozna bizonyos egyházi tevékenységeket, vagy pedig ilyen járadékszerződéseket kötne.

Arról van csupán szó, és azt gondolom, hogy ez egy nagyon jelentős tény, hogy az állam és az egyházak sok szempontból szövetségesei egymásnak annak érdekében, hogy a magyar társadalom olyan állapotba kerüljön, ami hosszú távon biztosítja ebben az országban és ebben a szélesebb körben, ebben a térségben vagy a világban élő emberek jólétét, és biztosítja azt, hogy megfelelő lelkiállapotban, egymással jó viszonyban éljenek a világnak ezen a fertályán.

A magyar szóhasználatnak van egy nagyon egészségtelen vagy talán azt mondanám, igazságtalan megnyilvánulása, ez pedig az, amikor négy nagy törté-

nelmi egyházzól beszélünk, illetve négy történelmi egyházzól beszélünk. Értjük ez alatt a katolikus, a református, az evangélikus egyházat, illetve az izraelita felekezetet. Azt gondolom, hogy ez egy olyan leegyszerűsítő retorika, ami történetesen a baptista egyházat mélyen sértheti, annak ellenére, hogy ilyen nagyvonalú személyekkel és nagyvonalú egyháztagokkal állunk illetve ülünk szemben.

Úgy vélem, valóban különbséget kell tenni egyházak között abban a tekintetben, hogy milyen a támogatottságuk. És nyilván – ebben nincs is vita közöttünk – a baptista egyház támogatottsága, híveinek köre jóval kisebb, mint a katolikus vagy a református egyházé. Azonban mind állami részről, mind társadalmi szempontból el kell ismerni azokat a nemes hagyományokat, amelyekkel a baptista egyház rendelkezik. El kell ismerni azokat a közcélokat szolgáló tevékenységeket, amelyeket a baptista egyház végez, és úgy gondolom, hogy ennek a mai szerződésaláírásnak is ez a legfőbb mondanivalója. Valamelyest ismerve a Magyarországi Baptista Egyház történetét, én őszintén nagyon remélem, hogy mind Meyer Henrik, mind az őt követők meg lennének elégedve velünk, amikor most ezt a szerződést aláírjuk. Titkon azt remélem, hogy talán *Apponyi Albert* is meg lenne egy kicsit elégedve velünk, bár ebben már egy kicsit bizonytalanabb vagyok. Én azt hiszem, hogy ez a megállapodás a baptista egyház és a magyar állam hányatott viszonyában, különösen ami a 20. századot illeti, egy olyan méltó nyugvópont itt, a század vége felé közeledve, ami mind a magyar állam lelkiismeretét tehermentesíti, mind pedig a baptista egyháznak hosszan tartó és hosszú távon is gyümölcsöző megoldást jelent.

Szeretném megköszönni mindazoknak a munkáját, akik a szerződés végleges formába öntésében közreműködtek, mind a baptista egyház részéről, mind pedig Semjén helyettes államtitkár úr és munkatársai részéről. Azt hiszem, ahogy Semjén helyettes államtitkár úr erről tájékoztatott, hogy teljes egyetértésben és valóban sűrűlódásmentesen jött létre ez a szerződés. Kérem – a sajtó tisztelt képviselőitől is, ha módjukban áll –, hogy a baptista és más egyházakat – melyek kicsik ugyan, de történelmiük – mindeddig ért retorikai igazságtalanságot próbáljuk valamilyen módon a jövőben kiküszöbölni, és remélem, hogy a szerződés aláírásával itt valóban a viszonyainkat tartósan és megnyugtatóan rendezzük.

Köszönöm.

Dr. Semjén Zsolt helyettes államtitkár:

Megköszönöm Pröhle Gergely államtitkár úr szavait, hogy egy szélesebb történelmi összefüggésben helyezte el a mai nap jelentőségét, és tisztelettel megkérem Almási Mihály elnök urat, hogy tartsa meg beszédét.

Dr. Almási Mihály egyházelnök:

Államtitkár úr, Helyettes Államtitkár úr! Kedves Vendégeink!

Nagy öröm számomra, hogy ezt a mai napot megértük, ugyanis ilyen a magyar történelemben még nem volt. Ebben az esztendőben 475 éves a magyarországi baptista misszió, és nagyon örülünk annak, hogy a jubileumi év kapcsán éppen helyettes államtitkár úr volt kedves prédikálni a mi egyik templomunkban, ahol két évvel ezelőtt Jimmy Carter prédikált.

Úgy gondolom, hogy elérkeztünk egy olyan ponthoz a magyar politikában, az egyházak és a társadalom kapcsolatában, amely mindenképpen fordulópontot jelent. A vatikáni típusú megállapodásoknak ez a mai nap, ahogy államtitkár úr említette, az utolsó felvonása, hiszen a baptista egyházzal a mai napon írja alá a kormány a megállapodást.

Úgy gondolom, hogy azon túl, hogy természetesen igyekszünk szociális, egészségügyi és egyéb kérdésekben megtenni azt, amit tőlünk elsősorban Jézus parancsa követel, meg a teljes Szentírás, számos olyan területen próbáltunk eddig is segíteni népünknek, határokon belül és határokon kívül, amelyek egyáltalán nem közömbösek. Ezek közé tartozik a nemzetiségi politika, természetesen. A múlt héten az egyik amerikai nagy baptista szövetséggel folytattunk tárgyalásokat, akik elsőként értették meg ezt – úgy gondolom – egyházi emberek közül, hogy Európának ezen a részén nem a politikai határok számítanak, hanem az etnikai határok. Így ez a baptista szövetség, amely több mint 10 millió tagot számlál, úgy döntött, hogy Európának ezen a részén a magyarul beszélő baptistákat fogja támogatni. Ami azt jelenti, hogy teljes Erdély, Kárpátalja, a Felvidék, a Délvidék is hozzátartozik ehhez a missziós projekthez. Másfelől a napokban jutott odáig a Magyar Baptisták Világszövetsége, hogy megjelenhetett első kiadványunk, címjegyzékkel és egyebekkel, amellyel szeretnénk elősegíteni a világon bárhol élő magyar baptisták közös misszióját. Az előbb említettem Jimmy Carter nevét, aki kedves jóbarátom, és meghívásomra érkezett két éve Magyarországra, aki nagyon sokat segített a NATO-csatlakozás kérdésében. Minden szenátornak egy-egy külön levelet írt, és kérte, hogy magyar barátait támogassák szavazatukkal. Úgy gondolom, hogy azok a lehetőségek, amelyek egy-egy egyháznak adódnak itt, ebben a hazában, teljesen különbözőek, de ha mindnyájan azt tesszük le a nemzet asztalára, ami nekünk adatott a kapcsolatokban, akkor egy igen gyümölcsöző jövő elé nézhetünk. Mi ebben a kapcsolatrendszerben az amerikai kapcsolatokat tudjuk erősíteni, és ez talán nem közömbös. 1978 januárjában a korona és a koronázási ékszerek hazaszállítása, valamint a legnagyobb kereskedelmi kedvezmény elnyerése az USA-tól egy ilyen diplomáciai műveletnek lehetett a következménye, mint ahogy az imént említett NATO-csatlakozást is komolyan segítették az amerikai baptisták. Úgy remélem, hogy az a találkozás, amit a következő év őszére tervezünk – Al Gore amerikai alelnököt szeretnénk meghívni az akadémia megnyitójára –, tovább fogja erősíteni ezeket a kapcsolatokat. Nagyon szeretnénk, ha nemzeti érdekeink és a különféle egyházak érdekei, úgy ahogy ezt most látjuk kibontakozni, a továbbiakban is együtt futnának.

Szeretném megköszönni a kormány jelenlevő és jelen nem levő képviselőinek azt a sok segítséget, amit nekünk e megegyezés kimunkálásában nyújtottak, Semjén államtitkár úrnak különösen, aki sokat foglalkozott ezzel a kérdéssel, és a magunk részéről szeretnénk kifejezni meglegedésünket ezzel a mai egyezményel. Köszönöm.

Dr. Semjén Zsolt:

Köszönöm szépen elnök úr kedves szavait. Azt gondolom, hogy ez a szerződés garanciát jelent arra, hogy a baptista egyház, miként a múltban tette, a jövőben is folytatja azt a szolgálatát, amelyet a magyar nemzet számára a múltban is kifejtett és a jövőben is ki fog fejteni. Megkérem Prőhle Gergely államtitkár urat,

hogy a Magyar Köztársaság nevében, és Almási Mihály elnök urat, hogy a baptista egyház nevében írja alá a szerződést.

A szerződés aláírása után kötetlen beszélgetés keretében szót váltottunk egyéb fontos, egyházunkat érintő kérdésekről is.

(BH 1999. újránévi ünnepi színes szám, címloldal, valamint 2., 15–16. old.)

Interjú Dr. Próhle Gergely államtitkárral a megállapodást követő percekben

N. I. – Államtitkár Úr! Úgy tudom, hogy Önnek ez az első ilyen jellegű aláírása az egyházzal való megállapodást tekintve. Az egyháznak történelmi ez a mai nap. És a kormánynak?

P. G. – A kormány részéről is történelmi egy ilyen esemény, hiszen ez a baptista egyház és a magyar állam kapcsolatában hoz – azt gondolom – forduló- és nyugvópontot is egyben. Mint tudjuk, a baptista egyháznak meglehetősen hányattott a 20. századi történelme, különösen vonatkozik ez a magyar államhoz fűződő kapcsolatára, s azt hiszem, hogy ez nemcsak egy szimbolikus aktus, hanem valóban egy megnyugtató, ezt a zavaros időszakot lezáró esemény. Ez a mai aláírás nekem személyesen is fontos, ugyanúgy a magyar állam számára is egy jelentős lépés, és nyilván a baptista egyház számára is.

N. I. – Ez egyben elismerése az egyház közéleti tevékenységének, vagy tulajdonképpen jelenthet ez valamiféle elvárást is a baptista egyháztól?

P. G. – Én azt gondolom, hogy az államnak nem lehet elvárása az egyházzal szemben. Ha elvárása van, az arra vonatkozhat, hogy ugyanolyan jól sáfárkodjanak a javaikkal, mint ahogy ezt az államnak is tennie kell. Ugyanakkor a baptista egyház tekintetében van egy jelentős mozzanat: a baptista egyháznak köztudottan nagyon jelentős amerikai kapcsolatai vannak, amelyeket Magyarországon, a magyar nemzet számára kamatoztatni tudnak. Köztudott, hogy az amerikai közéletben számos jelentős baptista személyiség van, Al Gore alelnök úrtól egészen Jimmy Carter volt elnökig. Én azt hiszem, hogy – ahogy ezt a baptista egyház vezetői is kifejezték – ezeket a kapcsolataikat mindnyájunk, az egész magyar nemzet számára kamatoztatni szeretnék.

N. I. – Több helyről elhangzott már, főleg kormánypolitikusok részéről, hogy az ország megújulásához mindenképpen szükséges az egyéneknek és a társadalomnak a szellemi megújulása is. Úgy gondolja, hogy az egyházak jelentős részben hozzá tudnak járulni a szellemi megújuláshoz?

P. G. – Egész biztos vagyok benne, ugyanis az ilyen szerződésekkel, járadékta-mogatásokkal, valamint a hitoktatás támogatásával nem az a célja a jelenlegi magyar kormánynak, hogy összemossa állam és egyház, illetve állam és egyházak ügyeit. Ezek az aláírások beismerései annak a – szerintem teljesen egyértelmű – ténynek, hogy az egyház céljai és az állam céljai bizonyos területeken egybeesnek. Tehát vannak olyan egyházi tevékenységek, melyekért a magyar államnak hálásnak kell lennie, hiszen ezeket a tevékenységeket saját magának is el kellene végeznie adott esetben. Hogyha ezt átveszik az egyházak, ez természetesen megérdemli a magyar állam támogatását, és nyilvánvaló, ha közös célok

érdekében működünk együtt, akkor nem sérül az állam és az egyház ügyei elválasztásának elve, tehát Eötvös József elve tovább él, ugyanakkor a közös célok megvalósítása érdekében mégiscsak biztosítva vannak az eszközök.

N. I. – Sokan úgy fogalmazzák, hogy a megállapodások gyümölcse soká érik be. Az Ön véleménye szerint mennyi idő kell ehhez?

P. G. – Nyilvánvaló, hogy nagyon nehéz az elmúlt évtizedek nehézségeit egy pillanat alatt leküzdeni. Nyilván szükség van arra is, hogy az egyházaknál kialakuljon az az egészséges élet, az a fajta fejlődés, az a fajta következő generációkat is érintő munka, amire szükség van ahhoz, hogy ez a megújulás bekövetkezhesék. Szükség van arra, hogy újra normális kerékvágásba zökkenjen mindaz, ami '45-ben, '48-ban kizökkent.

N. I. – Köszönöm a beszélgetést.

(BH 1999. 138. old. – N. I. –)

A megállapodás sajtóvisszhangja

Mint már jeleztük, a Magyar Rádió és Televízió számos alkalommal beszámolt a Megállapodásról. Hírműsorokban és krónikákban a rádió, híradóban az MTV1 és a Duna TV, valamint a „Protestáns Világ” c. műsor adott részletes ismertetést. Írt az eseményekről jó néhány megyei lap is. Most napilapokból idézünk – a teljesség igénye nélkül:

Népszava

A kabinet megállapodott a baptista egyházzal

A jövő esztendőitől évente húszmillió forint összegű örökös járadékban, illetve járadékkiegészítésben részesül a Magyarországi Baptista Egyház – tartalmazza a kormány és az egyház képviselői által aláírt megállapodás. A kormány már szerződést kötött az Apostoli Szentszékkel, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségével, a Magyarországi Evangélikus Egyházzal, a Magyarországi Református Egyházzal, a Budai Szerb Ortodox Egyházmegyével, valamint a Magyarországi Baptista Egyházzal.

(1998. dec. 11.)

Magyar Nemzet

Húszmillió forint éves örökös járadékban, illetve járadékkiegészítésben részesül a Magyarországi Baptista Egyház – tartalmazza a kormány és az egyház képviselői által csütörtökön aláírt megállapodás.

(1998. dec. 11.)

Hajdú-Bihari Napló

Megállapodás a baptista egyházzal

A jövő esztendőitől évente húszmillió forint összegű örökös járadékkiegészítésben részesül a Magyarországi Baptista Egyház – tartalmazza a kormány és az egyház képviselői által csütörtökön Budapesten aláírt megállapodás. A baptista egyház magyarországi missziója 1523-ban kezdte meg működését.

(1998. dec. 11.)

Vasárnapi Hírek

Megállapodás az egyházakkal

A jövőnek, a jövőért született meg a kormány és a négy egyház – a magyarországi református, evangélikus, baptista és szerb-ortodox – között a héten az a megállapodás, amely a felekezetek anyagi, jogi és társadalmi helyzetét rendezi.

A református zsinat egyházi elnöke, Bölcskei Gusztáv püspök a Vasárnapi Híreknek elmondta, a kormány még karácsony előttre ígérte az egyezmények aláírását, s ez így is történt. Úgy véli, most végre eljön az az idő is, amikor kevesebbet foglalkoznak az egyházak vagyoni „követeléseivel”, s talán többet azzal, hogy a nagy és a kisegyházak mit tesznek a közösségekért, a társadalomért.

Az egykor államosított ingatlanjaikról lemondtak, s ennek fejében a mintegy másfél millió református hívőt számon tartó egyház jövőre 1,3 milliárd forintot kap járadékként.

Frenkl Róbert, a Magyarországi Evangélikus Egyház világi főfelügyelője lapunknak úgy nyilatkozott, hogy a még az előző kormány által előkészített megállapodás a vatikáni egyezményt követően most végre lehetővé teszi azt is, hogy 700 millió forintos ingatlanjáradékból az országban található 32 iskola, ezen belül tíz gimnázium, s 23 szociális intézmény működése, sok esetben felújítása is biztosabbá váljék.

„Történelmi kisegyház vagyunk” – jellemezte a 475 éves baptista gyülekezetet Dr. Almási Mihály egyházelnök, hiszen mintegy félszázezren vannak csupán. A világ legnagyobb protestáns egyházának hazai tagjai szeretetintézményeket, alkoholistáknak rehabilitációs otthont létesítettek. Teológiai főiskolájukon a civil szakokon kommunikációt és történelmet is tanítanak, mert az elnök szerint ma hazánkban ezeken a területeken hiányzik még mindig leginkább a tárgyilagosság. A baptisták ezentúl évente 20 millió forintos járadékot kapnak.

A magyarországi szerb-ortodox egyház, amelyet a török hódoltság elől menekülő szerbek alapítottak a XV. században, s budai püspökségük a XVII. században jött létre, az egykori ingatlanok után most 44 millió forint járadékot kap majd.

(1998. dec. 11.)

Magyar Hírlap

Kormány-megállapodás a baptistákkal

A jövő esztendőitől évente húszmillió forint összegű örökös járadékban, illetve járadékkiegészítésben részesül a Magyarországi Baptista Egyház – tartalmazza a kormány és az egyház képviselői által csütörtökön Budapesten aláírt megállapodás. Az egyezményt a kormány részéről Pröhle Gergely, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának közigazgatási államtitkára, az egyház képviselőjében Almási Mihály elnök látta el kézjegyével.

Semjén Zsolt, a kulturális tárca egyházi ügyekért felelős helyettes államtitkára az eseményen rámutatott arra, hogy e megállapodás aláírásával befejeződik az egyházi egyezmények megkötése. A folyamat során a kormány szerződést kötött az Apostoli Szentsekkel, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségével, a Magyarországi Evangélikus Egyházzal, a Magyarországi Református Egyházzal, a Budai Szerb Ortodox Egyházmegyével, valamint a Magyarországi Baptista Egyházzal.

(1998. dec. 11., vö. BH 1999. 8. old.)

Köszönetnyilvánítás

A Magyarországi Baptista Egyház Szövetségi Tanácsa március 29-i ülésén egy tartózkodás mellett a következő határozatot hozta: „A Szövetségi Tanács nagyra értékeli Dr. Almási Mihály elnök testvér tevékenységét az egyháznak az állammal kötött megállapodásában, és megköszöni ez irányú fáradozását.”

A Szövetségi Tanács (BH 1999. 138. old.)

A BIBLIA ÉS A MISSZIÓ ÉVE, 1999

Újévi körlevél lelkipásztoroknak, elöljáróknak és gyülekezeteknek!

Kedves Testvérek az Úr Jézus Krisztusban! Több mint két éve szólítottam meg körlevélben közösségünk vezetőit, lelkipásztorait és tagjait. Akkor a levélnek jubileumi aktualitása volt, hisz egyfelől: ötven évvel korábban (1946-ban) Dr. Somogyi Imre elnök testvér fordult körlevéllel gyülekezeteinkhez, másfelől: a honfoglalás 1100. és az újabb kori baptista misszió 150. jubileumi évét ünnepeltük. Örömmel és hálával emlékezünk ma is erre az évre, a nagy találkozókra, Tahira, Zánkára, Jimmy Carter volt amerikai elnök testvérünk és Nilson do Amaral Fanini, a Baptista Világszövetség elnöke és felesége látogatására.

Ma az 1998/99-es év fordulóján szeretnék visszatekinteni az eltelt két évre, és evangéliumi munkára toborozni a századforduló utolsó évére: 1999-re, amelyet a Biblia és a misszió évének tekintünk.

Visszatekintés:

„Az ÚR hűségét magasztalom, az ÚR tetteit dicsérem: mindazt, amit az ÚR tett értünk, mert irgalmasan bánt velünk, nagyon hűségesen.” (Ézs 63:7)

Csak címszavakban utalok az eseményekre. Rendeződött a kapcsolatunk a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetségével. Erdélyi vezető testvéreink számos alkalommal látogattak el hozzánk és mi hozzájuk.

Megalakult a Magyar Baptisták Világszövetsége, és megjelent első kiadványa, az Áhítat '99. Magyarországra, a megújuló Benczúr utcai épületbe költözött az ITM (International Teaching Ministry) európai központja. Azóta számos országban, számos nyelven indult be a Minden Korosztály Bibliaiskolája, sok áldással.

Jó kapcsolatunk van külföldi baptista szövetségekkel és szervezetekkel. Minden eszközzel segítjük a határon túli magyar baptistákat. Különösen fontos ez a szolgálat Kárpátalján és Szerbiában.

Nem egyszerűen testvéri, de baráti szálak is fűznek bennünket a református, az evangélikus és a metodista egyházhoz. Rendezett a viszonyunk a többi egyházzal és evangéliumi közösséggel is, azonban kizárólag kölcsönöségi alapon. Kiléptünk a rosszlelkű Szabadegyházak Tanácsa megszűnése után létesült Evangéliumi Szabadegyházak Szövetségéből, amely gyakorlatilag semmiféle érdemi munkát nem végzett.

Az írott és elektronikus médiákban minden lehetséges eszközt igénybe vettünk – különösen 1998-ban – annak érdekében, hogy közösségünket ne szekta-ként, hanem történelmi egyházként kezelje a politika éppúgy, mint a sajtó. Mint számos nyilatkozatból világos, ezt a célt elértük, bár bizonyos sajtóorgánumok és műsorok ma is megengedik maguknak a téves információkon nyugvó, sőt olykor rosszindulatú megjegyzéseket.

Befejeztük a balatonföldvári „Bethesda” építését, és ma rendeltetészerűen használjuk – télen-nyáron – a régi evangéliumi központ helyén létesült korszerű épületet, amely ma – ugyanúgy, mint régen – lelkipásztor-konferenciák, tanfolyamok, kerületi és gyülekezeti, női és férfi alkalmak, gyermek és ifjúsági összejövetelek színhelye.

Befejeztük a teológiai akadémia átépítését – az udvari homlokzat és a hátsó lépcsőház kivételével.

Az épületben közkönyvtár, levéltár és kutatóintézet működik.

Megkezdtük neves elődeink olajképeinek és régi értékes könyveinknek restaurálását. Elkezdtük építeni új szövetségi székházunkat. Számos imaház és lelkipásztorlakás építéséhez nyújtottunk hathatós támogatást. Igyekszünk forrást találni Tahi korszerűsítéséhez, hogy kikerüljünk abból a zsákutcából, amit egy óriási kőépület átgondolatlan létesítése jelent a tábor bejáratánál. Számos építkezés közül is kiemelkedik a pesterzsébeti gyönyörű új imaház, a megújult Wesselényi utcai templom, a zsinagógából átalakított rákoshegyi imaház, a kosdi remek kis kápolna, Bekölce, Ónod imaházai vagy a gyönyörű kaposvári templom – és sorolhatnám.

Aktív és eredményes munkát végzett a Magyarországi Baptista Szeretetszolgálat. Bulgária, Albánia, Észak-Korea, Koszovó, Csecsenföld, Ukrajna irányába csak 1998-ban 300 millió forint értékű adományt továbbított a Baptista Világszövetség és az Európai Baptista Szövetség közreműködésével. A tiszai árvíz kapcsán öt kamion élelmet, ruhát, gyógyszert stb., és mintegy 10 millió forintot juttatott kárpátaljai és magyarországi segélyezésre. Lakásépítési akciót szervezünk.

Mindkét szeretetházunknál 10 milliós nagyságrendű fejlesztésekbe kezdtünk, a korszerűsítést, bővítést folytatjuk.

Számos helyen előrehaladott állapotban van új imaházak létesítési terve (pl. Kecskemét, Kiskunhalas, Dunaújváros, Tarpa).

A Központi Énekkar és a Központi Fúvószenekar mellett már második kazettáját adja ki a Vox Nova Férfikar, új színt hozva az evangéliumi énekek tolmácsolásába.

A Billy Graham Evangélizációs Társaság közreműködésével evangéliumi videofilmek szinkronizálása után az egész ország területét behálózó videotéka létesült. A filmek vetítése mind gyülekezetekben, filmklubokban, mind pl. a sátormisszióban igen hasznos és népszerű. A filmek eljutottak a határon túli magyarlakta vidékekre, többek között az 1998-ban egyházunk által Beregszászon létesített missziós központba. 1998 karácsonyától a Békehírnök, egyházunk hivatalos lapja teljes egészében olvasható az *interneten* is.

Ökumenikus Missziós Központ létesült az egyik legnagyobb budapesti bevásárló- és szabadidő-központban, a Pólus Centerben, ahol rendszeresen tartunk zenes evangélizációs összejöveteleket, gyakran filmvetítéssel egybekötve.

1997 tavaszától baptista áhítatokat is tartunk rendszeresen a Magyar Parlamentben.

Új kapcsolatot létesítettünk az American Baptist Churches-zel (a volt Északi Szövetség), együttműködési megállapodást kötöttünk a Nagy-Britanniai Baptista Szövetséggel, hagyományosan jó a kapcsolatunk az Amerikai Déli Baptista Szövetséggel, amely – többek között – az IBLA fenntartásában is tevékeny részt vállal, ahova Európa 22 országából érkeznek diákok. Igen jó a kapcsolatunk amerikai baptista politikusokkal, elsősorban Jimmy Carterrel, aki rendszeresen kiáll a magyar kisebbségek mellett, és – mint tudjuk – egész nemzetünket közelről érintő kérdésekben hozott igen kedvező döntéseket (korona, legnagyobb kereskedelmi kedvezmény stb.).

Egyre inkább elfogadottabb egyházunk a hazai közéletben. A kormányváltás után a kultusztárca egyházi ügyekért felelős helyettes államtitkára teológiai doktor, aki – mint gyakorló keresztény – igeszolgalatot is végzett közöttünk.

Történelmiségünket és társadalmi hasznosságunkat elismeri és méltányolja a Magyar Köztársaság Kormánya és egyházunk között létrejött Megállapodás.

Egy levélből idézek azok közül, amelyek méltatják a Megállapodást:

„Tisztelt Elnök Úr! Szívből szeretett Testvérem!...

1948-ban Párizsban, az Egyetemes Emberi Jogok Deklarációjában, immár 50 éve – ha más megfogalmazásban is – ugyanazok a gondolatok olvashatók. Nagy öröm számomra, hogy napra pontosan a Deklaráció 50. évfordulóján (dec. 10-én) írta alá Ön – a Magyarországi Baptista Egyház nevében – a Magyar Köztársaság Kormányával azt a dokumentumot, amellyel hosszú távra – 'végleg' – sikerült rendezni a baptisták anyagi és jogi státuszát.

A mai nap ajándék a számomra is... és ajándék Önnek és minden magyar baptistának... (S. T.)”

A napokban egy erdélyi baptista testvér így fogalmazott: „A magyarországi baptisták valószínűleg nem tudják eléggé értékelni ezt a megállapodást. Erdélyből nézve ez új missziós korszak nyitánya lehet Magyarországon, sokkal inkább a jövőben, mint a jelenben lesz igazán értékelhető. Nagyon boldogok lennénk, ha Romániában csak megközelítőleg valami hasonló történhetne.”

Miért is írom le mindezt? Azért, hogy Isten különös kegyelmét érzékeltessem Olvasóimmal, hogy hálaára buzduljon a szívünk, mert megsegített, vezetett, hordozott minket az Úr. És azért is, mert biztatást kaptam a „levélíráásra”. Erre nézve álljon itt egy újabb levélrészlet :

„Kedves Almási Testvér!

Köszönöm az 1996. szeptember 18-án írt körlevelét. Jó volt olvasni Isten gondviselésének megtapasztalását, a testvéri szeretet igényét...

Hadd bátorítsalak, ha az Úr rád terhelte közösségünk deformációjának reformációját, akkor halogatás nélkül vállald a szent munkát, még akkor is, ha lesznek testvérek, akik azt ellenzik (Róm 8:31). Kérlek, ha szükséges, írdál máskor is, ne szabódj a levél formától! Pál apostol gyakran írt levelet, leveleiért ma is hálásak vagyunk Istennek...

Kelt levelem az Úr 1996. esztendejének november havában”. – Sz. Gy. –

Előretékiítés

„Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk” (Zsolt 90:12)
Engedtessek meg nekem, hogy újból levelet idézzek! Ez mindössze néhány hete érkezett:

„Tisztelt Almási Testvér!

Örömmel tölt el, hogy közösségünkben egyre többen akarnak ébredést. Ezzel kapcsolatban szeretnék közölni néhány észrevételt... A fő kérdés, vajon minden gyülekezetben Jézus Krisztus áll-e az első helyen? Ő a legfontosabb? Remélem, hogy igen. Mégis, van ahol azt tapasztalom, hogy fontosabb pl. a bemeítés, a 'szolgálatok', a baptista hagyományok, mint Ő. Ezek persze fontosak, ha nem homályosítják el az Úr egyedülálló dicsőségét. Nélküle ugyanis ezek mit sem érnek!

...És még egy dolog, ami nyugtalanít. A baptisták közül sokan vonzódnak a karizmatikus eszmékhez. Nincsenek ismereteik ezen a téren, és nem tudják, milyen veszélyeket rejt ez az út... Ismerek olyanokat, akik Missziói Főiskolát végeztek, és szimpatizálnak a Hit Gyülekezetével, követendő példaként emlegetve azt... Bizonyos gyülekezetekben titokban terjednek ezek az eszmék, és nem lépnek föl ellenük határozottan... Ha az Úr megerősíti, hogy igazak ezek a dolgok, amiket írtam, kérem, hogy vegye figyelmébe. Kívánom, hogy Istenünk áldja meg, újítsa meg baptista egyházunkat, és mindenkit, aki Őt akarja szolgálni.

(K. G.)"

A Békehiírókben már írtam arról, hogy az ezredforduló utolsó évét, 1999-et a misszió és a Biblia évének tekintjük. Mikor lehet a misszió éve ez az esztendő? Ha a Biblia éve lesz. Ha a tiszta, világos Ige nem marad „elmélet”. Ha megteszünk mindent, egyfelől az üres „programosdi”, a képmutató, álkegyesség, másfelől: a hamis igeértelmezésen nyugvó divatos álkarizmatizmus ellen. Ha Krisztus Urunk terveit valósítjuk meg. Ha félretéve a hívó gögöt, alázattal borulunk az Úr elé, és a Tőle nyert erővel ellenállunk az ördögnek. Ha várjuk Őt. Ha nem kapkodva és félve, hanem kitartóan és következetesen végezzük munkánkat. Ha Neki adjuk a dicsőséget.

Egyházunk megújulásához kevés a vágyakozás, az ábrádozás, a nosztalgizálás, de kevés az álkegyesség, az öröm megjátszása, a rajongó, túlfűtött csodavárás, sőt az ima is. Odaszánt életű, tette kész, Istenre figyelő fiatalokra és idősekre, pásztorokra és nyájra van szükség.

Az új évben evangélizációk sora indul. Szeretnénk, ha az immár hagyományos országos evangélizációra az idén minden gyülekezetben időben készülhetnénk. Ebben az évben március 13–15-e látszik erre a legalkalmasabbnak a tavasz folyamán – kapcsolódva nemzeti ünnepünkhöz. Szeretnénk, ha találkozhatnánk olyan lelkipásztorokkal, akik többet akarnak tenni az ifjúságért, olyan testvérekkel, akik a szórványmissziót, a külmissziót, a gyülekezetplántálást, a gyermekmissziót, a kórház- és börtönmissziót vagy a sátormissziót tartják fontosnak. Olyanokkal, akik a karitatív munkát kapták feladatul az Úrtól.

Itt az ideje, hogy „félretéve minden akadályt és a megkönyékező bűnt” nekifussunk annak a feladatnak, harcnak, küzdelemnek, amelynek elvégzését, megnyerését tőlünk várja az Úr, hisz Nála nem mentség az egymásra mutogatás.

Itt az ideje, hogy bűnbánattal, terheinket letéve, új erőt nyerve, összefogva a közös célért, ebben az ezredforduló előtti – talán utolsó – kegyelmi évben, kikökenjünk jól megszokott, biztosnak tűnő kényelmi pozícióinkból, és vállaljuk a harcot, amely nem „test és vér”, azaz nem emberek ellen kell hogy folyjék, hanem szellemi hatalmasságok ellen.

Harc nélkül nincs győzelem, és győzelem nélkül nincs győzelmi koszorú. Erre a harcra szeretnék mozgósítani mindenkit, aki hajlandó önmaga – a saját indulata – helyett az Úrra figyelni, és arra is van készsége, hogy harcostársaival is törődjék!

Egyházunk vezetése egységes. Nem engedtünk és ezután sem fogunk engedni azoknak, akik megpróbáltak és megpróbálnak éket verni közénk. Nincs olyan lényeges kérdés, amelyben az elnök, a főtitkár, a missziói titkár és a gazdasági igazgató ne értene egyet. Azt hiszem, ez önmagában is igen fontos. Még inkább az, ha – mint már jeleztem – törekvéseink teljes egészében egybevágnak a nagy baptista tömörülések, a Baptista Világszövetség vagy a Magyar Baptisták Világszövetsége célkitűzéseivel.

Ezért is kérem mindazokat, akik szeretnék megőrizni egyházunk immár történelmi misszióját, egységét, és nem kívánnak sem jobb- sem baloldali szélsőségekbe esni, hanem tudják, hogy kiben és miben hisznek, hogy imádkozzanak értünk, vezetőikért, imádkozzanak egyházunkért, hogy az Úr használhasson bennünket továbbra is eszközül ebben a hazában!

Imádkozzunk azért, hogy az Úr legyen velünk ebben az új és igen jeles esztendőben, hogy amikor elérkezünk Jézus Krisztus születésének 2000. évfordulójához, ha megadja nekünk ezt a kegyelmet – amely egyben a magyar államiság millenniuma is –, megáldhasson bennünket Isten – ahogy a Himnuszban énekeljük – jókedvvel (ami azt jelenti: kegyelemmel) és bőséggel. Adja meg nekünk az Úr, hogy földi utunk eredményes vándorlás legyen az égi hon felé, ahol Ő maga vár bennünket!

Ezekkel a gondolatokkal kívánok boldog, békés, munkás és eredményes új évet a levél címzettjeinek!

Testvéri üdvözlettel:

Dr. Almási Mihály

egyházelnök

(BH 1999. 17., 20–21. old.)

Kik a baptisták és mit akarnak?

I. A Magyarországi Baptista Egyház Isten kegyelméből, Jézus Krisztus főisége, a Biblia útmutatása és a Szentlélek vezetése nyomán végzi missziós szolgálatát hazánkban. A Magyar Baptisták Világszövetségének alapító tagjaként feladatának tekinti a határon túli és a szétszórtságban élő magyarság közötti missziót, beleértve a szükséges anyagi támogatást is. Jézus Krisztus misszióparancsa értelmében – amikor erre mód nyílik – a világ bármely pontján igyekszünk szolgálni (pl. Albánia, Bulgária, Csecsenföld vagy Dél-Amerika, Afrika stb.), azonban elsődlegesen népünk között. A politikai határokon felülemelkedve, magya-

roknak, magyarul igyekszünk hirdetni az evangéliumot – bárhol is éljenek. Minden erőnkkel azon dolgozunk, hogy egyre többen ismerjék meg Jézus Krisztust mint Megváltót.

II. Látásunk

Az egyház (ekklézsia) Jézus Krisztus teste, amely gyülekezetekben él. A tagok az Úrhoz mint főhöz, egymáshoz mint testvérekhez kapcsolódnak.

Bibliai normák szerint kell élnie gyülekezeteinknek, és működni egyházunknak. Nagyobb hangsúlyt kell tennünk a szeretetből fakadó intésre és fegyelmezésre. Az Úr Jézus által megjelölt, egyedül célravezető keskeny útról nem térhetünk le se jobbra, se balra, senki kedvéért. Nem engedhetünk meg magunknak sem teológiai, sem etikai lazaságot, kalandorságot. Nem lehetünk bizonytalankodók. Alázatos, hitvalló, örvendező, de terhet is vállaló, gyakorló tanítványok képesek csak hitelesen képviselni Krisztus Jézust.

III. Céljaink

1. Célunk a magyarországi baptista gyülekezetek megerősítése és fölkészítése egy a mainál sokkal aktívabb evangélizációs munkára.

2. Célunk az alvók fölébresztése, a megtérők tanítvánnyá tétele, a helyi viszonyoknak megfelelő oktatási formák bevezetése.

3. Célunk tanítók képzése. Ha nem leszünk képesek valóra váltani azt az ősi missziós alapelvet, miszerint „minden baptista egy misszionárius”, akkor semmi esélyünk sincs arra, hogy Isten használjon bennünket népünk hatékony evangélizálása tekintetében.

4. Célunk fölébreszteni a felelősségtudatot a hívőkben azok iránt, akik elveszettek. Miért nem zavarja, nyugtalanítja sokkal jobban a hívőket az, hogy magyarok e hazában és határainkon kívül millió számra ateisták vagy csak névleg keresztyének? Azért, mert a megmentettség tudata meggyengült, az üdvösség fénye megszükkült, azért, mert lassan nincs különbség életforma tekintetében hívők és nem hívők, megváltottak és elveszettek között! (Úszni nem tudó ember aligha tud kimenteni valakit a zajló folyóból, de még az épphogy úszni tudóknak sincs sok esélye erre. A hívőknek „profi” lélekmentővé kell válniuk ahhoz, hogy eredményes legyen a misszióink!)

5. Célunk rádöbbszteni a hívőket arra, hogy aki csak önmagát igyekszik megtartani, az elvész. Áldozatos, mentő szeretet nélkül elképzelhetetlen az eredményes lélekmentés!

6. A megerősödő nagyobb gyülekezetek mellett és olyan településeken, ahol nincs misszió, 2000 végéig 200 új bibliatanulmányozó missziós házi csoportot szeretnénk létrehozni.

7. Szeretnénk 2000 végéig a missziós csoportokból legalább 20 gyülekezetet alapítani.

8. Szeretnénk állandó imacsoportokat létrehozni gyülekezeti szervezésben. Imádkozni kell az elveszettekért, az evangélium győzelméért, de azért is, hogy gyülekezeteink tagjai újra (vagy először!) átéljék az Úrral való találkozást. A

misszióért elkötelezett, odaszánt életű testvéreket arra kérjük, hogy egyenként és csoportosan imádkozzanak céljaink eléréséért.

IV. Mit teszünk?

1. Terveket készítünk (és azokat közreadjuk) a baptista misszió hatékonyabbá tétele érdekében.

2. 1999-ben 10.000 Bibliát juttatunk el olyanoknak, akiknek még soha nem volt Bibliájuk, és érdeklődnek Isten dolgai iránt.

3. Biblia-napokat szervezünk (és az egyes gyülekezeteket is kérjük erre), melyeken bemutatjuk Isten igéjét, akár a különféle fordításokat, hangkazettákat, filmeket stb., megszólaltatunk énekeket és verseket, amelyek a Bibliáról tesznek bizonyosságot.

4. Új evangéliumi énekeket teszünk közzé, amelyek a Lélek által képesek megszólítani az egyszerű barátosokat, fiatalokat és időseket, amelyek könnyen tanulhatók, s amelyek alkalmasak arra, hogy jól rögzüljenek a szívben is.

5. A Békehírnökben minden beküldött közérdekű és buzdító missziós hírt, bizonyosságtételt megjelentetünk (rendkívül kevés érkezik!). Rendszeresen közöljük a missziós év eseményeit.

6. Evangélizációs videofilmeket biztosítunk missziókerületenként kölcsönzésre (Billy Graham videotéka) és buzdítjuk a gyülekezeteket, hogy szervezzenek külön alkalmakat – nemcsak fiataloknak –, amelyeken bemutatják ezeket a filmeket, és tovább kölcsönzik pl. házi összejövetelekre.

7. Megjelentetjük a „Zeng az ének” c. kiadvány 2. füzetét, amely a gyülekezeti használaton túl alkalmas lehet pl. a sátozmisszió céljaira is.

8. Megjelentetünk néhány szórólapot. (Kik a baptisták?, rövid missziós hitvallás, megtérésre hívogató bizonyosságtételek stb.)

9. Bővítjük az evangéliumi könyvek választékát a könyvterjesztésben, és új evangéliumi könyveket adunk ki.

Kérés, buzdítás

1. Kérjük a lelkipásztorokat, gyülekezeti munkásokat és mindazokat, akik hajlandók a vázolt célok érdekében dolgozni, hogy ne várjanak semmiféle központi irányításra, hanem saját területükön hozzanak létre missziós stratégiai csoportokat, és vizsgálják meg, mit kell tenniük az adott helyen és helyzetben!

2. Kérjük a lelkipásztorokat és mindazokat, akik vezetők, hogy rendszeresen szóljanak a lélekmentés fontosságáról, bátorítsanak a munkára, de ne csak általánosságban, hanem konkrét missziós feladatokat adva azoknak, akik vállalják a munkát!

3. Kérjük a lelkipásztorokat és a vezetőket, hogy buzdítsák a rájuk bízottakat bibliai szakaszok megtanulására, egyéni naponkénti csendesség gyakorlására, arra, hogy naponta tegyék föl a kérdést az Úrnak: „Mit akarsz, hogy cselekedjem?” – És arra, hogy engedelmeskedjenek az Úr indításának!

4. Kérjük a lelkipásztorokat és a gyülekezeteket, hogy buzdítsák a fiatalokat a lelki munkára, a tanulásra, hisz sok lelkipásztorra és missziómunkásra van szükség! Bel- és külmisszióban, gyülekezetplántálásban elhívott és képzett testvérek tucatjaira számítunk.

5. Buzdítjuk a lelkipásztorokat és a gyülekezeteket, hogy találják meg a módot és az időt a Minden Korosztály Bibliaiskolájának beindítására! Rendkívül hasznos ez a munka, amit a gyülekezetek többsége már végez. Ne maradjunk ki a Biblia módszeres tanulmányozásából a misszió és a Biblia évében! (BH 1999. 68. old.)

Dr. Almási Mihály
szövetségi elnök

Igazi szabadság

Ünnepi megemlékezés március 15-én

Március idusa a magyaroknak többet jelent, mint a tavasz érkezését. Történelmünk során számos fontos esemény kötődik március közepéhez. 1217-ben például ekkortájt indult II. András hadaival a Szentföldre. 1247-ben – a tatárjárás után – ekkor kezdődött meg a budai vár építése. 1457. március 14-én tartóztatta le V. László Budán *Hunyadi Mátyást*. 1655. március 15-én választotta nádorrá *Wesselényi Ferencet* a pozsonyi országgyűlés. 1756. március 15-én Mária Terézia úrbéri rendeletet adott ki – és sorolhatnánk. Az említett események egyike sem volt azonban elegendő ahhoz, hogy nemzeti ünneppé tegye március idusát.

Az 1848-as forradalom és az 1848/49-es szabadságharc azonban igen.

150 évvel a szabadságharc győztes csatái és bukása után fontos tanulságokat kell újrafogalmaznunk.

1. Nem csak az a magyar, aki magyarnak született, hanem az is, aki – legyen bármilyen származású – magyarnak érzi, tudja és vallja magát.

Régen nem beszélhetünk „tisztá” magyar „fajról”, népességről. Legnagyobb királyaink is házasodtak más nemzetiségiekkel, mint ahogy „a nép, az istenadta nép” is.

2. A magyarság, a hazafiság nem náció-függő, hanem tudat-függő. Ez nem gén-kérdés, hanem szív-kérdés.

3. Nagy hiba, ha egy népnek sérül vagy elvész az identitás-tudata, de az is, ha hamis, délibábos, kirekesztő sőt gyűlöletet szító, homogén „ősiség-tudat”-ban szenved.

4. Egy-egy föld, ország hűséges fiai, azaz: a hazafiak azok, akik – tartoznak bár más és más nemzethez – otthonuknak tekintik azt a földet, ahol élnek, dolgoznak s ha kell: harcolnak érte.

5. Mindig voltak – s aligha remélhetjük, hogy a jövőben nem lesznek – olyan „hazafiak”, akik önző egyéni érdekeiket a köz érdekei, a haza, a nemzet érdekei elé helyezik, és mindig kevesen voltak azok (bár növekedne a számuk!), akik képesek voltak nemcsak szónokolni a hazáról, de áldozni is érte, nemcsak a maguk hasznát nézni, de másokét is.

6. Mindig voltak – és aligha remélhetjük, hogy nem lesznek – olyanok, akik ellenségeskedést szítottak e hazában nemzetiségek vagy épp vallásfelekezetek között, s lettek (s ma is lehetnek!) a viszály vámszedői.

7. A nagyhatalmakat – akár keleten, akár nyugaton – a nagypolitika érdekli, s a kis népek, mint mi is, abban csak statisztaszerepeket kaphatunk. Nagy hiba,

ha azt képzeljük, hogy bárki is közülük érdek nélkül támogatna bennünket. Hányszor lettünk a nagypolitika eszközei és áldozatai mi hiszékeny, naiv magyarok?! Itt, Európa közepén, ma is – Isten után – csak magunkra számíthatunk. De számíthatunk-e magunkra, ha „mint oldott kéve széthull nemzetünk”?

– És számíthatunk-e Istenre, miközben törvényeit nem tiszteljük, Fiát naponként újra keresztre feszítjük, Lelke vezetését nem követjük, hanem újrapogányosodva – most épp leginkább a mammont, a pénzt imádjuk, „ősi” keleti vagy „modern” nyugati mágikus-misztikus liturgiai körítéssel?!

1848/49 forradalma és a dicsőséges szabadságharc megmutatta, hogy – legalább vészhelyzetben – lehetséges az összefogás, a politikai egység. Lehetséges a nemzetiségek nemzeti összefogása, lehetséges a hitek együttműködése – és lehetséges a győzelem. Erre tanít minket 150 év után Kossuth és Széchenyi, Görgey, Bem, Damjanich, Klapka és Dembinszky. Erre tanít Szemere mint belügyminiszter a „Mózes vallásúak” jogegyenlőségéről kiadott törvényében (1849. július 28., Szeged), és erre tanítanak a vértanúk, a Pesten kivégzett gróf Batthyány Lajos miniszterelnök és Fekete Imre, a Pécsen kivégzett *Vertike Gábor* és *Szilva János*, és az aradiak: *Kiss Ernő* altábornagy, *Dessewffy Arisztid* és *Schweidel József* vezérőrnagy, *Lázár Vilmos* ezredes, és a kilenc honvédtábornok: az osztrák *Poeltenberg Ernő*, a német gróf *Leiningen-Westerburg Károly*, a hazai németiséghez tartozó *Láhner György* és *Aulich Lajos*, a szerb *Damjanich János*, a veretlen hadvezér és a horvát *Knézic Károly*, *Török Ignác*, *Nagysándor József* és gróf *Vécsey Károly*. Magyarok és nem magyarok együtt haltak magyarként a szabadságért, a földi házáért.

A hívő embernek legalább két hazája van. Egy (esetleg kettő) itt a földön, és egy az Úrnál. Abba a másikba, a mennybe se vezet könnyebb út. A Király, Jézus is életét adta érte és értünk, hogy polgárai lehessünk! A polgárjoghoz, a valóságos szabadsághoz Isten Fiának áldozata kellett. Fogadjuk el áldozatát!

„Ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek!” (Jn 8:36)

Dr. Almási Mihály
egyházelnök

(BH 1999. március 14-i ünnepi szám vezércikke)

Nyílt levél minden magyar baptistához

Kedves Testvérek!

150 éve annak, hogy népünk legjobbjai immár nemcsak tollal harcoltak a függetlenségért.

A szabadságharc hőseire és mártírjaira is emlékezünk 1999. március 15-én. Már közzétettük a Magyar Baptisták Világszövetségének evangélizációs fölhívását. Most arra buzdítjuk Testvéreinket, hogy vállaljanak részt az ünnepi megemlékezésekben világszerte! Ének- és zenekaraink ünnepi szolgálataira falvakban és városokban hagyományosan számítanak a rendezők éppúgy, mint lelkipásztoraink ígére alapozott ünnepi beszédeire.

Az anyaországban honfitársaink sokszor értetlenül szemlélik a határon túli magyarság lelkes ünneplését. Magyarok között magyarként élni természetes.

Nem így kisebbségben. Legnagyobb nemzeti ünnepünk alkalmával forrjon össze a világ-magyarág emlékezésben, ünneplésben, gyászban, a Himnusz és a Szózat éneklésében éppúgy, mint buzgó imában népünkért, nemzetünkért! – Hogy mi, keresztyének, hűséggel járjuk Krisztus útját, s mindazok, akik még nem ismerik a Népek Megváltóját, megtalálják Őt, és valóságos szabadságot nyerjenek!

„Ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek.” (Jn 8:36)

Dr. Almási Mihály

Ui.: Baptista elődeink külön ünnepi istentiszteleteken, a sajtóban vezércikkekkel, történelmi tanulmányokkal és versekkel emlékeztek meg március 15-ről a Békehírnök, a Lelki Élet vagy A Kürt hasábjain. A szerzők között találjuk pl. Mészáros Sándor, dr. Somogyi Imre, dr. Haraszi Sándor, Steiner István, dr. Udvarnokai Béla és mások nevét. (Vö. BH 1999. 88. old.)

Választó Kongresszus Erdélyben

A Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetsége 1999. május 6–8-ig tartotta IV. Választó Kongresszusát Nagybányán. A Magyarországi Baptista Egyház elnökét – aki hivatalosan képviselte egyházunkat a Kongresszuson – arra kértük, ossza meg tapasztalatait, gondolatait olvasóinkkal a Kongresszus kapcsán.

– A Szerk. –

Nagybánya az egyik legszebb erdélyi város. 1000–2000 méter magas hegykoszorú lábánál terül el. Régen „Asszonypataka” volt a neve a várost átszelő gyorsfolyású patakról; az „asszony” meg a királynét jelentette, hisz a bányavárosok gyakorta a királynék tulajdonában voltak. Nagybánya pedig nem akármilyen bányaváros. Akkor is arany- és ezüstabányászatáról volt híres. Híres persze a *Hollósy Simon* alapította festőiskoláról is. A nagybányai iskola máig hat a művészetben. Elég, ha Réti vagy a Ferenczyek nevét említem. A művésztelep régi épülete omladozik. Nem csoda, hisz több mint 100 éves, 1896-ban, a millennium évében alapították, s bizony az utóbbi évtizedekben nem sokat törődtek vele.

Május 6-án, csütörtökön délután érkeztem, néhány órával a megnyitó istentisztelet előtt. A gyönyörű új imaház a patakparton épült a város közepén, és mégis egy csendes, gesztenyesorral díszített mellékutcáról nyíló közben. Nagy örömmel üdvözöltük egymást a Magyar Baptisták Világszövetségének vezetői: Mike Béla elnök (Románia), Kulcsár Sándor elnök (USA) és más vezető testvérek. A helyi gyülekezet pásztora, Nagy István testvér Budapesten tanult a Baptista Teológiai Akadémián. (Itt jegyzem meg, hogy nagy élmény volt találkozni volt tanítványaimmal, vagy egy tucatnyi fiatal lelkes lelkipástorral!)

A megnyitó istentiszteleten az igehirdetés szolgálatát végeztem. Öröm volt prédikálni a figyelmes hallgatóságnak... Közben a szatmárnémeti és a nagybányai összevont énekhar énekelt. Számos felszólalás, üdvözlés hangzott el.

Mind a gyülekezeti, mind a családi vendéglátásról csak felső fokon lehet szólni.

A Közgyűlés első napján a szokásos jelentések hangoztak el. A statisztikából kitűnt, hogy az elmúlt évben 9078-ról 8519-re csökkent a bement tagok száma, ez 559 fős csökkenés. Ebben persze nagy szerepe van a kivándorlásnak is!

A teljes közgyűlési anyag megjelent nyomtatásban, egy rendkívül jól szerkesztett A4-es méretű 45 oldalas füzetben, színes borítóval.

Minden angolul beszélő vendég ugyanilyen anyagot kapott kézbe angolul! És akkor még nem szóltam a szinkrontolmácsolásról!

A kitűzők segítettek abban, hogy mindenkinek tudjuk a nevét. Példás szervezés. Arra gondoltam, hányan kérdeznék Magyarországon, ha pl. a legközelebbi Közgyűlés anyagát angolul is megjelentetnénk, hogy erre ugyan miért van szükség?!

Az imaház alagsorában mind a 230 küldött egyszerre tudott ebédelni. (Csak megemlítem, hogy a gulyás épp olyan finom volt, mint a tipikus erdélyi töltött káposzta!)

Az ebédszünetben ülésezett a Magyar Baptisták Világszövetségének elnöksége. Határozat született arról, hogy a II. Magyar Baptista Világtalálkozót 2000 augusztusában Nagyváradon rendezzük meg. Tárgyaltunk a közös énekeskönyvről és az Áhítatról. Szavazott az elnökség arról, hogy Mike Béla testvér után (aki két éven át volt a Világszövetség elnöke) az elnöki tisztelet 1999. május 7-től én töltöm be.

A délutáni ülészakon újra módom volt szólni a küldöttekhez fontos, mindnyájunkat érintő kérdésekről.

Örültem annak, hogy Magyarországról *Szlovák Tibor* lelkipásztor, kerületi elnök testvér is jelen volt, aki az egyik imaórát vezette, valamint *Lukács János* lelkipásztor, kerületi elnök, aki szintén szolgált az igével.

Amint lapunk előző számában már közöltük, a Kongresszus *Dr. Simon József* nagyváradi lelkipásztor testvért választotta elnökké. Simon testvérral beszélgettem a választás előtt. Akik ismerik őt, tudják, hogy határozott, szigorú, jó kapcsolatokkal rendelkező, evangéliumi szellemű, az oktatásban is jeleskedő kiváló vezető. Kívánjuk neki, hogy az Úr áldja meg új órhelyén, mint ahogy ugyanezt kívánjuk az újraválasztott, kipróbált főtitkárnak, Borzási Gyula testvérnek, brassói lelkipásztornak.

Erdélyország gyönyörű. Adja meg az Úr ott élő magyar testvéreinknek, hogy szabadon hirdethessék továbbra is az igét, hogy növekedjenek! Őrizzék meg értékeiket, buzgóságukat! Hadd csendüljön ki az evangélium a gyülekezetekből, a Kornya-járta földről újra, ha lehet Magyarországra felé is!

Kedves Erdélyi Testvérek!

Jó volt köztetek lenni. Épülni hitetekből, látni a „semmiből” kinövő gyönyörű templomokat, leborulni veletek az Úr elé és együtt könyörögni, együtt énekelni régi és új énekeket. „Áldjon meg titeket az Úr, és őrizzen meg titeket!”

(BH 1999. 170–171. old.)

Dr. Almási Mihály

az MBE és az MBVSZ elnöke

Bükkszéki Ifjúsági Nagytábor

1999. augusztus 15-én vasárnap egyházunk elnöke és főtitkára meglátogatta a Bükkszéken táborozó baptista ifjúságot. Almási Mihály és Mészáros Kornél részt vett és felszólalt a délelőtti istentiszteleten.

Bükkszék az utóbbi években baptista körökben nemcsak gyógyfürdőjéről híres, hanem arról is, hogy a nyári ifjúsági nagytábor színhelye. Ebben az évben több mint 500 baptista fiatal gyűlt össze ezen a festői szépségű helyen. A vasárnap délelőtti imaórát *Dani Zsolt* vezette. *Meláth Attila* hirdetett ígét. Az alkalom úrvacsorával zárult, amely után a fiatalok egymás kezét fogva énekeltek: „Áldott legyen a frigy”.

Örömmel láttuk, hogy a jelenlevőknek mintegy 90 %-a úrvacsorázott. Az áhítatos percek méltó befejezéséül szolgáltak a konferenciának.

Almási testvér elmondta, hogy 30 évvel ezelőtt ezen a vidéken, a mai egri (akkor noszvaji) körzetben kezdte a pásztori szolgálatot. Jól ismeri a Bükk csodálatos világát... Akkor gyalog és motorkerékpárral járta a körzetet, ritkán volt alkalmas buszjárat. Mégis ezek az évek meghatározók mai szolgálatában is. Szólt arról, hogy milyen fontos az egyházban és a gyülekezetekben a generációk jó együttműködése, és meghívta a fiatalokat az augusztus 20-i Tahi konferenciára... (BH 1999. 279–280. old. – A. M. –)

A világosi fegyverletétel – 150 éve halt meg Petőfi

1849. augusztus 13-a nemzetünk egyik gyásznapija. Akkor, 150 éve Görgey, Rüdiger orosz lovassági tábornok előtt Világosnál – teljes seregével együtt – letette a fegyvert.

A sikeres tavaszi hadjárat már csak emlék. A szabadságharcnak vége. Pedig milyen szépen indult '48 márciusában. De most is, mint annyiszor történelmünk során, a legnagyobb hatalmak fogtak össze ellenünk. Április 2-án még *Frantz Schlick* altábornok Hatvannál vereséget szenved. Április 4-én Jelasics két dandára jut hasonló sorsra Tápióbicskénél. Április 6-án Görgey Isaszegnél visszavonulásra kényszeríti Windischgrätz főerőit. Április 10-én Damjanich Vácott megveri Götz vezérőrnagy hadosztályát. Április 19-én Nagysallónál Klapka és Damjanich veri meg az osztrákokat. Április 22-én a magyar seregek bevonulnak Komáromba...

Aztán jönnek az oroszok... I. Miklós cár egymillióس szárazföldi haderejéből 200 ezer katonát küldött Magyarország ellen, és további 80 ezret készülségbe helyezett. A teljes osztrák haderő 600 ezer fő volt. Ebből Magyarországon 170 ezer katona harcolt. A magyar honvédsereg is 170 ezer főt számlált. A harc kimenetelét eldöntötte a 200 ezer orosz katona. Augusztus a vereségek és a gyász hónapja lett. Az oroszok embervesztése 13.554 fő, a császáriaké 10.173 a harctereken. A magyarokét 24–54 ezer főre becsülték, további 10 ezer fő a polgári lakosok közül, nem számolva a nemzetiségek veszteségét...

Egy nemzet zokogott tehetetlenül. A számtalanszor megismétlődő tragédiák után ma mintha lélegzetvételnyi szünethez jutottunk volna. Imádkozzunk azért, hogy ez a pauza a csapások után, Isten felé fordítsa nemzetünket! Petőfiről mindent tudunk, ami tudható, és mégis oly szegényes az az általános ismeret, ami manapság fellelhető a magyar társadalomban. Erdélyben – több okból is – jóval előbb a jelenléte, mint Magyarországon. Az okok közé tartozik, hogy Bem tábornok – akit Kossuth 1848. december 1-jén az erdélyi hadsereg főparancsnokává nevezett ki – atyai jóbarátja volt, szinte apa-fiú kapcsolat volt köztük. Az is, hogy 1849. július 31-én Petőfit Bem seregében látták utoljára (segesvári ütközet) Fehéregyháza hídján. Eltűnt. Bizonyára orosz szuronyok végeztek vele, és valamelyik segesvári tömegsírba temették. Mégis él. Él verseiben, leveleiben és persze legendákban. Petőfi sokkal fontosabb annál, minthogy engedjük feledni. Egy 1930-as bibliográfia szerint addig 180 szerzőt 202 Petőfi-vers 510 zenemű alkotására ihletett. Csak 1945–1960-ig milliót is meghaladó példányszámban jelentek meg művei, bár mindössze 6 esztendőre korlátozódik költői tevékenysége. Élete földi határai: Kiskőrös (Kiskunfélegyháza), 1823. január 1-je, és Fehéregyháza, 1849. július 31-e. Hatása mérhetetlen és határtalan. Verseinek fordítása már 1845-ben megkezdődött. 1860-ig mintegy 50 nyelvre fordították az összesen 850 versből álló életmű 700 darabját – és mindezt a múlt század közepéig, számítógépek nélkül! Kegyelettel és tisztelettel emlékezünk rá, közölve két kevésbé ismert versét, valamint a borítón portréját, mely Orlai Soma munkája. – Am –

Petőfi a vitézséget igen nagyra értékelte, és csodálattal nézte Bem seregében a fiatal katonákat. Ezt írta róluk: „Csak annak lehet fogalma a székely vitézségről, aki maga látja. Ezek valóban csodagyermek, mert nagy részök jóformán gyermek még. Nyugodt bátorsággal, mondhatni kimért léptekkel haladnak a csatában előre folyvást biztosan, mint a réten a kaszások, s még énekelnek, mikor már ropognak a fegyvereik.... Az ellenségnek nem marad más, mint futni vagy meghalni. De a székely csak egy feltét alatt ily vitéz: ha vezére még vitézebb, mint ő, s azért szükséges, hogy Bem legyen a vezérük.”

A SZÉKELYEK

*Nem mondom én: előre székelyek!
Előre mentek úgyis, hős fiúk;
Ottan kíván harcolni mindegyik,
Hol a csata legrémesebben zúg.
Csak nem fajult el még a székely vér!
Minden kis cseppje drágagyöngyöt ér.*

*Úgy mennek a halál elébe ők,
Amint más ember menyegzőre mén;
Virágokat tűznek kalapjaik
Mellé, s dalolnak a harc mezején.
Csak nem fajult el még a székely vér!
Minden kis cseppje drágagyöngyöt ér!*

*Ki merne nekik ellenállani?
 Ily bátorságot szívében ki hord?
 Mennek, röpülnek, mint a szél, s üzik
 Az ellenséget, mint a szél a port!
 Csak nem fajult el még a székely vér,
 Minden kis cseppje drágagyöngyöt ér!*

(Karánsebes, 1849. április 17.)

Petőfi nehezen viselte a hatalom bürokratikus „packázását”, s ha kellett, minisztereket pellengérezett ki. Egy példa:

„Vécsey tábornok nem hajtotta végre Bem egyik parancsát, ezért Bem árulónak bélyegezte, és bevádolta a kormánynál. Ezt az iratot Petőfi, Bem utasítására, kiadta a kolozsvári Honvéd című lapban. Emiatt Klapka hadügyminiszterrel heves összetűzése támadt. A szabadságharc egyik legszégyenletesebb epizódja, hogy Klapka a forradalom legnagyobb költőjét Buda ostromának napjaiban letartóztatta, és csak több katonatiszt közbelépésére engedte szabadon. A 'goromba tábornok' tehát Klapka György, aki – forradalmi vezető létére – még azt is vádként hozta fel a költő ellen, hogy 'saját kényéből hajhászcodik Pesten, hihetőleg vétkes szenvedélyét a nép izgatásával kielégítendő'.

EGY GOROMBA TÁBORNOKHOZ

*Tábornok úr, én nem tartom magam
 Nagy embernek, de akkorácska csak
 Vagyok, hogy oly parányok, aminő ön,
 Levett kalappal szóljanak velem.
 S ön engemet gorombasággal
 Elhalmozott, hogy két orcám pirúlt.
 Igen, pirúltam, de nem magamért,
 Pirúltam a magyar sereg miatt,
 Hogy annak egy ily tábornoka van.
 Tábornok úr, van ellenség elég,
 Gorombáskodjék azzal, ott szabad,
 De bánjék szépen a jó honfiakkal,
 Különben azt hisszük, hogy őket el
 Szándékszik ön kergetni a seregből,
 És ez kemény vád lenne majd, kemény vád.
 S gorombaságit épen rajtam úzi!
 Nem fél-e ön, hogy tollamnak hegyére
 Tüzöm fel önt? ez a toll, istenemre,
 Hegyesb a törnél s lelkiismeretnél,
 S akit megszürok véle, fáj neki
 Még akkor is, ha a sír férgel
 Cirógatják ott lenn a föld alatt.*

*Kiírnám önt itt név szerint, de amit
Saját kardjával tenni képtelen,
Tollammal tenni én nem akarom,
Nem fogom önt megörökíteni.
Csak azt ajánlom, hogyha még leszen
Szerencsétlenségünk egymáshoz, akkor
Beszéljen velem emberségesen,
Mert én ugyan nem tartom magamat
Nagy embernek, de akkorácska csak
Vagyok, hogy oly parányok, aminő ön,
Levett kalappal szóljanak velem.*

(Debrecen, 1849. május 7.) – (BH 1999. 270. old. – A. M. –)

„Az Úr közel” – Tahí '99

Augusztus 20-án Tahiban – kivéve a legkeményebb diktatúra éveit – a legnagyobb baptista „seregszemlére” kerül sor minden évben. Generációk találkoznak ekkor a Pilis lankáin. Csak nagyon kevesen élhetnek már azok közül, akik 75 évvel ezelőtt jelen voltak az Első Országos Baptista Ifjúsági Konferencián, s ha élnék is, alig emlékezhetnek arra, hogy mi történt, hisz kicsi gyerekek lehettek.

Akkor 55 helyről 555-en voltak jelen. Az előadók között találjuk *Tildy Zoltánt*, a későbbi köztársasági elnököt, tótfalui református lelkipásztort, *id. Victor Jánost*, a Vasárnapi Iskolai Szövetség egyik vezetőjét, tudós-teológus-író-prédikátort, *dr. Kiss Ferenc* professzort, a későbbi Szabadegyházak Szövetségének egyik vezéralakját. A baptista vezetők közül ott volt a táborparancsnok *Somogyi Imre* mellett *Kemény Arthur*, *Udvarnoki András*, *Csojják Attila*, *Steiner István* és persze sokan mások.

Nem céloim összefoglalni itt a nagy Tahí konferenciák történetét, csupán arra szeretnék utalni, hogy a tábor mindig a felüdülés, a lelki megújulás, az erőgyűjtés, a megtérések és az újbóli odaszánások helye volt. Igaz ez az utóbbi néhány évre is.

1996-ban, a nevezetes jubileumi évben újjáéledt az augusztus 20-i konferenciái szellem. Ekkor járt hazánkban Jimmy Carter és prédikált Szigetszentmiklóson augusztus 18-án. A Békehírnök színes dupla számmal köszöntötte a koronát visszaadó amerikai elnököt, az augusztus 20-i Tahí konferencia beszámolóját pedig így kezdte a szerkesztő: „...*hatalmas érdeklődéstől kísérve rendezték meg az augusztus 20-i konferenciát Tahí táborban.*” A világ minden tájáról érkezett magyar baptisták színpompás zászlós felvonuláson vettek részt. A magas rangú külföldi vendégek között volt az Amerikai Déli Baptista Szövetség külmisziói elnöke, *Dr. Jerry Rankin*, valamint az európai osztály igazgatója, *Dr. John Floyd*.

1997-ben a Békehírnök „Tahiban a csoda megisméltődött” címmel számolt be a mintegy 2500 résztvevővel megtartott bensőséges hangú, közös úrvacsorával végződő konferenciáról. Ekkor az árvíz sújtotta Lengyelországból fogadtunk gyerekeket.

1998-ban újra színes köntösbe öltözött a Békehírnök augusztus 20-i ünnepi száma. A vezércikkben a szövetség elnöke „Nemzet, haza, egyház” címmel emlékezett meg többek között arról, hogy 475 évvel ezelőtt Magyarországon is megkezdődött az anabaptista reformáció. Ebben a számban láthattuk először a gyönyörű új balatonföldvári Bethesda Missziós Központ épületének színes képeit a megnyitó alkalmából.

1999-ben újra Tahiba indulunk augusztus 20-án. Autók hosszú sora zsúfolódik a különbuszokkal meg a menetrend szerinti járatokkal Tahi hídfő környékén. A parkolás nem egyszerű most sem. A korai kelést, az áldozatot azonban messze kárpótolja az áldás: az Úrral és az egymással való találkozás. A változatos programról és a „meglepetésekről” külön szólnunk még. Ezt a kis összefoglalást hadd fejezzem be buzdítással: Ne feledjétek, Tahi áldásokkal vár minden vágyakozó szívű testvért, felnőtteket, gyerekeket, időseket és fiatalokat! És ami ennél sokkal fontosabb: az Úr is vár, Vele is találkozhat. Induljunk hát együtt a nagy találkozóra!

(BH 1999. 250. old. – A. M. –)

1999. augusztus 20-án „Az Úr közel” főtémával tartottuk meg szokásos évi konferenciánkat Tahi táborban. Az eső sem riasztotta el a testvéreket. Különbuszokat indítottak számos távoli településről. Debrecenből, Hajdúböszörményből, Békéscsabáról, Kiskőrösről, Soltvadkertről, Kiskunhalasról, Velencéről, Budapest környékéről és persze Budapestről; Észak-Magyarországtól Erdélyig több tucat városból és faluból érkeztek a résztvevők, akiknek számát közel 2000 főre becsülték a tapasztalt rendezők. Első ízben állítottuk föl az evangélikációs sátrat Tahiban – bizonyára az Úr vezetése szerint –, hisz ilyen esős augusztus 20-ára kevesen emlékeznek. A sátor, az esernyő-erdő, a „Jeruzsálem” és a hófehér – erre az alkalomra befejezett – ebédlő nyújtott oltalmat a délelőtti istentisztelet végén már szakadó esőben. Úgy gondoltuk sokan, hogy délutánra senki nem marad a táborban. Tévedtünk. Kiszütött a nap, elállt az eső, és még érkeztek is testvérek. Szikrázó napsütésben folytatódott a konferencia.

Reggel, a soltvadkerti és kiskőrösi fűvösök szolgálata után Meláth Attila váci lelkipásztor, a Budapesti Missziókerület titkára vezette az imaórát. A buzdítás után az egymáshoz közel ülő testvérek kis csoportokban imádkoztak, felelevenítve a sok évtizedes gyakorlatot. Meláth testvér idézte Nagy József testvért, aki annak idején elmondta, hogy milyen fölemelő az ilyenkor keletkező „imazaj”. Meláth testvér a '99-es tábori himnuszt is megtanította („Eljön az Úr...”).

Az istentisztelet Mészáros Kornél főtitkár testvér imájával kezdődött. Dr. Almási Mihály elnök testvér köszöntötte a gyülekezetet egyházunk és a Magyar Baptista Világszövetsége nevében. Külön üdvözölte az erdélyi vendégek között *Bokor Barnabás* és *Király György* testvért. Ők a hét elején a Világszövetség közös énekeskönyvének előkészítő munkálataiban vettek részt. Köszöntötte az 1956 óta Amerikában élt és most hazatelepült Bodó házaspárt. Bodó Sándor testvér festette meg 1948-ban A magyar baptizmus története című monumentális képet dr. Somogyi Imre és Kirner A. Bertalan testvér tervei alapján. Bodó testvér a millenniumra egy új képet fest, amely a Benczúr utcai Missziós Központ előcsarnokát díszíti majd.

Az ünnepi megemlékezést és az igehirdetést Almási testvér tartotta. A délelőtti folyamán egyházunk központi énekkara énekelt *Oláh Miklós* testvér vezetésével.

Az ünnepi beszéd után nemzeti himnuszunkat, az igehirdetés után a '99-es Tah-i himnuszt énekeltük. Az előadó szöveg arról, hogy az 1996-os jubileumi év óta a Tah-i konferenciák visszanyerték régi, közösségformáló evangélikációs jellegüket. Az Úr visszajövetelével kapcsolatosan beszélt az égi és a földi, valamint a társadalomban és gyülekezeteinkben tapasztalható jelekről. Kiemelte, hogy csak a Krisztus keresztségénél megtisztult hívők képesek igaz örömmel várni az Urat, és mondani: „Jövel, Uram, Jézus!”, hisz tudják, hogy megváltásuk érkezik el.

Délben harangszóra kezdődött az ebéd. A Baptista Szeretetszolgálat vendégelte meg a résztvevőket. 1500 adag gulyás készült, de kevés lett. A nagy sátor közepén az asztalokon gyűlt a sütemény, pogácsa, szőlő és sok egyéb finomság. A fűvósok fújtak, a gyerekek játszottak, nagy forgalom volt a könyv- és kazettaárusoknál éppúgy, mint a büfénél. És persze mindenki kedvére csúszkált a fölázott talajon. Ez azonban senkinek se szegte kedvét. Tahiban augusztus 20-án csak vidám, boldog hívők voltak.

A délutáni istentisztelet 2 órakor kezdődött közös úrvacsorával. Almási Mihály testvér és Mészáros Kornél testvér osztotta a szent jegyeket. Egyik oldalon *Marosi Nagy Lajos*, a másikon *Lakati Ádám* testvér továbbította a Diakónus Bizottság tagjainak, akik továbbvitték az egyes szektorokba. A mély, Krisztus-váró csend után Pátkai Imre testvér áhítatot kölcsönző evangéliumi énekeket játszott. Hosszú időbe telt, míg a nagy tömeg úrvacsorázott. Újra átéltük: „Jó nekünk itt lenni”, és azt is, „mind megtisztul, ki Hozzá jó a bűnnek szennyétől”.

Marosi és Lakati testvér imájával zárult az Úr parancsolta szent cselekmény.

A korábbi években délutánonként spontán szolgálatokra került sor. Most megkértük néhány gyülekezet ifjúságát, hogy egy-egy 20 perces blokkban tegyenek bizonyosságot, úgy ahogy otthon is szoktak.

Az újpesti fiatalok szolgálatát *Újvári Ferenc* lelkipásztor, a Budapesti Misszióköriület elnöke vezette be. Mívesen előadott ifjúsági énekek és bizonyosságtételek következtek. *Simon Norbert* vezette az énekeket.

A rákosszentmihályiak harangzenekarral érkeztek. Tahiban különös színfolt volt a haranghang több szőlamban, hisz eddig csak az ebédre hívó harang hangját hallottuk itt... *Szilágyiné Mátyus Elvira* irányította a zenekart.

A hagyományos baptista hangzástól kissé elütő, újszerű előadásban hallhatunk ezután énekdolgozásokat és igeszakaszokat. Az együttes tagjai voltak: *Almási Kornél*, *Almásiné Nemeshegyi Gyopár*, *Harsányi Zsolt*, *Nagy Olivér* és Pátkai Imre...

Az igehirdetés szolgálatát Mészáros Kornél főtitkár végezte. Az Úr közelségéről mint mindennapi szükségéről szólt. Kiemelte, hogy az utolsó nagy találkozást a mindennapi találkozások előzik meg, amelyekben az Úr tanácsol, vezet, tisztít, kegyelmet ad.

Az igehirdetés után a kiskunhalasi kvartett énekelt, majd Szenczy Sándor lelkipásztor testvér, a szeretetszolgálat elnöke (aki koszovói menekült gyerekekkel érkezett) köszönte meg azt a sokféle segítséget, amelyet a gyülekezetektől és az egyénektől kapnak mind az árvíz és belvíz utáni újjáépítésre, mind egyéb célokra. Az egész napi gyűjtés – szemben a korábbi gyakorlattal, amikor mindig Tah-i tábor fejlesztésére adakoztunk – a szeretetszolgálat közvetítésével ár- és belvíz sújtotta testvérekhez jut. Mint elmondta, eddig öt házat sikerült vásárolni ill. újjáépíteni. A per-

selyezés alatt a „Feltámadt Hős...” kezdetű éneket énekelte a lelkes, nagy gyülekezet.

Ami pedig Tahit illeti, a szeretetszolgálat közvetítésével ebben az évben több mint tíz millió forint céladományt fordítunk folyamatosan az új épület befejezésére.

A déli szünetben mindenkinek alkalma volt megtekinteni a legfelső és az alatta levő szintet, ahol a munkák a burkolás kivételével befejeződtek, valamint az ebédlőt, ahol a falak glettelése, festése, az ajtók, ablakok mázolása szintén befejeződött. Az építkezés ősszel is folytatódik, sőt reménységünk szerint télen is.

A zárzóban Almási testvér üdvözölte a bizonyára legidősebb jelenlevőt, Stumpf Jenő lelkipásztor testvért, aki hosszú éveket szolgált Kárpátalján, s aki most 97 éves, megemlékezett Mike Béla testvérről, aki tragikus balesetben a közelmúltban hunyt el, és kérte a jelenlevőket, hogy vigyék el egyházunk vezetőinek üdvözlését mindenhová, majd áldással bocsátotta el a gyülekezetet. A szokottnál sokkal meggyőzőbben visszhangozta a konferencia: „Jövel, Uram, Jézus!”

Még sokáig szólt a zene, az ének, és sokáig beszélgettek egymással a testvérek. Meglepő találkozásokra került sor pl. a hazatelepült Bodóék és dr. *Tresánszki Vilmosné Udvarnoki Erzsébet* testvér között, aki 50 év után szintén hazatért, és akit mások is nagy örömmel üdvözöltek.

Szeretnénk megköszönni mindazoknak a munkáját, segítségét és adományát, akik hozzájárultak akár az ellátáshoz, akár a konferenciái kiadásokhoz. Biztos vagyok abban, hogy máris elkezdünk készülni a 2000. évi újabb találkozóra. Viszontlátásra Tahiban. (BH 1999. 289., 292–293. old. – A. M. –)

Vizuális Biblia

1999 a Biblia éve volt. 1999-ben és 2000-ben, az evangélizáció évében több mint tízezer Bibliát juttattunk el a komoly érdeklődőknek és több tízezer „Kicsoda Jézus?” c. videokazettát. Ez utóbbit ajándékba kapták a parlamenti képviselők, a kormány tagjai, valamint több mint tízezer rendőr.

Az új évszázadban a Biblia vizuális változata lesz az evangélizáció legfőbb eszköze. Világszerte ismert már Máté evangéliuma és az Apostolok Cselekedetei. Most készül a János evangéliuma angol nyelvű DVD változata. A cél: szó szerint az egész Biblia – minden nyelven.

Sajtótájékoztató keretében mutatták be nemrégiben a világ keresztyén filmgyártása legnagyobb vállalkozásának legelső termékét, a Vizuális Bibliát. A szépségű érdeklődőnek, újságírónak a Máté evangéliuma és Az apostolok cselekedetei magyar nyelvű változatát adták át a szervezők. A Good News koprodukciójában készült alkotás a Szentírás teljes szó szerinti szövegét jeleníti meg. Mint azt *Balla Attila*, a Nemzetközi Vizuális Bibliatársulat elnöke bejelentette: az amerikai filmgyártó cég *Charles Roberts* producer vezetésével néhány éve kezdte el a forgatást zömmel a bibliai történések eredeti helyszínén. A Biblia összes könyvének filmre vitele közel 350 millió dollárba kerül majd, s ez több mint 400 videokazet-

tát jelent. *Roszík Gábor* evangélikus lelkész szerint: ez nem egy Bibliáról szóló alkotás, hanem maga a Biblia.

A tájékoztatón megtudtuk, hogy december elsejétől már szinte valamennyi európai országban hozzájuthatnak az érdeklődők a Vizuális Biblia angol, spanyol, német, lengyel és magyar nyelvű filmjeihez. Egy újságírói kérdésre válaszolva Balla Attila elmondta: már az idén – valószínűleg közvetlenül karácsony előtt – valamelyik országos magyar televíziós társaság is műsorára tűzi a monumentális filmalkotás részleteit. A GNN magyarországi képviselője hangsúlyozta: a GNN nem kér és nem fogad el adományokat, a filmek elkészítésének és forgalmazásának költségeit a cég és a vele együttműködő vállalkozások profitjából fedezik. *Dr. Márkus Mihály* református püspök, aki a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke kijelentette: a Vizuális Biblia egy olyan mű, amelyben a Szentírás alá rendeltek minden művészi eszközt, ezért hiteles, ezért fogadhatja el és segítheti elterjedését a filmnek valamennyi keresztyén egyház. *Tarr Kálmán*, a Magyar Bibliatársulat főtákará egy televízióknak adott interjúban elmondta: nekünk, evangéliumi keresztyéneknek örülnünk kell, ha Isten modern technikai eszközöket ad a kezünkbe azért, hogy megismerjék az ő igéjét. *Meláth Attila* baptista lelképásztor, a Budapesti Missziókerület titkára ugyancsak tévés nyilatkozatában azt emelte ki, hogy amikor hazánkban is egyre kevesebb könyvet olvasnak, a vizuális technika segítségével sokkal több embert elérhetünk a Vizuális Bibliával. Számunkra külön öröm – mondta *Meláth Attila* –, hogy ilyen színvonalas megjelenésben láthatjuk, hallhatjuk Isten igéjét. (BH 1999. 335. old. – N. I. –)

Válogatott hírmorzsák az 1999. esztendő eseményeiről

– Szövetségünk elnöke január 10-én vasárnap meglátogatta az ócsai gyülekezetet. Igehirdetéseiben – a Biblia és a misszió éve kapcsán – a missziós aktiválás fokozására buzdított. A délelőtti istentiszteleten részt vett *dr. Buza Attila* polgármester, országgyűlési képviselő.

– A Biblia éve jegyében a TV1 forgatócsoportja felvételeket és interjúkat készített a felújított teológiai akadémián, a Baptista Levéltárban és a könyvtárban. Február 14-én 15 óra 35 perckor válogatást láthatunk a felvételekből.

– Az Ökumenikus imahét megnyitó istentisztelete január 17-én a Kálvin téri református templomban volt, ahol a szolgálatokban egyházunk elnöke is részt vett.

– Január 18-án a Dohány utcai zsinagógában emlék-istentisztelet keretén emlékeztünk meg a gettó felszabadításának 54. évfordulójáról. A keresztyén egyházak vezetői között ott volt *Dr. Almási Mihály* egyházelnök is. Az istentiszteleten részt vett számos képviselő és kormánytag.

– Január 20-án egyházunk elnöke a missziói titkár és a szeretetszolgálat vezetőjének társaságában Ukrajnába utazott. A magyar vendégek Beregszászon találkoztak az Ukrajnai Magyar Baptisták Közösségének vezetőivel. Tárgyaltak a további segítségnyújtásról és egy árvízkarosult házaspárnak megvásároltak egy lakóházat. Az akció tovább folytatódik.

– Január 22-én a Magyar Kultúra Napja alkalmából a Gödöllői Grassalkovits Kastélyban ünnepi hangversenyre került sor. Beszédet mondott: *dr. Hámori József* miniszter. A magyar tudomány és kultúra kiválóságai – mintegy kétszázan – voltak hivatalosak. A tudósok és művészek mellett Göncz Árpád köztársasági elnök, számos miniszter és államtitkár volt jelen. A baptista egyházat Dr. Almási Mihály elnök képviselte.

– Január 26-án két fontos összejövetelre került sor: a Keresztény-Zsidó Tanács tisztújító közgyűlésére, valamint az Ökumenikus Tanács korábbi elnökének, Dr. Harmati Béla püspök-elnöknek a búcsúztatására. Ez utóbbi szűk körű, baráti összejövetelen a református, evangélikus és baptista egyház elnökein kívül részt vett még *Dr. Seregély István* egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke is.

– Április 14-én a Magyar Parlament és a Magyar Kormány a Debreceni Nagytemplomban kihelyezett ünnepi ülést tartott az ugyanitt, 150 évvel ezelőtt elfogadott Függetlenségi Nyilatkozatra (trónfosztás) emlékezve. Beszédet mondott: Bölcskei Gusztáv református püspök, Áder János házelnök, Göncz Árpád köztársasági elnök, Orbán Viktor miniszterelnök és *Kósa Lajos* polgármester. Igét hirdetett Bölcskei Gusztáv, imádkozott *Bosák Nándor* római katolikus püspök.

– A minden tekintetben fölemelő ünnepi alkalomra meghívták a történelmi egyházak vezetőit. Egyházunkat Dr. Almási Mihály elnök képviselte. A Kossuth szobor megkoszorúzása utáni fogadáson fontos megbeszélésekre került sor politikusok és egyházunk elnöke között.

– Április 22-én a Velencei Baptista Imaházban találkoztak azok, akik valamilyen kapcsolatban vannak – vagy szeretnének lenni – a Promise Keepers mozgalommal. Az „Ígéretmegtartók” nevű ökumenikus férfimozgalom az imában, a keresztyén életben, az Úrnak tett ígéret megőrzésében igyekszik előbbre segíteni a hívőket. 1996 októberében magam is részt vettem egyik texasi rendezvényükön a Dallas Cowboys Stadium-ban. Akkor *Jim Youngot*, a mozgalom nemzetközi igazgatóját meghívtam Magyarországra (vö. BH 1966. 420. old.).

– Velencén a szervezet európai képviselői tartottak filmvetítéssel egybekötött ismertetőt. A hallgatók sorában számos baptista lelkipásztort is örömmel láttam a különféle evangéliumi közösségek vezetői és munkásai között.

– Április 24–25-én volt az átépített és művesen felújított Wesselényi utcai kápolna megnyitása.

– Április 26-án Tahi táborában tájékoztató bejárásra került sor. Jelen volt egyházunk elnöke, főtitkára, a szeretetszolgálat elnöke, a Déli Baptista Szövetség képviselője, valamint az IOM (International Organization of Migration) magyarországi irodavezetője és munkatársa. Többek között arról tárgyaltunk, hogy hogyan lehetne felgyorsítani az új épület szakaszos befejezését, és ott esetleg ideiglenesen árva menekült gyerekeket és anyákat fogadni. A tárgyalások után egyházunk elnöke fölkérést kapott a Kormánytól, hogy – amennyiben lehetséges – segítsünk az árva gyerekek és anyák elhelyezésében. A Szövetségi Tanács május 11-i ülésén külön napirendi pontként tárgyalt e kérdésről.

– Orbán Viktor miniszterelnöktől meghívást kaptam a május 8–9. között tartott FIDESZ választó kongresszusára. Csak a szombat délutáni ülésen tudtam részt venni egyéb elfoglaltságok miatt. Ekkor szólaltak föl a külföldi vendégek, köztük *Tőkés László* és *Markó Béla*. Felelősen esett szó a délvidéki magyarok helyzetéről is.

– Baptista Szeretetszolgálatunknak először sikerült 14, majd újabb 14 tonna élelmiszert átjuttatnia a határon. A rakományt Nyúl Zoltán és *Borbély Árpád* testvérek kíséretében vitte Szenczy Sándor testvér Újvidékre. A Baptista Teológiai Szeminárium épületéből osztják szét testvéreink az adományt a rászorulóknak. Kérem a gyülekezeteket, imádkozzunk azért, hogy mihamarabb befejeződjék a pusztító háború!

– A Duna TV, a helyi kábeltelevízió valamint a helyi és megyei újságok beszámoltak a kiskunhalasi imaház alapkövetelési ünnepéről, és interjút közöltek Dr. Almási Mihály egyházelnökkel és Dr. Semjén Zsolt államtitkárral. Az új imaház építése a nyár folyamán megkezdődik.

– Május 20-án egyházunk elnöke, főtitkára, a Szegletkő KHT igazgatója, valamint az Építési és Beruházási Bizottság titkára munkamegbeszélést tartott Tahiiban. Örömmel tudatjuk olvasóinkkal, hogy azóta a munka megkezdődött.

– Május 25-én ülésezett a Misszióbizottság. Ugyanezen a napon egyházunk elnöke, Dr. Almási Mihály egy díszkötéses angol nyelvű Bibliát ajándékozott Dr. Orbán Viktor miniszterelnöknek születésnapja alkalmából. A Bibliát a miniszterelnök felesége vette át és továbbította.

– Május 26-án egyházunk elnöke találkozott az Egyházak Világtanácsa főtitkárával, a Református és Lutheránus Világszövetség, valamint a magyarországi történelmi egyházak vezetőivel az Agro Hotelban rendezett fogadáson. A többnapos konferencia a koszovói válságból kereste a kiutat.

– Június 5-én Rákoscabán konferenciát tartottak a baptista istentisztelet megújításának lehetőségeiről. A konferenciái előadások külön kötetben jelentek meg.

– Június 5-én ünnepélyes keretek között adták át a metodista egyház központi irodaházát és missziói központját. A közel 200 millió forintos költséggel, művészi kivitelben elkészült épület átadásán külföldi és hazai vendégek között egyházunkat a szövetség elnöke képviselte. Isten áldását kívánjuk a metodista testvérek missziójára a csodálatos új épületben!

– Az Európai Baptista Szövetség elnöke, egyben Nagy-Britannia Baptista Szövetségének főtitkára, Dr. David Coffey Dr. Almási Mihály elnök testvér meghívására Magyarországra érkezett. Rövid hivatalos látogatása során ismerkedett dunántúli és fővárosi gyülekezetekkel, egyházunk sokirányú bel- és külmissziójával, ezen belül a Baptista Szeretetszolgálat tevékenységével.

– David Coffey-t elkísérte *Chris Haig*, a Lancastershire és Cheshire Szövetség főtitkára.

– Vendégeinket június 14-én fogadta szövetségünk elnöke és főtitkára. A fogadás alkalmával David Coffey interjút adott a Magyar Rádióknak, amelyet 18-án „Az Úr közel!” c. műsorban közvetítettek a Kossuth adón.

– Vendégeink Győrött lelkipásztorokkal és missziómunkásokkal találkoztak. David Coffey testvérünk előadásának egyik fő gondolata volt, hogy az új missziós módszereket nem revolúcióval (forradalommal), hanem evolúcióval, azaz folyamatosan és fokozatosan fejlesztve szabad csak bevezetni, figyelve az egység megmaradására. A pápai új misszió meglátogatását követte a vasárnap délelőtti szolgálat Székesfehérvárott, majd délután Budapest–Rákoshelyen.

A hétfői fogadás után vendégeink megtekintették a Baptista Teológiai Akadémia megújult épületét, találkoztak vizsgázó diákokkal és vizsgáztató tanárokkal. Megnézték épülő új missziós központunkat, beszámolót hallgattak a Magyarországi

Baptista Szeretetszolgálat, valamint a Magyar Baptisták Világszövetségének munkájáról, a bel- és külmisszióról és egyházunk helyzetéről a mai magyar társadalomban. Kérdéseket tettek fel a határon túli magyar misszióval kapcsolatosan. Örömeiket fejezték ki az állam és egyházunk között létrejött megállapodás kapcsán. Az európai elnök elutazása előtt elmondta, hogy igen jól szervezettnek látja egyházunkat, örül a missziós lendületnek, és úgy értékeli, hogy Európának ezen a részén kulcsszerepet játszanak a magyar baptisták az Európai Baptista Szövetségben. A szövetség főleg a délvidéki újjáépítési és a menekültügyi programokban kérte a segítségünket. Egyházunk elnökét meghívta, hogy kísérelje el a közeljövőben belgrádi útjára, amit a Magyarországi Baptista Szeretetszolgálat elnöke, Szenczy Sándor testvér készít elő, és maga is tagja a delegációnak. Az európai szövetség a látogatás tapasztalatai alapján kívánja kialakítani a térség segélyezési stratégiáját.

A testvéri találkozó megerősítette azt a néhány év óta különösen szoros kapcsolatot, amely az angol és magyar baptisták között van, s ami többek között misszionáriusok küldésével, testvérgyülekezeti kapcsolatok kialakításával, vendégtanárok budapesti szolgálatával gyümölcsozik egyházunk javára és Isten dicsőségére.

– Peter Tufo, az Amerikai Egyesült államok budapesti nagykövete június 28-án ebéden látta vendégül a magyarországi történelmi egyházak és a zsidó felekezet vezetőit rezidenciáján abból az alkalomból, hogy Arthur-Schneier rabbi, a Lelkiismeret Alapítvány elnöke hazánkban járt.

Peter Tufo üdvözölte a vendégeket, majd átadta a szót Schneier rabbinak, aki arról beszélt, hogy az etnikai és vallási konfliktusok megoldódnának, ha komolyan vennénk a Bibliában 36-szor előforduló parancsot, hogy segítsük az idegeneket – az izraelitáknak segíteniük kell őket –, emlékezve arra, hogy maguk is idegenek voltak Egyiptomban. A további eszmecsere témája az volt, hogyan lehetne elősegíteni a megbékélést a balkánon. A baptista egyházat Almási Mihály elnök képviselte.

– Július 26-án Almási Mihály, egyházunk és az MBVSZ elnöke négyszemközi megbeszélést folytatott Nyúl Zoltán lelkipásztor testvérrel, a Szerbiai Magyar Baptista Közösség vezetőjével. Sorra vették azokat a lehetőségeket, amelyek számításba jöhetnek a Magyarországi Baptista Egyház és a Magyar Baptisták Világszövetsége részéről a vajdasági gyülekezetek megsegítésére.

– Dr. David Coffey, az EBF elnöke egy hónapon belül másodszor látogatott hazánkba Dr. Theodor Angelov megválasztott EBF főtitkár kíséretében. Testvéreink tájékoztak a magyarországi misszió és a szeretetszolgálat felől, majd Szenczy Sándor testvér szervezésében látogatást tettek Jugoszláviába.

– Az európai vezetőkkel július 18-án többórás tanácskozást folytatott szövetségünk elnöke.

– Több napot töltött hazánkban Paul Montacute, a Baptista Világsegély igazgatója Washingtonból. Paul Montacute egy évtizedes szoros barátságban van Almási testvérrel. Mindketten sokat fáradoznak a gyermekek fölkarolásában is.

– Almási testvér augusztus 2-án fogadta Paul Montacute-t. Egy teljes napot töltöttek együtt. Tárgyaltak a Világszövetség és a Magyarországi Baptista

Egyház kapcsolatáról, a Baptista Világszövetség és a Magyar Baptista Szeretetszolgálat együttműködéséről. Testvérünk nagy elismeréssel szolt arról, hogy amit Almási testvér három évvel ezelőtt washingtoni irodájában elmondott neki magyarországi terveiről, az jórészt már megvalósult.

Megtekintette a teológiai akadémia épületét, az új missziós központot, délután pedig Tahi tábort, ahol újólag kifejezte elismerését. Találkozott üdülő felnőttekkel és gyermekekkel. Magyarországról Szenczy testvér társaságában továbbutazott Koszovóba.

– Amint arról a Magyar Rádió a Kossuth adón a déli és esti krónikában augusztus 3-án beszámolt, valamint számos napilap hírül adta, a Magyarországon menekülttáborokban élő koszovóiak hazatelepítésében a Magyar Baptista Szeretetszolgálat szervezésében a Baptista Világsegély kezdeményező szerepet vállalt. Első lépésben Malév különgéppel 50 menekült repatriálásáról gondoskodnak 15.000 USA dollár költséggel. A baptista egyház az első, amely erre a célra segítséget adott.

– Július 12–15-ig a Normafa közelében, Buda egyik legszebb kilátásával rendelkező pontján, az Agro Hotelban (az Amerikai Déli Baptista Szövetség szervezésében és költségén) tölthetett együtt néhány napot 250 magyar baptista lelkipásztor és lelkipásztor-feleség Magyarországról, Erdélyből, a Délvidékről, a Felvidékről, Kárpátaljáról és néhány más országból. Mondhatjuk azt is, hogy magyar baptista lelkipásztor-„világtalálkozóra” került sor.

A konferencia egyetlen előadója a világszerte ismert *Dr. Henry Blackaby* volt, aki a Baptista Világszövetség januári kongresszusának is egyik előadója lesz Ausztráliában, lelkipásztor, lelkigondozó, író, evangelizátor. Minden különös póz nélkül egyszerűen elmondta Isten üzenetét, és a Szentlélek által élővé tett ige mindnyájunk szívében elvégezte leleplező, megújító, megszentelő munkáját.

A megnyitó alkalmával Dr. Almási Mihály testvér, az MBE és az MBVSZ elnöke köszöntötte a vendégeket és kívánt áldást. Almási testvér a Baptista Világszövetség Főtanácsának tagja. A drezdai főtanácsülésre (amely ugyanakkor volt) azért nem utazott el, hogy együtt lehessen a magyar pásztorokkal...

A konferencia jó lehetőséget nyújtott a kétoldalú, magyar–magyar találkozóknak Erdély, Kárpátalja, Vajdaság és a Felvidék vonatkozásában az aktuális missziós és egyéb segítségnyújtás megbeszélésére.

A minden tekintetben kellemes és áldott konferencia a maga nemében eddig példátlan a magyar baptisták történetében.

– Augusztus 26-án az MTV1 18:20-kor bemutatta a több mint 100 éves magyar baptista hetilapot, a Békehírnököt.

1895-ben Csoják Attila és Udvarnoki András merész vállalkozásba kezdett. Megalapították a magyar baptisták lapját. Ennek most 104 éve. A hetilapot 1942-ben az Első Magyar Szaksajtó-kiállításon bronzplakettel tüntették ki. Ekkor dr. Somogyi Imre volt a főszerkesztő és Steiner István a szerkesztő.

– Szeptember 14-én ülésezett a Szövetségi Tanács. Ugyanezen a napon tartotta kuratóriumi ülését a Magyar Bibliatanács. Az ülésen Balla Attila, a GNN elnöke átadta – a Bibliatársulattal kötött szerződés alapján – a Vizuális Biblia első nyolc kazettáját a 12 tagegyház

képviselőinek (Máté evangéliuma, Az apostolok cselekedetei). A szerződés szerint, amelyet a bibliatársulat részéről D. Dr. Harmati Béla evangélikus püspök írt alá, a teljes Vizuális Bibliához az új protesztáns fordítás szövegét használhatja a GNN a következő 15 évben.

– Szeptember 6-án *Kánai András* testvérrel, a Szeplető KHT igazgatójával bejártuk Tahí tábort. Az új épületben jó ütemben halad a munka.

Nagy örömmre amerikai és német testvérektől egy közel 800 m²-es fűthető faházat kaptunk. A mintegy 11 kamionnyi szállítmány első fele már megérkezett.

– Szeptember 20-án az új missziói központ emlékparkjának bronz domborműveit zsűriztük. A 12 alkotásnak több mint fele elkészült. Ezen a napon kaptam meg *E. Schaefer* testvér válaszlevelét (aki a Német Baptista Szövetség főtitkára), hogy az emlékpark létesítését 1000 USA dollárral támogatja a német szövetség. A magyar állam és az angol baptisták után ez már a harmadik támogatás.

– Szeptember 21-én a Billy Graham Evangélizációs Társaság fölkérésére egy találkozót szerveztem az evangélizációt szívükön viselő egyházi vezetőknek a teológia dísztermében. *Wendell Burchett* testvér, a BGEA nemzetközi osztályának munkatársa beszámolt az Amszterdam 2000 előkészületeiről. A világ több mint 150 országából mintegy 10.000 vezető lelkipásztor és evangélista lesz együtt 2000 augusztusában a konferencián, amelynek célja a világevangelizációra való jobb fölkészítés.

– Ugyanezen az estén a TV2 (MTM Kommunikáció) 10 éves jubileumi fogadásán vettem részt, ahol a társaság vezetőivel megegyeztem abban, hogy a jövőben rendszeresen közvetítenek baptista műsorokat.

– Szeptember 22-én munkatársaimmal együtt Hamburgba utaztam az Európai Baptista Szövetség évi tanácsülésére. A kora reggeltől késő estig tartó ülések során a legkülönbözőbb fontos missziós kérdéseket tárgyaltuk meg. A konferenciáról természetesen részletesen beszámolunk olvasóinknak. Hamburgból 26-án vasárnap este érkeztünk haza.

– Szeptember 27-én hétfőn fogadtam az amerikai Déli Baptista Szövetség és a Coloradói Baptista Konvenció delegációját, akik az új „partnership”, testvéri együttműködés megtervezésére érkeztek. Ezután testvéreink találkoztak az elnökséggel. Átadták *dr. Jerry Rankin* testvér üdvözlését, akivel több alkalommal beszélhettem arról, hogy szeretnénk egy amerikai állam baptista szövetségével együttműködni. Beérett a gyümölcs... Még ezen a napon Mészáros Kornél főtitkár testvérrel együtt Balatonföldvára és Tahiba vittük el vendégeinket, akikkel az esti órákban már a konkrét megállapodás részleteiről tárgyaltunk.

– Szeptember 28-án folytattuk a megbeszélést a coloradói delegációval a miszsiókerületi elnökök és a teológiai akadémia főigazgatójának bevonásával...

– Augusztus végén Dunavecseről Tiszaföldvára költözött *Szabó Mihály* testvér és családja. Szabó testvér gyógypedagógiai tanár, aki a Békehírnök felhívására jelentkezett a gyülekezetplántáló szolgálatra. Az Úr különös vezetése, hogy Tiszaföldváron a speciális általános iskolában pontosan ilyen szak-

emberre volt szükség. Pályázatát elfogadták, és szolgálati lakást is biztosítottak neki. Testvérünk jelenleg teológiai tanulmányokat is folytat.

– Október 9-én Dunavecscén ünnepi istentisztelet keretében búcsúzott a dömsödi körzet Szabó testvérétől, akiket a gyülekezet és az egyház közös kirendeléssel küldött ki a szolgálatra.

– Október mind a magyar történelem, mind a keresztyénség szempontjából kiemelkedő, jubileumi ünnepekben bővelkedő hónap. Visszalapozva naptárban különösen is igaz ez a megállapítás 1999 októberére. Ekkor gyülekezeteinkben még tart a hálaadónapok sorozata. Ez igen jó alkalmat jelent a körzeti, sőt az azon túli gyülekezeti találkozókra. Magam is részt vettem két hálaadónapon. Az egyikről (Pilis, október 3.) már közölt beszámolót a Békehírnök, mint ahogy az ócsai Felüdülés Szabadidő Park alapkövetéséről is (október 2.). Beszámoltunk a Kiskőrösi Szeretetház új lakószármányának átadásáról (október 4.) ugyanúgy, mint a dunavecsei gyülekezetplántáló-kirendelés ünnepi alkalmáról (október 9.).

Hadd szóljak azonban – kissé részletesebben a verese gyházi hálaadónapról, amelyet október 10-én tartottak. Ez azért fontos, mert egyben a gyülekezet fennállásának 50. évfordulója is volt. Az imaház zsúfolásig megtelt. Néhány évvel ezelőtt nem kevesen hagyták el a gyülekezetet „mutatósbab” és „divatosabb” közösség kedvéért. Az Úr azonban ennek ellenére – vagy talán éppen ezért – egymás után adta a friss megtérőket, és növelte az üdvözülőkkel a gyülekezetet. Jó volt együttlenni a sok gyerek és fiatal között az idős testvérekkel is, akik a háború után hozzáférhető építőanyagokból annak idején szerény imaházat építettek.

Nagy öröm, hogy a fejlődő gyülekezet már készül az új imaház építésére. Ennek érdekében megvásárolták a szomszéd telket. A régi sérült, kicsi és korszerűtlen imaház helyén parkoló lesz. Két képpel is szeretném illusztrálni a gyülekezet ünnepét. Az egyikben az énekkar látható, a másikon öt fiú (testvérek), amint fúvós hangszereikkel szolgálnak. Manapság már az is ritka, hogy egy családban ennyi gyermek legyen (hatan vannak testvérek), az meg különösen, hogy mindnyájan zenéljenek!

– Október 11–14-ig Balatonföldváron tartottuk a lekipásztör-értekezletet. Újra és újra megállapítjuk, hogy többször kellene találkozunk és hosszabb időre, hisz valóságos közösség nem képzelhető el gyakori találkozás, eszmecsere, imaközösség nélkül. Balatonföldvár – különösen, ha fölépülhet az új kápolna is – kiváló lehetőséget kínál erre.

– Október 17-én a Benczúr utcában folytattuk a Jelenések könyvének tanulmányozását. A havonta megtartott találkozó nem ütközik gyülekezeti alkalmakkal, és lehetőséget kínál arra, hogy alaposabban elmélyedjünk az Igében. Két nagy hibát követhetünk el manapság, s mindkettő végzetes. Az egyik, ha „világvége hangulatot” keltünk és időpontokhoz próbáljuk igazítani az Úr visszajövetelét, a másik, ha nem várjuk Őt. Nem rajongó, hanem józan, munkás, Krisztus-váró hívőknek kell lennünk.

Ugyanezen a napon alkalmam volt arra, hogy megnézzek két, összesen 30 hektár területű halastavat, és egy 34 hektár területű szántót, amelyet a tulajdonos följánlott egyházunknak missziós célra. Úgy reméljük, hogy hamar-

san arról is beszámolhatunk, hogy milyen missziómunka kezdődik ezen a területen. Addig is imádkozzunk azért, hogy az Úr segítsen jól használni a „nyitott ajtót”, amelyet nekünk is adott!

És most – inkább a témához, mint a dátumokhoz kötöten – szeretnék néhány szót szólni az évfordulókról, a kegyeletes megemlékezésekről.

– Október 6-án a nemzettel együtt emlékeztünk kegyelettel a 150 évvel előtti eseményekre, amikor is Pesten – a császári haditörvényszék ítélete alapján – kivégezték gróf Batthyány Lajos miniszterelnököt, Aradon pedig a honvédsereg 12 tábornokát és egy ezredesét. 150 év hosszú idő. Emlékük mégis él, és vértanú haláluk kései évtizedekben, máig gyümölcsözik.

– Október 23-án ugyanígy emlékeztünk (többek között a Bazilikában ökumenikus istentiszteleten) az '56-os áldozatokra, mártírokra és hősökre. Még köztünk élnek – baptista hittestvéreink is –, akiket a forradalom szabadított ki a zsarnokság börtöneiből...

– Október 30–31-én a „Don-kanyarból” hazahozott ismeretlen magyar katoná gyászszertartását szemlélve fölszakadtak a régi sebek, hisz alig van olyan baptista család, akinek ne maradt volna egy vagy több tagja is az orosz fronton, tömegsírban, eltűntnek nyilvánítva. Végre megtörtént az, ami csekély vigasz, de legalább tisztességes „befejezés” egy áldozatul dobott magyar hadsereg mártírjai tekintetében. Emlékeztetőül néhány adat: 1943. január 12-én indítottak támadást a szovjetek a magyarok ellen. 1943. január 1-jén a 2. hadsereg létszáma a Don-kanyarban 194.334 fő volt, március 1-jén 106.818 fő. A hiány 93.516 fő, és ehhez még hozzájön a több mint 28.000 sebesült közül meghaltak, a munkaszolgálat során elpusztultak, és a fogságba esettek száma. Összesen mintegy 150.000 magyar. Október 31-én, a reformáció napján, rájuk emlékezve szólt a harang minden templomban. Mindazoknak, akik apákra, nagyapákra, testvérekre vagy épp nagybácsikra emlékeztek – magunknak is –, hadd kívánjuk Isten vigasztalását! Ugyanígy gondolunk békés körülmények között elhunyt szeretteinkre is a halottak napja múltával és az örökévalóság vasárnapja közeledtén, a találkozás reményében.

– És végül néhány szót a reformációs megemlékezésekről. Országszerte több száz megemlékezésre, ünnepre, fórumra, kórustalálkozóra került sor.

– A központi rendezvények közül kiemelkedik az október 24-i ünnep a Pesti Vigadóban, valamint az esti fogadás a kormányfő jelenlétében (mindkettőről beszámoltunk). Ugyanezen a napon hallhattunk baptista istentiszteletet Hajdúböszörményből a Kossuth rádióban. Örültem a jól szerkesztett, evangéliumi adásnak, Dan Zoltán lelkipásztor testvér emlékezésének és igehirdetésének.

A Protestáns Napok rendezvénysorozatáról itt nem szólok, csupán megemlítem, hogy két fontos tudományos előadást is tartottak baptisták.

– Október 31-én a rendkívül szép új Metodista Központ kápolnájában zárunk a reformációs ünnepi hetet. Az igehirdetés szolgálatát *dr. Szabó Lajos* testvérünk, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora, az ünnepi előadást *dr. Márkus Mihály* református püspök, az Ökumenikus Tanács elnöke tartotta. A baptista egyház Központi Énekkara igen szép szolgálatával járult hozzá az ünnep fényéhez, Oláh Gábor karnagy és Pátkai Imre orgonaművész testvérünk vezetésével, illetve közreműködésével.

– November 2-án egyházunk és a kormány között konkrét megállapodás jött létre az egyetlen, még rendezetlen ingatlanügyben. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumában a Pénzügyminisztérium és más tárcák képviselőinek, az Önkormányzat, valamint a József utcai Baptista Gyülekezet küldötteinek jelenlétében, a szakértői vélemények alapján 100 millió forint megfizetésére vállalt garanciát a kormány, a törvénynek megfelelően, a József utcai lakások fejében. A szavazás során az érintettek egyhangúlag elfogadták a megállapodást, amely azóta jogerőre emelkedett. Örülünk annak, hogy ez a fontos, évekig húzódó kérdés most eldőlt. Azon dolgozunk, hogy a gyülekezet a lehető legjobb ütemezésben jusson hozzá a pénzhez, hogy terveit mielőbb megvalósíthassa.

– November 3-án különös művészi és közösségi élményben volt részük a meghívottaknak Bodó testvérék új, budai művész-szalonjának megnyitására. Peter Tufo USA nagykövet mellett eljött számos közéleti személyiség, művész és politikus, amerikai és magyar ismerős. Többek között *Lányi Zsolt* képviselő, a Parlament Honvédelmi Bizottságának elnöke, Balog Zoltán lelképásztor, a miniszterelnök főtanácsadója, *Brian H. Guss* kultúrattasé, *Zachar József* ezredes, a Magyar Hadtudományi Társaság elnökhelyettese, *Andre de Szekely*, az ABC TV Network New York-i elnökhelyettese, vagy a művészek közül *Pannonhalmi Zsuzsa* keramikus, *Losonci Miklós* művészettörténész, egyetemi tanár és sokan mások. Nem véletlen a „katonai” érdeklődés, hisz Bodó testvér képeinek jó része kapcsolódik a magyar–amerikai szabadságmozgalmakhoz. Mint ahogy nem véletlen a testvéri érdeklődés sem, hisz a hajdani diák – rajzos evangélista, és a magyar baptista történelem egyik neves ábrázolója – épp most fejezte be azt a nagy méretű olajfestményét, amelyen a baptisták magyarországi történetét jeleníti meg. A remek alkotás hamarosan megtekinthető lesz új Missziói Központunkban a Benczúr utcában. Ezúton is szeretnénk megköszönni a nagy szakértelemről, művészi átélésről tanúskodó igen értékes művet – egész egyházunk nevében.

– Erre az évre is jellemző volt az építkezés. Az Építési és Beruházási Bizottság november 4-én tekintette át a nagy munkát, és hallgatott meg előterjesztéseket. A Missziói Központ műszaki átadása december végén lesz, és januártól átköltözhetnek az új épületbe a most több helyen működő irodák, a könyvesbolt, a szerkesztőség, a pénzügy, a könyvelés, a missziói és egyéb bizottságok, a szeretetszolgálat, az állandó történelmi kiállítás, amely a tanácsteremben lesz fölépítve 2000. március 15-ig. Elkészül a Történelmi Emlékpark. A megnyitó ünnepre terveink szerint március 19-én vasárnap, ünnepi istentisztelet keretében kerül sor számos magyarországi és külföldi vendég jelenlétében.

Az akadémia udvarán az összes közmű cserére szorult. A százéves csövek fölött eljárt az idő. Az udvar leginkább egy bombatölcsérhez hasonlított. Cserélni kellett a kapukat, és a burkolatot is. Hálásak vagyunk az Úrnak azért, hogy a nagy munka a végéhez közeledik.

Gazdaságossági szempontból is óriási előny, hogy egyetlen helyen működik egyházunk minden fontos közintézménye, nem is szólva arról, hogy ha a levéltár, a könyvtár, az ITM, a könyvterjesztés, a szerkesztőség, a teológia, az

adminisztráció; tanárok, diákok, elnökség, Szövetségi Tanács, szakbizottságok, szeretetszolgálat stb. egy helyen vannak, akkor a testvéri kapcsolat is szorosabb lehet.

– November 10-én a Magyar Baptisták Világszövetségének elnökségi ülésére került sor a Benczúr utcában. Erdélyi vendég testvéreink megszólaltak a Kossuth rádió november 19-i „Az Úr közel!” c. baptista műsorában is. Ugyanezen a napon a TV2 forgatott egyházunk történetével kapcsolatos anyagot, amely november 23-án, majd december 5-én került adásba „Reggeli gondolatok” címmel.

– November 11-én Kánai András testvérrel, a Szepletkő KHT igazgatójával és *Szűcs Lajossal*, a Pest Megyei Közgyűlés Területfejlesztési Bizottságának elnökével Tahiban arról tárgyaltunk, hogy hogyan lehetne a tábor területét bővíteni.

– November 24-én az Alkotmányozó Bizottság ülésével párhuzamosan a Harmat Kiadó igazgatójával, *dr. Herjeczki Kornél* testvérrel folytattam megbeszélést a két kiadó lehetséges együttműködéséről.

– November 26–28-ig Balatonföldváron Országos Ifjúsági Vezető Konferenciát tartottunk, amelyen megalakult a Magyar Baptista Ifjúsági Munkaközösség. Országos koordinátorra a fiatalok *Vasadi Teodor* soltvadkerti lelkipásztort választották. A konferenciáról hamarosan részletesen is beszámolunk.

– November 30-án tartotta rendes évi közgyűlését a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa az új Metodista Székházban. Mindig öröm találkozni ebben a míves, a huszonegyedik század követelményeinek megfelelő csodálatos épületben.

– December 1-jén Dr. Semjén Zsolt államtitkár fogadást adott azon egyházak vezetőinek, amelyek az egyházi ingatlanok tulajdonrendezése tekintetében érintettek voltak. Mint tudjuk, a Parlament megszavazta a kormány előterjesztését a végleges tulajdonrendezés vonatkozásában. Egyházunkat Dr. Almási Mihály elnök testvér képviselte. Egyházunk a korábban államosított ingatlanok ellenértéke kamataként évi 20 millió forint örökös járadékban részesül. Ez az összeg nem foglalja magában, a korábban természetben visszakapott igen értékes Benczúr utcai ingatlant. Nem tartalmazza továbbá a külön megállapodásban rögzített József utcai ingatlan kártalanítási összegét, valamint a természetben visszaadott Wesselényi utcai ingatlant. A József utcai imaház és lelkészlakás eddig is egyházi tulajdon volt.

A MAGYAR BAPTISTÁK VILÁGSZÖVETSÉGE

Közös közlemény

Mennyei Atyánk iránti hálával közöljük kedves testvéreinkkel, hogy régi vágyunk teljesült 1997. május 15-én, amikor testvéri találkozóra, tanácskozásra került sor Nagyváradon. Jó volt a 133. zsoltár szellemében együtt imádkozni a világon élő magyar baptista testvérek krisztusi egységéért. A tanácskozás ennek szellemében folyt. Együtt kerestük a módját, miként lehetne ezt az ige fényében előbbre segíteni. Összefogásunknak néhány jól meghatározható célja van, melyeket külön-külön is fontosnak tartunk, de együtt talán hatékonyabban tudnánk elérni. Ezek közül megemlítünk néhányat:

- egymásért és együtt vállalt szeretetszolgálat;
 - lelki és anyagi segítségnyújtás;
 - a vallásszabadság és az emberi jogok tiszteletben tartásának előmozdítása;
 - missziói és tanulmányi utak szervezése;
 - missziói céljainkat elősegítő sajtótermékek kölcsönös megosztása, terjesztése;
 - kapcsolataink ápolása érdekében találkozók, konferenciák szervezése stb.
- Évekkel ezelőtt már fölvetődött a Magyar Baptisták Világszövetsége, illetve a Magyar Baptisták Nemzetközi Missziója létrehozásának gondolata. Ez utóbbi mellett közös megállapodás is született 1995 augusztusában Tahí tábortban. A kivitelezés bizonyos okok miatt elmaradt.

Tanácskozásunk testvéri légköre följosít bennünket arra a reménységre, hogy közös vágyunk a közeljövőben megvalósulhat. Ennek érdekében a tőlünk telhetőt megteesszük.

Hisszük, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus továbbra is vezetni fog minket a Szentlélek által, hogy ez az Ő dicsőségét és népünk javát szolgálja.

Nagyvárad, 1997. május 15. (BH 1997. 190. old.)

Dr. Almási Mihály
a Magyarországi Baptista
Egyház elnöke

Mike Béla
a Romániai Magyar Baptista
Szövetség elnöke

Kulcsár Sándor
az Észak-Amerikai Magyar
Baptisták Szövetségének elnöke

Magyar baptista konferencia Kanadában

Az Amerikai Magyar Baptisták Szövetsége elnökének, Kulcsár Sándor New York-i lelkipásztornak, és a szövetség alelnökének, Oláh Lajos torontói lelkipásztornak a meghívását elfogadva részt vettem a kanadai és amerikai magyar baptisták szokásos évi nagy konferenciáján. Mint mindig, ebben az évben is a torontói gyülekezet Rámá-ban lévő tábora volt a konferencia helyszíne. A tábor a várostól mintegy másfél óra hajtásra van – ahogy az amerikaiak mondani szokták – egy indián rezervátumhoz tartozó település közelében. Hasonlít a mi Tahí táborunkhoz, azzal a különbséggel, hogy sok-sok egyéni és gyülekezeti tulajdonban lévő faház fogadja a konferenciázókat. Nem kevesen hozzák a sátrakat, és a konferencia után is maradnak – ki meddig – a festői szépségű, nevében is indián „Kukucsin” tó közelében.

Június 27–30-ig, péntektől vasárnapig, több mint 200 testvér volt együtt, meglepően sok gyerek és fiatal is. Visszaemlékezve azokra az évekre, amikor mint cleveland-i lelkipásztor feleségemmel együtt négy éven át rendszeresen részt vettem a táborozáson, hálát adtam Istennek ezért a népes gyülekezetért. Nem volt hiábavágó az az erőfeszítés, melyet dr. Haraszi Sándor tiszteletbeli elnök testvér vezetésével a magyar gyülekezetek fönntmaradásáért tettünk annak idején, amikor az amerikai és a kanadai magyar missziót már sokan eltemették!

Az amerikai és kanadai magyar testvérek nagy örömmel vették, hogy a három magyar szövetség vezetői jelen voltak és szolgáltak a konferencián. Mint mondták, a tábor történetében először fordult elő, hogy a magyarországi, erdélyi és az észak-amerikai szövetség vezetői itt találkozzanak. (Itt jegyzem meg, hogy a szövetségek vezetői véglegesítették a Magyar Baptisták Világszövetsége alapszabályának szövegét, amelyet ez év május 15-én Nagyváradon dolgoztunk ki. Megállapodtunk továbbá abban, hogy 1998-ban elkészítjük a magyar baptisták új bibliaolvasó vezérfonalát – közösen szerkesztve –, amely tartalmazza majd a világon létező összes magyar gyülekezet és lelkipásztor címét és telefonszámát.)

A három szövetség vezetői szeretnék, ha 1999-ben sor kerülne az elmaradt Magyar Baptista Világtalálkozóra – mégpedig az eredetileg tervezett helyszínen, Nagyváradon. Erre az alkalomra új énekeskönyv kiadását is tervezzük, amely a jelenlegi gyülekezeti énekeskönyveink mellett gazdagítaná azt az evangéliumi anyagot, amely a világon mindenütt kipróbáltan eredményes és áldásos az evangélizációban és a gyülekezeti alkalmakon – ahogy a Református Világszövetség is kiadott egy énekeskönyvet a világ magyar reformátusainak...

Oláh Lajos és *Somogyi Gábor* testvérek vendégszeretete külön is kiemelkedik a meleg fogadtatásból. Jó volt találkozni a még mindig aktív 95 éves *Werle nénnivel* – aki semmit sem változott az utóbbi 20 évben – és mindazokkal, akik között 1982–86-ig szolgáltunk.

A torontói gyülekezet Oláh testvér vezetésével remekül felújította a lelkipásztorlakást, ahol meglátogattam az új lelkipásztort, *Dan László* testvért. Átépítették az imaház alagsorát is, egy minden igényt kielégítő konyhát és ebédlőt alakítottak ki. A tábor is szépen rendben van.

A Magyarországi Baptista Egyház nevében ezúton is kívánom az Úr gazdag áldását az amerikai és kanadai testvérek életére és szolgálatára! (BH 1997. 240. old.)

Dr. Almási Mihály szövetségi elnök

Megalakult a Világszövetség

1997. május 15-én megalakult a Magyar Baptisták Világszövetsége. A szövetség első elnöke Mike Béla testvér, a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetségének elnöke.

A világszövetség első kiadványa az 1999-es Áhítat, amely tartalmazza a világon létező összes magyar baptista gyülekezet adatait. A világszövetség elnöksége december 1-jén tartott gyűlést Budapesten. Jelen voltak a három szövetség vezetői és a szövetség jogi tanácsadója. Az egésznapos tárgyaláson néhány órán át jelen volt Dr. Steve Booth testvér, a magyar nyelvű misszióért felelős déli baptista igazgató. Az Úr vezetésének tartjuk, hogy az amerikai baptisták és a Magyar Baptisták Világszövetségének missziós elgondolásai teljes mértékben találkoznak. Ezt mutatja számos közös döntés, amelyekre még visszatérünk. (BH 1998. 393. old. – A. M. –)

Nagybányai találkozó

Május 6-án Nagybányán ülésezett a Magyar Baptisták Világszövetségének elnöksége. Örülünk annak, hogy jelen lehetett közöttünk Kulcsár Sándor testvér is, az Észak-Amerikai Magyar Baptista Szövetség elnöke, New York-i lelkipásztor.

Az elnökség megbeszélést folytatott a 2000 augusztusára tervezett második MABAVIT-ről, amelynek helyszíne Nagyvárad. Tárgyaltunk a három szövetség részben közös gyülekezeti énekeskönyvről és a bibliaolvasó vezérfonalról. Az elnöki tisztséget az MBVSV megalakulásától (1997. május 15., Nagyvárad) két éven át Mike Béla testvér, a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetségének elnöke töltötte be. Az elnökök a három szövetség mindenkori elnökei közül kerülnek ki. Az MBVSV elnöksége az elnöki szolgálatra Dr. Almási Mihály testvért kérte föl, aki 1999. május 6-tól tölti be ezt a tiszteket. Isten áldását kívánjuk mind az MBVSV, mind az új elnök munkájára. (BH 1999. 165. old.; vö. Ev. H. 1999. júl., 3. old.)

Az MBVSV elnökének üzenete

Mint a Magyar Baptisták Világszövetségének Nagybányán, május 7-én megválasztott elnöke szólok a magyar baptista testvérekhez. Magyarország a hazám. Itt születtem, itt nevelkedtem, itt szólított meg az Úr, és 13 évesen itt tettem bizonyosságot hitemről és megtérésemről a bemelegítéssel. Itt tanultam és itt szolgáltam az Urat 1982-ig lelkipásztorként, tanárként. Amerikához és Kanadához is rendkívül szoros szálak fűznek. Erdély a legújabb „fölfedezésem”. Ugyanilyen közel van a szívemhez Komárom és Pozsony, Szabadka és Újvidék vagy vagy épp Beregszász.

Egy évvel az ezredforduló és Urunk születésének 2000. évfordulója előtt nagy szeretettel köszöntöm magyar baptista testvéreimet szerte a világon. Úgy tartják, hogy Izrael népe után a „rangsorban” mi magyarok vagyunk a leginkább szét-

szórt nemzet. Mennél távolabb élünk egymástól, annál nagyobb szükségünk van az összetartozásra. Ennek híján: „Mint oldott kéve széthull nemzetünk!”

Üzenem hát minden magyar baptistának: Egyek legyetek! Egyek a szeretetben, a hitben, a jó cselekvésében, egymás segítésében, egyek a mi Urunk Jézus Krisztusban. Üzenem: Már most készüljétek 2000 augusztusára, amikor Nagyváradon rendezzük meg – ha az Úr engedi megéernünk – a Magyar Baptisták II. Világtalálkozóját. Találkozunk Nagyváradon!

Addig is imádkozzunk egymásért! Örüljünk az örülőkkel és sírjunk a sírókkal! Az Úr munkáját végezzük a magunk helyén, hogy Isten áldása, Jézus Krisztus kegyelme és a Szentlélek közössége legyen velünk!

Budapest, 1999. május 13.

Almási Mihály elnök

(Szeretet – a romániai magyar baptisták lapja – 1999. jún., 4. old.,
Evangeliumi Hírnök – az Amerikai Baptista Szövetség lapja – 1999. jún., 3. old.)

A Magyar Baptisták Világszövetségének tervei

A Békehírnök május 23-i számában már közöltük, hogy ez év május 6-tól az MBVSZ elnöki tisztét Almási testvér tölti be. A Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetségének hivatalos lapja, a Szeretet, valamint az Észak-Amerikai Baptista Szövetség hivatalos lapja, az Evangeliumi Hírnök, már kért interjút az új elnöktől. A Békehírnök olvasóit bizonyára ugyanúgy érdeklik a világszövetség tervei, mint erdélyi vagy amerikai magyar testvéreinket. Ezért kértük Almási testvért arra, hogy nyilatkozzék ezekről olvasóinknak. – a szerk. –

Különös helyzetben vagyok, hisz amíg az amerikai és erdélyi testvérek, valamint a világ számos pontján – elsősorban a Kárpát-medencében, a Fölvidéken, Délvidéken és Kárpátalján – élő magyar baptisták eddig csak mint a Magyarországi Baptista Egyház elnökét ismertek, megbízatásomból adódóan az új világszövetségi elnöki szolgálat feléjük is irányul.

Szeretném hangsúlyozni, hogy az MBVSZ nem valamiféle csúciszerv, és annak elnöke sem áll föllette egyetlen szövetség elnökének sem.

Az MBVSZ a szövetségek és a kisebbségben élő nyelvi csoportok munkájának összehangolására, a közös célok meghatározására és azok elérése érdekében végzett munka szervezésére jött létre.

Az MBVSZ megalakítására a korábbi években történtek már kísérletek. Emlékezetes nagy találkozó volt a budapesti MABAVIT. A kezdeményezés leginkább a kisebbségben élőkől indult, és nem mindig talált szíves fogadtatásra az ő hazai vezetők részéről, tulajdonképpen érthetően, hisz nem tudhatja átérezni a világszövetség fontosságát az, aki legalább jó néhány évet nem töltött kisebbségben élő testvérek között. Magyarországon természetes, hogy szinte mindenki magyar. Sajnos lassan-lassan odáig jutunk, hogy identitásról, gyökerekről, népi-nemzeti

értékekről, sőt: magyar baptista tradícióról is alig esik szó az óhazában, vagy ha esik is, nem sok eredménnyel. Nem így kisebbségben, ahol fölértékelődik a nemzeti, nyelvi hovatartozás, a nemzeti kultúra, a hitvalláshoz kötődő tradíció.

Több mint négy évet töltöttem amerikai magyarok között. Soha azelőtt nem éreztem, nem tudtam magamat annyira és úgy magyarnak, mint akkor és ott – és persze, azóta is.

Az MBVSZ segíteni szeretne mind a magyarság, mind a baptistaság megőrzésében világszerte. Nem kevesebb a célja. A nagy „egybeolvadások” és feloldódások korában, az egyesült Európában, a globalizáció negatívumait ismerve és sejtve nem lehet eléggé hangsúlyozni a hazafiságot és a hithűséget. Amit ezek helyett kínált és adott bárki bármikor, arról kiderült, hogy hamisítvány, pótszer, álnok félrevezetés. A társadalmi béke alapja egy országon belül, de globálisan is a szeretet, a tolerancia, és nem a másik nem-ismerése, félreértése, nem az összeomlás, nem az úgynevezett „internacionalizmus”, hanem a Krisztusban megtalált egység.

Hálásak vagyunk Istennek azért, hogy az MBVSZ nem valamiféle magyarkodó szervezet. Sokan vannak közöttünk, akik származásukat tekintve nem „magyarok”, de eszükbe nem jutna másként definiálni magukat, mint magyarnak. Azért is hálásak vagyunk, hogy a „baptistaságunk” nem valamiféle rideg törvények közé szorított létforma, hanem a Szentlélek által megelevenített ige fegyelmező szabadságában megélhető sokszínűség. Mindenki szívésen látott testvér az MBVSZ-ben, aki magyarul imádkozik és énekel, és atyáinktól tanult biblikus baptista hitelvek szerint él.

Az MBVSZ alapszabályának bevezetésében ezt olvashatjuk:

„Mi, a világ minden táján élő magyar baptisták hivatalosan kinyilvánítjuk, hogy megalapítjuk a Magyar Baptisták Világszövetségét.

Jézus Krisztus egyetemes anyaszentegyházának részeként a teljes Szentírás tekintjük hitünk és életünk zsinórmértékének, összhangban az egyetemes keresztény hitvallásokkal (Apostoli hitvallás és Nicea-Konstantinápolyi hitvallás), valamint a Baptista Világszövetséghez tartozó gyülekezetek több évszázados gyakorlatával, tanításával és szabályaival. A Magyar Baptisták Világszövetségének célja: hitünk elmélyítése, közös missziói tevékenységünk előmozdítása, összetartozásunk megvallása és erősítése, hitbeli és lelki közösségünk kifejezése.”

Ennek érdekében fontosnak tartjuk:

1. A közös bibliaolvasást. 1999-ben – először történelmünkben – közös bibliaolvasó kalauzt (Áhítat '99) jelentetett meg a Világszövetség.

2. Fontosnak tartjuk a közös imádkozást. Az Áhítat '99 minden vasárnapra imatémákat ad.

3. Fontosnak tartjuk a közös éneklést. Ennek érdekében az alapító három szövetség megkezdte egy – részben közös – gyülekezeti énekeskönyv szerkesztését. A munka jól halad.

4. Fontosnak tartjuk a nagy testvéri találkozókat. Ezért tervezzük 2000 augusztusára a II. világtalálkozót – Budapest után Nagyváradra – a millennium jegyében.

5. Fontosnak tartjuk a szövetségi vezetők rendszeres találkozóit, melyeken megoszthatjuk egymással örömeinket és gondjainkat, terveket készíthetünk és együtt kérhetjük Urunk áldását a magyar baptista misszióra.

6. Fontosnak tartjuk az információcserét. Ezért hivatalos lapjainkban rendszeresen beszámolunk egymás eredményeiről, gondjairól, felhívásokat teszünk közre. Lehetőség szerint – saját rádió- és tévéműsorainkban – megszólaltatjuk a társ-szövetségek vezetőit, képviselőit.

7. Meghívjuk egymást közgyűléseinkre, konferenciáinkra.

8. Segítjük szétszórtságban – és olykor igen nehéz anyagi körülmények között – élő testvéreinket.

9. Katasztrófák esetén, mint pl. a tiszai árvíz, vagy a jugoszláviai háború, különös figyelemmel kísérjük testvéreink sorsát, és minden eszközzel segítjük őket.

10. Arra igyekszünk, hogy a Lélek egysége meghatározó legyen közöttünk, szemben bármiféle széthúzást kezdeményező erővel.

Jó néhány fontos évfordulóra emlékeztünk a közelmúltban és emlékezünk a jövőben.

1996-ban ünnepeltük a Kárpát-medence baptista missziója kezdetének 150. évfordulóját.

1998-ban az anabaptisták Magyarországra érkezésének 475., a '48-as forradalom és szabadságharc 150., az önkényuralom után – immár harmadszor – újjászerveződő legújabbkori baptista misszió 125. évfordulóját.

1999-ben 100 éves a cleveland-ohio-i magyar baptista misszió, és sorolhatnám. 2000-ben pedig Szent István megkoronázásának 1000. évfordulója mellett – minden keresztyénnel együtt – Urunk születésének 2000. évfordulóját ünnepeljük – többek között a Nagyváradi Világtalálkozóval.

Van múltunk, van jelenünk. Hogy lesz-e jövőnk, az rajtunk múlik. Egy gyorsan átalakuló, globalizálódó, egyszersmind széthulló világban élünk. Egyetlen biztos pont, Akire építhetünk, a mi Urunk Jézus. Ő a mi jövőnk! Széthúzás, vélt vagy valós igazságok mentén kialakított „szekértáborok” erősítgetése helyett Felé kell fordulnunk, Rá kell figyelniünk. Tegyük hát ezt, és meg fogjuk tapasztalni – mi, magyar baptisták szerte a világon –, hogy a mi munkánk sem hiábavaló az Úrban. (BH 1999. 206. old.)

Dr. Almási Mihály
az MBV SZ elnöke

Az MBV SZ elnökének augusztus 20-i üzenete a millennium jegyében

„Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól!” (1Kor 1:3)

Pál apostol kegyelem- és béke-kívánásával köszöntöm Testvéreimet, a magyar baptistákat, bárhol is éljenek a földön. A Biblia legfontosabb szavai közé tartozik a kegyelem és a béke. A héber hén és a görög kharisz jelentése: kedvesség, jóindulat, jóakarát, kegyelem. A héber sálóm és a görög eiréné jelentése pedig béke, egyetértés, összhang. Az idézett ige pontos, szó szerinti fordítása pedig: Kegyelem és béke veletek (nektek) Atyánktól, Istentől és Jézustól, a Krisztustól!

Mi következik ebből?

1. A békesség a kegyelem következménye.

2. Mindkettő nélkülözhetetlen a hívő életben és nélkülözhetetlen az üdvösséghez.

3. Mindkettő Istentől, a mennyei Atyától ered, aki Jézus Krisztus által adja ezeket nekünk.

4. Mi kívánhatjuk egymásnak (mint Pál), de nem adhatjuk. Imádkozhatunk érte, de az imát Ő, az Úr hallgatja meg.

Kívánom Nektek, magyar baptista testvérek, a kegyelmet és a békességet, és imádkozom azért, hogy adja meg ezt az Úr. Kegyelem nélkül ugyanis elveszünk. A kegyelem megnyerésének bizonyítéka viszont a békesség, ami csak a Szentlélek ajándékaként (kharizma), a kegyelem következményeként lehet a miénk.

Augusztus 20-a legrégebbi nemzeti ünnepünk.

1092. május 20-án a magyar főpapok Szent László király elnökletével, az ország vezetőinek jelenlétében zsinatot tartottak Szabolcsban. Számos fontos törvényt hoztak, köztük azt is, amelyik ünnepi rangra emelte minden év augusztus 20-át, István napját. A reformáció egyházai jó ideig kizárólag katolikus ünnepnek tekintették e napot, egy jó évszázada azonban átértékelték korábbi álláspontjukat. Elfogadták, hogy amennyiben nem valamiféle emberimádatról van szó, hanem Isten iránti hálánk kifejezéséről azért, hogy nemzetünk első királyunk döntése alapján a kereszténység felé fordult, úgy van helye a felekezeteket összefogó, közös, össznemzeti ünneplésnek.

Ravaszház László református püspök 1937-ben világosan utalt erre:

„Kívánatos, hogy ezen a nemzeti ünnepen minden magyar honpolgár vallásos meggyőződésének sérelme nélkül, hitvallásának törvényei szerint ünnepelhesen. E nemzeti ünnepen templomba megyünk, Isten színe elé állunk; és meghallgatjuk, hogy mit mond a Lélek a gyülekezetnek. Bizonyosságot teszünk arról, hogy Isten csodálatosan vezette magyar népünket a Krisztus tanításának boldog ismeretére, a keresztyén államiság művelődési fokára és a nyugat-európai keresztyén államiság lelki közösségébe. Megvalljuk, hogy Isten ebbe a nagy ajándékba az első magyar király személyét használta fel áldott eszközül, de a szerszámról a Teremtőre fordítva tekintetünket, e nagy királyért és kegyes hitvallóért egyedül a Szentháromság egy örök Istennek adunk dicséretet.” (vö. Szózat. 1999. 4. sz.)

Baptista vezetők már 1926-ban hasonlóan vélekedtek. A Békehírnök „István király napja” címmel közli például Csopják Attila írását. Idézem:

“István, az első magyar király méltó arra, hogy róla a nemzet megemlékezzék évszázadok múlva is. A magyar nemzet történetének nagy eseményei fűződnek az első király nevéhez. Érdemének tudhatjuk be azt is, hogy nemzetét az akkori szokás szerint a keresztyén egyházba kényszerítette. Az utókor nagy elismerése megnyilvánul abban is, hogy az első magyar király emlékére évenként – augusztus 20-án – törvényes ünnepet ül a nemzet.” (BH 1926. augusztus 21.)

A nemzeti ünnepsorozat – eredeti jelentésében – 1949-ben megszakadt. Csak 1989. augusztus 20-án – negyven év elteltével – kerülhetett újra Szent István életműve ismét az ünnep középpontjába.

1948-ban az egyházi iskolák államosítását az Államvédelmi Hatóság (a hírhedt ÁVH) felállítására, Mindszenty József hercegprímás letartóztatása követte. 1949. augusztus 18-án az országgyűlés elfogadta az új alkotmányt, amelynek bevezetésében ez állt: „...népünk megkezdte a szocializmus alapjainak lerakását, s

országunk a népi demokrácia útján halad előre a szocializmus felé." 1949. augusztus 20-án pedig első ízben ünnepelt az ország „alkotmányt” és „új kenyeret”, hisz az alaptörvény ezen a napon lépett életbe. Az 1936-os sztálini szovjet alkotmány mintája szerint a magyar „Népköztársaságban” is „proletárdiktatúra” kezdődött. Ettől kezdve augusztus 20-a a szocialista államalapítás ünnepe volt 40 éven át. A magyar baptisták a Csopják-idézet szellemében ünnepelnek a mai napig. Immár több mint 75 éve, a természet templomában, „Tahi táborban” kerül sor a központi ünnepi eseményre. A legnehezebb években, a tiltás ellenére is megtartották az evangélizációval összekapcsolt megemlékezéseket.

A Magyar Baptisták Világszövetsége új keretet jelent a világon bárhol élő testvérek összetartozás-érzésének fokozására. Erősíti egységstörékvésünket a millennium, amely egybeesik a mi Urunk Jézus Krisztus születésének 2000. évfordulójával.

A millenniumi ünnepsorozat egyházunkban három esztendő töl át. Már az idén, 1999-ben dolgozunk és ünnepelünk. Mind a munka (építkezések, emlékpark stb.), mind az ünneplés áthúzódik 2001-re is. A legnagyobb ünnep a 2000 augusztusára tervezett Magyar Baptista Világtalálkozó lesz Nagyváradon – ha az Úr is úgy akarja –, azonban igen fontos minden regionális összejövetel, éppúgy mint a szövetségi konvenciók. Ebben az évben mindhárom alapító szövetség közgyűlést tartott. Alkalmunk volt találkozni Budapesten a Kárpátaljai és a Szerbiai Magyar Baptisták Közössége vezetőségével éppúgy, mint az erdélyi és felvidéki testvérekkel. Kegyelem és békesség. A kegyelem Ura és szerzője, a Békesség Fejedelme aligha kínálna mást nekünk ma, mint annak idején tanítványainak: Békességet adok néktek, az én békességemet, nem úgy, mint a világ... Ne nyugtalanodjék a ti szívetek, és ne féljen... És aligha imádkozna másért, mint hogy egyek legyenek tanítványai. Kíséreljük meg példát adni népünknek ebben a szent egységben, bárhol is élünk a világon!

Bízzunk az Úrban, nézzünk Rá, kövessük Őt, szeressük Őt, és próbáljuk megérteni, szeretni egymást is, hogy megtudhassa a világ: az Ő tanítványai vagyunk.

Legyen ez a néhány sor ünnepi üzenet minden magyar baptistának!

Dr. Almási Mihály

*a Magyar Baptisták Világszövetsége
és a Magyarországi Baptista Egyház elnöke
(BH 1999. 259. old.)*

A Magyar Baptisták Világszövetségének evangélizációs felhívása március 15-re

Már hagyománnyá vált, hogy március idusán evangélizációkat szerveznek a magyar baptisták világszerte. Ebben az évben nem tartunk központi alkalmakat országonként, hanem az egyes gyülekezeteket buzdítjuk arra, hogy helyileg rendezzenek evangélizációs összejöveteleket. Egy régi ének szövegével élve: „Ki-ki világitson a maga helyén!” A 2. évezred utolsó évére, 1999-re – amely a Biblia és a misszió éve – központi evangélizációs témánk:

„Ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek” (Jn 8:36)

Igyekezzünk mindent megtenni azért, hogy akik értik a magyar nyelvet – bárhol is élnek a világon – ne nyugodjanak addig, míg meg nem nyerik a valóságos szabadságot Krisztus Jézus által!

Az MBV Sz elnöksége
(BH 1999. 50. old.)

Elnöki üzenet az amerikai magyar baptistáknak

Dr. Almási Mihály, az MBV Sz elnöke válaszol az *Evangéliumi Hírnök* (amerikai magyar baptista lap) szerkesztőjének kérdéseire:

– *Február legelején visszatekintve az elmúlt évre mit látsz a magyarországi egyházi élet legfontosabb eseményének, változásának, eredményének?*

– Visszatekintve az elmúlt esztendőre – és a kérdésre válaszolva – úgy gondolom, hogy az egyházak anyagi helyzete szempontjából a legfontosabb esemény, hogy a magyar kormány megállapodást kötött a történelmi egyházakkal – köztük a baptistákkal – az államosított vagyon kárpótlása ügyében. Az előző kormány csak a római katolikus egyházzal állapodott meg. Az új kormány a református, evangélikus, a baptista és a szerb ortodox egyházzal, valamint a zsidó hitközségek szövetségével kötött megállapodást. Nem arról van szó, hogy az állam valamiféle extra segítséget nyújt, hanem arról, hogy vagy visszaadja az egyházak régi ingatlanait (ez történt a Benczúr utcai szeminárium és a Wesselényi utcai templom és lakóház épületével), vagy kárpótlást fizet a vissza nem adható ingatlanokért. Sajnos nem teljes kárpótlásról van szó, hanem arról, hogy az állam a volt egyházi vagyon fölbecsült értékének a kamatát adja át az egyházaknak. Ez a baptista egyház vonatkozásában évi 20 millió forint, azaz mintegy 80.000 USA dollár. Figyelembe véve, hogy a visszakapott ingatlanok állapota rendkívül rossz, és hogy az ingatlanok értékét jelentő tőkét nem kapjuk vissza, ez nem nagy összeg. Ha azonban arra gondolunk, hogy korábban – 50 éven át – nem visszaadtak, hanem elvettek, ez a megállapodás történelmi jelentőségű, és kell hogy hála irántson Isten iránt.

Egy másik – a hitéletet komolyan befolyásoló ügy – az 1990. évi IV. úgynevezett vallásügyi törvény módosításának terve, amely mintegy másfél éve vitatéma. Azzal mindenki egyetért, hogy a destruktív, kártékony, önmagukat egyháznak álcázó, adócsalásra berendezkedő „vallási” csoportok ellen föl kell lépni.

Kérdés azonban, hogy kik, mikor és milyen eszközökkel tegyék ezt. A baptista álláspont világos: Nem feltétlenül az a helyes út, amelyen sokan járnak, az a jó egyház, amelyhez tömegek tartoznak, és nem feltétlenül „káros”, sőt nagyon hasznos is lehet egy akármilyen kis létszámú közösség tevékenysége, ha igazán biblikus hívőkről van szó. Lehet fontos a történelmiség és a létszám, de a legfontosabb a Krisztushoz tartozás, a példás hívő élet és a bizonyágtétel.

A lelki vonatkozások tekintetében a helyzet ma Magyarországon – talán minden egyházban – egyszerre romlik és javul. Negatívum, hogy számos valóban kártékony, egyháznak tűnő szervezet jelent meg, keleti „mágusok” és álgógyítók (sokszor nyugati közvetítéssel), sőt antikrisztusi tanítók is, akik sokakat megté-

vesztenek. Másfelől viszont az igazi hívők jobban érzik az egymásra utaltságot, s legfőképp azt, hogy az Úr Jézus ereje nélkül semmit sem tehetnek. Egyszerre hirdetik az igazi és a hamis evangélium. Egyszerre fokozódik az elvilágiasodás és a szalmalángszerű buzgólkodás, rajongás. Csak alapos, komoly igeismereten nyugvó tanításnak, a Szentlélek által inspirált igehirdetésnek és bizonyágtételnek van értelme. Ezt viszont sokan kevésnek vélik, és élményeket hajhászva esnek a sátán csapdájába.

– *És hogyan értékeled a baptista missziót?*

– Ez a kettősség sajnos a baptista misszióra is jellemző. Vannak gyülekezetek és pásztorok, amelyek és akik a számok, a növekedés, a statisztika bűvöletében élnek és dolgoznak, és vannak, akiket a pesszimista befeléfordulás, a törvényeskedés, az önigazolás jellemez, minden valóságos lelki közösség nélkül.

Hála az Úrnak, a derékhad igyekszik bibliai alapokon maradni. Magyarországon az elmúlt években szinte minden evangéliumi egyház szétszakadt. Vannak olyanok is, amelyek többfelé. A baptisták még együtt vannak, de nyilvánvaló jelek mutatnak arra, hogy egyesek túl szűknek érzik a bibliai kereteket, mások viszont túl tágak. A megalkuvás, az elvtelen kompromisszum velük szemben nem járható út és nem is a szeretet útja. Olykor a létszámcsökkenést is vállalva kell mindkét szélsőséggel szemben őrizni a biblikus utat, arra is figyelve, hogy senki sem kiálthatja ki önmagát „mérce nek”, mert nekünk egy főpapunk van, Jézus Krisztus. Ő a feje az egyháznak, és mindenkinek hozzá kell igazodnia.

– *Mit üzensz az Amerikában élő magyar baptistáknak?*

– Mivel a testvérek egy részét jól ismerem, természetesen szeretettel üdvözlöm őket, és kívánom, hogy az Úr áldja és őrizze meg őket az új hazában!...

2000 az evangélizáció éve

(A Magyar Baptisták Világszövetségének felhívása evangélizációra, ima- és böjtnapokra.)

Már csak néhány hét van hátra az 1999. esztendőből, a Biblia és a misszió évéből. Hálásak vagyunk Istennek azért, hogy több tízezer Bibliát tudtunk eljuttatni az érdeklődőknek, köztük a parlament és a kormány tagjainak. A Biblia önmagában is hatásos, a misszióparancs azonban arra is kötelez, hogy hirdessük az igét, az örömhírt.

Ezért a második évezred utolsó évét, a kétezrediket, az evangélizáció évévé nyilvánítjuk.

Felhívjuk magyar baptista testvéreinket – bárhol is éljenek a világon –, hogy 2000-ben tegyünk meg mindent, együtt és külön-külön azért, hogy Jézus Krisztushoz vezessük azokat a magyarokat, akik még nem ismerték meg őt mint személyes Megváltót és Szabadítót!

Nincs fontosabb, szebb és sürgősebb feladat, mint ez. Az apostollal együtt valljuk, hogy „nincsen senkiben másban üdvösség, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnénk” – csak a mi Urunk Jézusé! (Apcsel 4:12) Az Ő földre jötte, élete, halála és föltámadása a keresztyén hit alapja. Ő a Kezdet és a Vég, az Alfa és az Ómega. Tudjuk, hogy „a keresztről va-

ló beszéd bolondság azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik megtartatunk, Istennek ereje" (1Kor 1:18). Ma is vannak, akik jelt kívánnak, mások bölcsességet, de „*mi a megfeszített Krisztust prédikáljuk, aki a zsidóknak megütközés, a pogányoknak pedig bolondság*" (1Kor 1:23). Tudjuk, hogy „*tetszett az Istennek, hogy az ígehirdetés bolondsága által tartsa meg a hívőket*" (1Kor 1:21).

Vállaljuk ezt a „bolondságot”, az ige hirdetését, a bizonyágtételt azokért, akiket rajtunk keresztül akar megszólítani az Úr! – És vállaljuk magunkért is, hisz Jézus mondja: „*Aki szégyell engem és az én beszédeimet e parázna és bűnös nemzedék előtt, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor eljön Atyja dicsőségében a szent angyalokkal*" (Mk 8:38)!

Az evangélizáció évét kezdjük 2000. január 1-jén ima- és böjtnappal!

Mi, magyar baptisták, akik szívünkön viseljük az evangélizáció ügyét, ezen a napon külön-külön vagy imaközösségben könyörögjünk azért, hogy az Úr áldja meg az évezred utolsó évének misszióját! Azok, akik vállalják, böjttel is tegyék nyomatékosná a kérést Urunk előtt! Tudjuk, hogy emellett elsősorban odaszánt életű missziómunkásokra van szükség. Imádkozzunk azért is, hogy küldjön az Úr új munkásokat az ő aratásába, hisz az aratnivaló ma is sok, de az odaszánt életű, eredményes munkás kevés.

A Magyar Baptisták Világszövetségének elnöksége nevében:

Dr. Almási Mihály *elnök*

(BH 1999. 392. old.)

MABAVIT II.

1999. november 10-én Budapesten tanácskozott a Magyar Baptisták Világszövetségének vezetősége. A találkozón részt vevő testvérek megállapodtak abban, hogy 2000. augusztus 11. és 13. között Nagyváradon megrendezzük a Magyar Baptisták II. Világtalálkozóját.

A Világszövetség vezetői valamennyien egyetértének abban, hogy a világtalálkozó nagy lehetőségeket rejt magában: Isten dicsőítésére, a Szentlélek csodálatos kiáradására, az evangélium hirdetésére, a rég várt szellemi megújulásra. Természetesen nagyon fontos a határozat imában való támogatása. Fontos, hogy az egész világon élő testvérek szívügyüknek érezzék a találkozót, és imádkozzanak azért, hogy az Úr az anyagiakat is rendelje ki a cél érdekében. (BH 1999. 386. old.)

Kulcsár Sándor

*az Észak-Amerikai Magyar
Baptista Szövetségelnöke,
a Magyar Baptisták Világszövetségének
alelnöke*

Dr. Simon József

*a Romániai Magyar Baptista
Szövetség elnöke,
a Magyar Baptisták
Világszövetségének alelnöke*

Dr. Almási Mihály

*a Magyarországi Baptista Egyház
és a Magyar Baptisták Világszövetségének
elnöke*

Megjelent az MBVSZ első kiadványa

Áhítat '99 – Előszó –

Isten iránti hálával és nagy örömmel ajánljuk Testvéreinknek és az érdeklődő bibliaolvasóknak – egy évvel Urunk születésének 2000. jubileumi éve előtt – *Áhítat* című kalauzunkat.

Ez a könyv a Magyar Baptisták Világszövetségének (a továbbiakban MBVSZ) első kiadványa. A szerkesztési elvekben az MBVSZ három alapító szövetségének vezetői egyeztek meg, a munkát pedig két magyarországi fiatal teológiai tanárségre bízta. *Szirtes András* és *Lőrík Levente* dicséretesen oldotta meg a szerkesztés nem könnyű feladatát.

Azok, akik rendszeresen használják az *Áhítat*ot, négy év alatt olvassák el a teljes Szentírást. A szószéki szolgálatokban nyolc év alatt kerülnek sorra a Szentírás legfontosabb szakaszai.

A Magyar Baptisták Világszövetségének alapszabályát 1997. május 15-én a három alapító szövetség elnöke (Mike Béla, Románia; Kulcsár Sándor, Amerikai Egyesült Államok; és Dr. Almási Mihály, Magyarország) írta alá Nagyváradon. Az alapszabály bevezetésében ezt olvashatjuk:

„Mi, a világ minden táján élő magyar baptisták hivatalosan kinyilvánítjuk, hogy megalapítjuk a *Magyar Baptisták Világszövetségét*.

Jézus Krisztus egyetemes anyaszentegyházának részeként a teljes Szentírást tekintjük hitünk és életünk zsinórmértékének, összhangban az egyetemes keresztyén hitvallásokkal (Apostoli hitvallás és Nicea-Konstantinápolyi hitvallás), valamint a Baptista Világszövetséghez tartozó gyülekezetek több évszázados gyakorlatával, tanításával és szabályaival. A Magyar Baptisták Világszövetségének célja: hitünk elmélyítése, közös missziói tevékenységünk előmozdítása, összetartozásunk megvallása és erősítése, hitbeli és lelki közösségünk kifejezése.”

Szeretnénk, ha ez az *Áhítat* mindezen célok megvalósulását elősegítené világszerte. Ezért is közöljük benne az általunk ismert magyar baptista gyülekezetek és fontosabb intézmények név- és címjegyzékét.

Öröm számunkra, hogy az MBVSZ első kiadványa az anabaptisták Magyarországra érkezésének 475., valamint a '48-as forradalom és szabadságharc 150. évfordulójának évében jelenhet meg.

Biztosak vagyunk abban, hogy a közös bibliaolvasás jó eszköz arra, hogy tovább erősítse azt a szeretet-kapcsolatot, amely a magyar baptisták között van – világszerte.

Isten áldása nyugodjék meg mindazokon, akik kezükbe veszik ezt a könyvet, és útmutatásával tanulmányozzák a Szentírást! Isten áldása nyugodjék meg a magyar baptistákon, bárhol is éljenek e nagy világban!

Budapest, 1998. október

Dr. Almási Mihály
az MBE elnöke,
az MBVSZ alelnöke

Újévi elnöki körlevél minden magyar baptistának szerte a világon

A kétezredik esztendő első napján szeretettel köszöntök minden magyar baptista hívőt a mai Magyarországon, a szomszéd országokban – az elszakított területeken – Európában, Amerikában, Ausztráliában – és mindenütt a világon.

Először 1996-ban írtam hasonló körlevelet az újabb kori magyar baptista misszió 150. jubileumi évében, a honfoglalás millicentenáriumán. Akkor a hálaadás és a jubileumi ünnepek indokolták ezt, és az a megtiszteltetés, hogy Jimmy Carter volt amerikai elnök, baptista hittestvérünk, valamint Nilson do Amaral Fanini, a Baptista Világszövetség elnöke – elfogadva a meghívást – meglátogatta egyházunkat és hazánkat.

Azóta megalakult a Magyar Baptisták Világszövetsége. Budapesten a Benczúr utcában átadásra kész az új Missziói Székház, amely jelenleg a Magyar Baptisták Világszövetsége központja is.

Befejeződött az államtól visszakapott teológiai akadémia teljes rekonstrukciója. Létrejött a Történelmi Emlékpark, megszületett a Megállapodás a Magyar Kormány és a Magyarországi Baptista Egyház között minden államosított ingatlan visszaadása illetve a kártalanítás tekintetében. Befejeződött az új balatonföldvári Bethesda Missziói Ház építése. Nagy ütemben folyik a munka Tahí tábortanban. Meghonosodott a magyar misszióban a Minden Korosztály Bibliáiskolája, új templomok és imaházak épültek, bővült mindkét szeretetházunk, gyülekezetplántáló evangélisták és pásztorok sora kezdett munkába, a világon mindenütt azonos bibliolvasó vezérfonalat használunk mi, magyar baptisták. Aktív külmisziót folytatunk Kárpátalján és a Vajdaságban. Meleg testvéri kapcsolatban vagyunk a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetségével, és segítjük a felvidéki missziót.

A Magyar Baptista Szeretetszolgálat 1999-ben is nagyszabású segélyprogramokat bonyolított számos országban, az év végén pedig idős lelkipásztorok, özvegyek és rászorulóok kaptak ünnepi ajándékot és anyagi támogatást.

Az ifjúsági munka újjászervezése jó ütemben halad. Folytatjuk szolgálatunkat a Parlamentben éppúgy, mint a kicsiny szórványokban. Több mint 30.000 Bibliát osztottunk szét a komoly érdeklődők között 1999-ben, a Biblia évében, csak a Parlamentben mintegy 3000-et.

Egy régi kedves ének szövege jut eszembe: „Vedd számon az áldást, nézd meg egyenként, s lásd, az Úr kezéből mennyi jó is ért!”

Még sorra venni sem egyszerű a sok-sok áldást, pedig nagy szükség van rá, mint ahogy arra is, hogy hálát adjunk érte.

Veszteségek is értek bennünket

A magyar baptista világmisszió számos kiemelkedő munkása távozott közülünk az elmúlt években: Dr. Udvarnoki Béla, Dr. Haraszi Sándor, Cserepka János, Oláh Lajos, Laczkovszki János, Mike Béla és sokan mások. Legyen emléküik áldott! Háború dúlt – s hatása a mai napig érezhető – a Délvidéken. Árvíz és belvíz pusztított, de az Úr mindedig megsegített!

Jelen körlevelet indokolja az a tény, hogy elbúcsúztunk az ezres, legutóbb pedig az ezerkilencszázas évektől, és beléptünk a kétezresekbe. A 2000. év végén Urunk születésnapjára emlékezünk, majd megkezdjük a 3. évezredet 2001-gyel – ha az Úr engedi megérni.

Nemzetünk a koronázás millenniumát ünnepli 2000-ben, a magyar baptisták pedig világtalálkozóra készülnek.

2000 – a jubileumok és az új lehetőségek éve. Ezért nyilvánította a Világszövetség elnöksége az evangélikázció évévé. Ezért tettünk közzé fölhívást, hogy kezdjük az évet ima- és böjtnapokkal. Ezért szervezünk evangélikázciókat a világ minden táján március 15-től 19-ig. Ezért ünnepelünk együtt a nemzettel – és külön is – testvéri találkozón.

Két kiemelkedő eseményt említek dátum szerint:

1. Március 19-én ünnepi istentisztelet keretében ajánljuk föl az Úrnak az új Missziói Központot Budapesten, a Benczúr utcában. A szabadtéri istentiszteleten számos hazai és külföldi vendég vesz részt. Az ünnepi alkalmat az MTV1 közvetíti.

2. Augusztus 11–13-ig Nagyváradon tartjuk a Magyar Baptisták Világtalálkozóját, várhatóan 5000 fő részvételével. A világkonferenciát a tévé is közvetíti.

Ahogy az évek múlnak, úgy kerülünk egyre közelebb ahhoz a naphoz, amelyen a mi Urunk dicsőségesen megjelenik. Várjuk Őt, készüljünk a találkozásra!

Egyre inkább szükségünk van a Szentlélek vezetésére, aki – egyebek mellett – az erőnek, a szeretetnek és a józanságnak Lelke (vö. 2Tim 1:7). Tegyük félre minden akadályt és a megkörményező bűnt, kitartással fussuk végig az előttünk lévő pályát, miközben Jézusra, a mi Urunkra nézünk! (vö. Zsid 12:1–11)

A hívő ember számára kötelező az optimizmus, ami a Bibliában azonos a hitel, mint ahogy kötelező a szeretet is: *„Új parancsolatot adok nektek, hogy egymást szeressétek!”* (Jn 13:34)

Félelem és pesszimizmus helyett erő, szeretet és józanság az, amit a Szentlélek ad, és amilyen mértékben nő a szeretet, olyan mértékben szűnik a félelem. *„A szeretetben nincs félelem; sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet!”* (Jn 4:18)

Mindezek mellett hadd gyümölcsözzék a Szentlélek bennünk és közöttünk örömet, békét, türelmet, jóságot, hűséget és szelídséget is!

Mit tegyünk tehát, Testvérek, 2000-ben? Válaszoljon e kérdésre a Zsidók 12:12–13:

„Annakokáért a lecsüggesztett kezeket és az ellankadt térdeket egyenesítsétek föl, és lábaitokkal egyenesen járjatok, hogy a sánta el ne hajoljon, sőt inkább meggyógyuljon!”

E levelet pedig hadd zárja az apostoli jókívánság: *„Végezetre, atyámfiaink, legyetek jó egészségben, épüljétek, vigasztalódjatok, egy értelemben legyetek, békeességben éljétek; és a szeretetnek és békeességnek Istene létszen veletek.”* (2Kor 13:11)

Kelt Budapesten, az Úr 2000. esztendejében január 1-jén

Dr. Almási Mihály
az MBE és az MBVSZ elnöke
(BH 2000. január 1-i ünnepi szám melléklete)

Esztergomi beszélgetések a Világtalálkozóról

Három magyar baptista szövetség vezetői találkoztak január 27–28-án Esztergomban. Lapunkban külön szólunk a konferenciáról, azonban fontosnak látjuk beszámolni azokról a háromoldalú megbeszélésekről is, amelyeket folytattunk: Dr. Simon József testvér, a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetségének elnöke, Dr. Herjeczki Géza testvér, az Észak-Amerikai Magyar Baptista Szövetség alelnöke és Dr. Almási Mihály testvér, a Magyarországi Baptista Egyház és a Magyar Baptisták Világszövetségének elnöke.

Egyik kiemelkedő témánk a nagyváradi II. Magyar Baptista Világtalálkozó volt. Ezúton is szeretnénk kifejezni köszönetünket Dr. Haraszti Sándorné testvérünknek, a mindnyájunk által nagyra becsült Dr. Haraszti Sándor testvér özvegyének, aki férje ígéretét beváltva elküldte azt a 10.000 USA dollárt, amit Haraszti testvér a nagyváradi MABAVIT II. rendezési költségeihez való hozzájárulásnak szánt.

Ez az első nagy összegű adomány megteremti az alapot a konferencia megrendezéséhez...

Simon József testvér beszámolt arról, hogy az erdélyi szövetség vezetősége létrehozott egy konferenciabizottságot, amely elkészítette a tervek első változatát. Ezt átadta az amerikai és a magyarországi szövetség vezetőinek kiegészítésre. Február végéig megkíséreljük véglegesíteni a terveket. Március végéig pedig szeretnénk elkészíteni a meghívókat, a pénzügyi terveket (részvételi díj, bérleti díjak, utazás stb. költségei), a jelentkezési lapokat, és szétküldeni a gyülekezeteknek szerte a világon.

A következő személyes megbeszélésre március 19-én és 20-án kerül sor Budapesten, a Missziói Székház átadási ünnepét követően mindhárom szövetség vezetőinek részvételével, valamint a Kárpátalján, Felvidéken, Vajdaságban és más országokban élő testvérek vezetőinek bevonásával.

Úgy tervezzük, hogy március 21-én Nagyváradra utazunk a konferenciái helyszíné és a szálláshelyek megtekintésére, és ezek után bocsátjuk ki a jelentkezési lapokat – bőséges ismertető melléklettel.

Herjeczki Géza testvér elmondta, hogy a nagy távolság ellenére sokan készülnek az Egyesült Államokból és Kanadából is Nagyváradra. Kérte, hogy szervezzünk olyan utóprogramokat Erdélyben és Magyarországon, amelyek további lehetőséget biztosítanak a testvéri együttlétre.

Mindhárman jónak láttuk, hogy a nyári nagy ifjúsági konferenciákat ebben az évben Nagyváradon tartjuk, mégpedig úgy, hogy a világtalálkozón is részt vehessenek a fiatalok, azt követően pedig a közös táborozáson a Hargitán. Úgy gondolom, az legalább olyan építő és vonzó lehet, mint bármelyik ország helyi nagy konferenciája.

Kapcsolódhat a világtalálkozóhoz – mintegy utóprogramként – az augusztus 20-i Tahi konferencia. 20-a vasárnapra esik. Az előző napok alkalmasak lehetnek vidéki szervezett kirándulásokra Erdélyben, Magyarországon, a Vajdaságban, Kárpátalján vagy a Felvidéken. (A jelentkezési lapon mód lesz jelezni, ha valaki részt kíván venni e programokban.)

A világtalálkozó nem valamiféle liturgikus demonstráció, hanem testvéri találkozó. Ennek megfelelően nem a protokollelemekre, hanem a közösségépítésre

szeretnénk helyezni a hangsúlyt. Természetesen nem hiányozhat a közös nagy kórus (reménységünk szerint mintegy 500 fővel), a közös fúvószenekar (mintegy 200 fővel), az ifjúsági ének és zene, az evangélizáció, a csoport-összejövetelek, a kiállítások, a könyv, kazetta és egyéb evangéliumi anyagok jelenléte a gyülekezeti, szövetségi vagy alapítványi standokon.

Esztergomban az „Egyház és magyarság” c. ökumenikus konferencián módunk nyílt arra, hogy szót ejtsünk a világtalálkozóról a plénum előtt éppúgy, mint kisebb körben a Határon Túli Magyarok Hivatalának elnökével vagy pl. Tőkés László püspökkel, aki a Magyar Református Világszövetség elnöke.

Tőkés püspök úr is nagy örömmel vette a hírt, hogy Nagyváradon a Magyar Református Világtalálkozó után néhány héttel baptista világtalálkozó lesz. A konferenciát szervező szövetségek vezetőségei és a Magyar Baptisták Világszövetsége nevében hamarosan hivatalos tárgyalásokat kezdek a fent nevezett hivatal és a Külügyminisztérium illetékeseivel is a konferenciáról.

A történelmi egyházak vezetőinek találkozója igen jó alkalmat jelentett arra is, hogy régi kapcsolatok megújuljanak, és újak szülessenek. Meleg testvéri beszélgetést folytattam pl. *Horkai László* református püspökkel (Ukrajna) a beregszászi misszióról, *Sütő Gyula* ref. lelkipásztorral, aki Buenos Airesben dolgozik, magyar baptisták között is, *Gémes István* evangélikus lelkipásztorral Stuttgartból, aki magyar újságokat szerkeszt, s akinek a gyülekezetébe jó néhány volt pécsi baptista család jár. De beszélgettem *Dr. Moskovits Dávid* rabbival, aki New Yorkból érkezett, s aki felszólalásom után keresett meg, mert fölkelte érdeklődését a koronával kapcsolatos részlet, mint ahogy megkeresett *Szilágyi Aladár*, a Bihari Napló főmunkatársa (Nagyvárad) a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete nevében, kérve a nagyváradi MABAVIT II.-vel kapcsolatos híryanagokat.

Újra bebizonyosodott a régi ismert igazság, hogy a konferenciákon a folyosói beszélgetések is lehetnek olyan fontosak, mint az előadások – bár ezen a konferencián sok rendkívül fontos és jó előadás is elhangzott.

Imádkozzunk azért, hogy az Úr vezessen bennünket tovább, hisz az „ökumenének” legalább három vetülete van: (1) Az egyes gyülekezeteken belüli „ökumené”, egyetértés, (2) az egyes egyházak közötti együttműködés azokon a területeken, melyeken lehetséges, (3) együttműködés azzal a társadalommal, amelyben élünk, a „városért való munkálkodás”. Bármelyiket is bízta ránk az Úr, hűséget vár tőlünk. Tapasztalatból tudhatjuk, hogy ezek közül talán az első a legnehezebb, a gyülekezetekben való egyetértés. Adja az Úr, hogy először ebben növekedjünk, hogy igaz legyen, amit sokszor dicsérőleg mondanak rólunk: „a baptisták az üldözést is vállalva hűségesek az Úrhoz és szeretik egymást...”, és készüljünk imádságos szívvel a nagyváradi Magyar Baptista Világtalálkozóra!

Dr. Almási Mihály

az MBVSZ és az MBE elnöke

(BH 2000. 41–42. old.)

ÖKUMENÉ

Quo vadis WCC? – Merre tart az Egyházak Világtanácsa?

Az Egyházak Világtanácsa Főtanácsülését 1996. szeptember 11–16-ig tartotta Genfben. Ezen az ülészakon a Főtanács rendes tagjává választottak. 1996. november 29-én a Magyar Egyházak Ökumenikus Tanácsának közgyűlése választott a tanács alelnökévé. Négy éven át a Magyar Bibliatanács és a Keresztyén-Zsidó Társaság alelnökeként is szolgáltam. Mint a református egyház Doktorok Kollégiumának tagja (Debrecenben 1981-ben teológiai, 1998-ban pedig filozófiai doktori címet szereztem) számos alkalommal volt módom előadásokat tartani, tanulmányokat publikálni, egyházunkat ismertebbé és elfogadottabbá tenni a legkülönbözőbb fórumokon, beleértve a televíziós kerekasztal-beszélgetéseket, tv- és rádió-előadásokat.

Itt néhány írást közlök, a Millenniumi albumban pedig néhány képet – az ökumené jegyében.

Az Egyházak Világtanácsa (EVT) szeptember 10–19-ig tartotta rendes évi főtanácsülését Genfben. A világ minden tájáról 117 hivatalos delegátus érkezett, köztük 3 magyar (kettő Magyarországról, egy Erdélyből). Összesen 74 tanácsadószakértő segítette a munkát. Megfigyelőként 26 egyházi szervezet képviselői voltak jelen. A hivatalos delegátusok között 6, a megfigyelők között 2 baptista szövetség küldöttei dolgoztak, míg a legmagasabb vezető testületben 3 baptista van, köztük *Daniel E. Weis*, az American Baptist Churches főtitkára, *John Briggs*, a Nagy-Britanniai Baptista Szövetség főtitkára és *Dr. Tyrone Pitts*, a Progresszív Nemzeti Baptista Szövetség elnöke.

Különösen fontos volt a tanácskozás néhány szempontból:

1. 1998-ban ünnepli az Egyházak Világtanácsa megalakulásának 50. évfordulóját. Az Amszterdamból indult mozgalom világszervezetté lett. Természetesen egy világszervezet is lehet fontos, azonban ha elveszíti mozgalmi jellegét, ha megszűnik vagy lényegtelenné válik a tagegyházak és a tanács „oda-vissza” kapcsolata, legalábbis válságba kerül.

2. Évek óta tart egyfajta önértékelés, miközben – főleg az evangéliumi irányvonal képviselői, köztük a baptisták – sürgetik a koncepcióváltást. Mi, baptista küldöttek egyetértünk abban, hogy hatni csak akkor lehet, ha jelen

vagyunk. Közös beszélgetéseink során mindig megerősödött bennünk ez a vélemény.

Ezen a helyen nem kívánok a részletekkel foglalkozni – a Teológiai Szemle visszatér a témára – csupán néhány reflexióra utalok.

Két teljes napot töltöttünk azzal, hogy négy szekcióban a jövőről beszéljünk. Számos iratot vitattunk meg. Igen komoly kritikával illették a küldöttek ezeket a dokumentumokat. Néhányat idézek. A svájci evangéliumi egyházak püspöke elmondta, hogy tízszer is elolvasta azt az alapidokumentumot, amely az EVT jövőjével, a koncepció-váltással foglalkozik, de most sem érti. Sok évi aktív résztvevője a főtanácsuléseknek, de még nem tudta megtanulni az EVT „speciális” nyelvét.

Ezt kiegészítendő az egyik delegátus a következőt mondta: Nos, az én anyanyelvem az angol, én is többször elolvastam a dokumentumot, aztán letettem, mert fejfájást kaptam...

Egy másik delegátus arról beszélt, hogy a tagegyházak nem érzik magukénak a világtanácsot. Ha nem tudunk ezen változtatni, az egész szervezet a feledés homályába merül.

3. Mi legyen az EVT?

Erre a kérdésre senki sem tud pontosan válaszolni, de azt számos küldött megfogalmazta, hogy kevés egységről, közösségről, közös felelősségről és egyebekről szólni, ha pl. a jövő feladatait meghatározni szándékozó iratban egyetlen egyszer sem fordul elő az a szó, hogy szeretet.

Nem célokról vagy épp álmokról kellene tárgyalni, hanem arról, hogy mit bízott ránk Isten. Milyen ajándékaink vannak Tőle egymás felé és a világ felé?!

Mivel a tagegyházak többnyire a legmagasabb szinten képviselik magukat a főtanácsban, és mivel a pátriárkák, püspökök, egyházelnökök egyaránt úgy látják, hogy csak mint szolgáló szervezetnek van értelme és jövője az Egyházak Világtanácsának, úgy gondolom, hogy a szervezet rákényszerül a változtatásra.

Az 50. jubileumi kongresszuson, amelyet 1998-ban a zimbabwei Harareben rendeznek, remélhetőleg kialakul a konszenzus, és akkor tudunk majd válaszolni az EVT egyik legújabb kiadványának címkérdésére: Quo vadis WCC, azaz: „Merre tartasz (hová mérsz) Egyházak Világtanácsa?” Ez a válasz vízváltó lesz abból a szempontból is, hogy csatlakoznak-e új egyházak a világtanácshoz, illetve hogy kimaradnak-e belőle olyanok, amelyek jelenleg tagjai. (BH 1997. 318. old. – A. M. –)

Egy genfi vasárnap „margójára”

Genfben is ősz van. Az Egyházak Világtanácsa Főtanácsulése ugyan pár napra „visszahozta” a forró nyarat, egy péntek esti viharral azonban végleg megjött az ősz. Vasárnapra újra kiderült. Az erős szélben halomba gyűltek a száguldó falevelek, a hatyúk fázósan húzódtak a tó védett öbleibe.

Összefogtam a kabátomat, míg a Mont Blanc hídon át – hegynek föl – a katedrálisba igyekeztem. Tízkor kezdődött az istentisztelet Kálvin templomában. A református gyülekezet franciául énekelte: „Az egyháznak csak Jézus a funda-

mentuma". Az évezredes ősi szürke falak között különös hangulata volt az énekek. Az ígéhirdető elidőzött Teréz anyja munkásságánál, hisz az Úr egyszerű követének épp az előző napon volt a temetése...

Tizenegyre átmentem a katedrális árnyékában meghúzódó Kálvin Auditóriumba. A kis templomot a skót reformátusok gyülekezete használja. Miután kiderült, hogy Magyarországról jöttem, bemutatottak a gyülekezet egyik presbiterének, a „félíg magyar” *Félix Allendernek*. Remekül beszél magyarul. Hamar megtudtam, hogy ezt a „Lónyainak” köszönheti, hisz Pesten járt gimnáziumba. Valamelyik őse mérnökként érkezett Angliából Clark Ádámékkal. Nagypapa vasgyárakat épített Európa-szerte. Édesapja aztán egy felvidéki magyar lányt vett feleségül. Félix 1956-ban hagyta el Magyarországot. Feleségének ősei hugenották voltak. Félix akkor is, ma is brit állampolgár is volt.

A Kálvin Auditórium helyén a III. századtól kezdve templom állt. A reformáció idején amolyan menekült-gyülekezet alakult itt. 1556–59-ig John Knox volt az angolul beszélő menekült-gyülekezet pásztorja.

Kálvin mindennap prédikált a templomban, azaz hogy nem is prédikált, hanem bibliaórát tartott. Versről-versre magyarázta az egész Bibliát. Ezért is nevezték el Kálvin Auditóriumnak. Egyébként Kálvin ugyanitt alapította a Genfi Akadémiát, amely a későbbi híres Genfi Egyetem elődje volt.

A kápolnát, ahogy most látjuk, a Református Világszövetség építette újjá, megőrizve minden megőrizhető eredeti elemét. A restaurátorok remek munkát végeztek.

A Skót Református Gyülekezetnek 300 regisztrált tagja van. Félix beszámolója és az én tapasztalatom szerint is egy eleven gyülekezet. Mintegy 150-en szoktak összejönni egy-egy istentiszteleten. Külön foglalkoznak a gyerekekkel és a fiatalokkal. Van egy kis kórusuk, mintegy 15 tagú, és egy szép hangú régi orgonájuk. Természetesen minden angol nyelven hangzik.

Az istentisztelet rendje hasonlóan egyszerű, mint a baptista. Sok a közös ének is. Az ígéhirdetés előtt az egyik kanadai EVT-delegátus maga köré ültette a lépcsőn a gyerekeket, és egy földgömbbel a kezében arról beszélt, hogy mindenfelé vannak gyermekei az Úrnak.

Az ígéhirdetést egy ausztrál lelkipásztor, *Ian Allsop* professzor tartotta. Természetesen ő is megemlítette Teréz anyát, akivel nemrégiben személyesen is találkozott. A szolgálat az egyetlen jézusi út. Természetesen nemcsak Ausztráliában, Indiában vagy Svájcban, de Magyarországon is.

A perselyezés után együtt énekelte a gyülekezet a doxológiát (a „Hálát adunk, jó Istenünk...” ismert dallamára).

Frissen és átéléssel énekelte a gyülekezet: „Rád tekint már hitem, Megváltóm, Istenem, a Golgotán...”

Az istentisztelet után a közösségi teremben még vagy egy órán át együtt beszélgettünk kávé meg tea mellett a múlttól és a jövőről...

Félix – fekete barátom kedvéért, aki Dél-Afrikát képviselte, és még nem látta a reformációs emlékművet – „városnézésre” vitt bennünket.

A reformációs emlékmű lenyűgöző, és mindig jelent valami újat, akárhányszor is látja az ember. Középen Kálvin, Farel, Beza és Knox. A parkban két alapzaton Luther és Zwingli neve olvasható. A szoborcsoport jobb oldalán – és nekem

most ez a három személy jelentett sokat – Roger Williams, Cromwell és Bocskai. Milyen különös is, hogy Roger Williams munkája nyomán indul el az amerikai baptista misszió, vagy hogy az erdélyi fejedelmek védik és letelepítik az anabaptistákat. A félig angol félig magyar Félix magyar büszkeséggel mondta, hogy a monumentális emlékmű költségeihez Svájc után Magyarország járult hozzá a legnagyobb összeggel annak idején. Azt is örömmel mesélte, hogy végre van Genfben Bartók-tér és Bartók emlékmű.

Ugyanezen a napon *Csiha Kálmán* kolozsvári református püspök – aki az erdélyi magyar református egyházat képviselte a tanácskozáson, magyarul prédikált magyaroknak, különös hangsúlyt helyezve egymás megértésére. Csiha püspök úrral sokat beszélgettem közös dolgainkról.

Mindez Kálvin városában, Genfben történt, az Úr 1997. esztendejében, szeptember 14-én. Annak a Kálvinnak a városában, akinek nem volt teológiai diplomája, akit Genf első alkalommal elküldött, s ahova a reformátor csak komoly feltételekkel tért vissza. Abban a városban, amely a mai napig magán hordozza építészeti és kultúrtörténetileg is Kálvinnak, a nagy szervezőnek a keznyomát. Annak a Kálvinnak a városában, aki a baptistákra is jellemző zsinat-presbiteri egyházi rend megalapítója, aki struktúrát és teológiát teremtett az Intitúcióval. Ez akkor is igaz, ha mi, baptisták nem mindenben értünk egyet a tudós reformátorral.

Genfben ősz volt ezen a vasárnapon, de a friss szél messze vitte a felhőket. Szikrázó napsütésben érkeztünk vissza a hotelba dél-afrikai fekete barátommal, aki ennyit életében nem tanult a reformációról, s aki szívébe fogadta a két magyart, Félixet, aki minden évben elmegy Dél-Afrikába, mert szerinte az a világ legszebb országa, és engem, akivel a magyar baptistákról meg a magyar őstörténetről tovább folytatta az eszmecsere napokon át a hotelszobában. Többek között valami ilyesmi is az ökümené. (BH 1997. 328. old. – A. M. –)

Országos Protestáns Napok

Az 1997. évi Országos Protestáns Napok rendezvénysorozata igen gazdag volt.

A Debreceni Református Kollégium dísztermében, október 28-án délelőtt – többek között – Dr. Almási Tibor főigazgató tartott előadást „A protestantizmus szerepe a humanista szellemi tudomány és oktatás kialakulásában” címmel.

A délutáni egyházvezetői vitafórumon a református, evangélikus, baptista és metodista elnökök szóltak bevezetőben „A humanista értékrend áldásai és csapdái egyházi gyakorlatunkban” címmel, majd válaszoltak a kérdésekre. Élénk és hasznos eszmecsere alakult ki.

A Pesti Vigadó zsúfolásig megtelt 29-én este. *Dr. Kosári Domokos* akadémikus előadásának címe volt: „Protestantizmus és nemzeti művelődésünk.” Kiemelkedő élményt nyújtott – többek között – a baptista egyház Központi Énekkarának és Kamarazenekarának szolgálata (Esterházy: Harmónia Caelestis) Oláh Gábor vezetésével.

A Deák téri evangélikus templomban Dr. Harmati Béla evangélikus püspök, a Magyarországi Egyházak Ökümenikus Tanácsa elnökének bevezetője után Dr.

Almási Mihály, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke és az Ökumenikus Tanács alelnöke hirdette az ígét, majd Dr. Bölcskei Gusztáv református püspök, a Zsinat lelkészi elnöke tartott előadást.

A következőkben Harmati Béla püspök bevezetőjéből és Almási Mihály elnök ígértetéséből közlünk részleteket hangfelvétel alapján.

Dr. Harmati Béla:

Ünneplő Gyülekezet! Kedves Testvéreim!

A Magyarországi Evangélikus Egyház és az Ökumenikus Tanács nevében tisztelettel és szeretettel köszöntöm mindazokat, akik eljöttek ma este, hogy hálát adjanak a reformáció áldásáért, és együtt dicsérjék Istent ebben a közösségben szent ígétéért, reformátorokért és mártírokért egyházaink történetében. A mai emlékező istentiszteletünk vezérigéje a reformáció ünnepnapjának levélbeli szava, ahogy Korinthusba írta Pál apostol az első levél 3. fejezetében: „Testvéreim, más alapot senki sem vethet a meglévőn kívül, amely a Jézus Krisztus.”

Mai ökumenikus ünnepélyünkön tisztelettel és szeretettel köszöntöm Ökumenikus Tanácsunk tagegyházainak, testvéregyházainak képviselőit, vezetőit. Különös jelentőséget ad a mai itteni istentiszteletünknek az a tény, hogy vendégeink először látogatnak el ide, a Deák téri evangélikus templomba. A szolgálatvégzés sorrendjében köszöntöm ezért Dr. Almási Mihály baptista egyházelnök urat, aki Isten ígétét hirdeti majd közöttünk. És köszöntöm Dr. Bölcskei Gusztáv református püspök urat, a zsinat lelkészi elnökét, Debrecen püspökét, a Tiszántúli Egyházkerület vezetőjét, akinek templomában az elmúlt napokban voltunk együtt a reformációi teológiai napokon. Tisztelettel köszöntöm *Csernák István* metodista szuperintendens testvért, aki szintén először szolgál majd gyülekezetünkben. Az unitárius egyház vezetője, *Bencze Márton* püspök testvér ismert a gyülekezet előtt, hiszen nem először szolgál közöttünk. Isten áldása legyen velünk igéjében, ígéréiben, a mi Urunkban!

Dr. Almási Mihály

Kedves Ünneplő Gyülekezet!

Az ígértetés alapigéjét a Zsidókhöz írt levél 10. részéből a 35. versről olvasom: „*Ne vesztésétek el tehát bizodalmatokat, amelynek nagy jutalma van! Mert állhatatosságra van szükségetek, hogy az Isten akaratát cselekedjétek, és így beteljesedjék rajtatok az ígélet, mert még 'egy igen-igen kevés idő, és aki eljövendő, eljön, és nem késik. Az én igaz emberem pedig hitből fog élni, és ha meghátrál, nem gyönyörködik benne a lelkem.' De mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk.*”

Imádkozzunk!

Urunk, Jézus! Szeretnénk, ha te szólítanál meg bennünket a reformáció jegyében ezen az estén. Szeretnénk, ha szívünkhöz szólnál, és szeretnénk, ha képessé tennél bennünket arra, hogy mi is válaszoljunk a te ígédre. A te Lelked által kérünk: légy itt közöttünk, és tedd meg ezt! Ámen!

480 esztendővel ezelőtt egy hasonló őszi napon Luther keményen fogalmazott – hitünk szerint Istentől ihletett pontjaival – elindult a reformáció. Ez a reformá-

ció a szó szoros értelmében nem hitújítás volt, hisz senki sem akart valamiféle mást az eredeti biblikus hithez képest. Visszaigazítás és visszaigazodás, visszaegyszerűsödés és visszatisztulás az a valami, amire szükség volt akkor is, és amire szükség van ma is. Katonai kifejezéssel élve, a reformáció nem roham, főleg nem észnélküli roham előre, hanem visszavonulás. Vissza az eredeti forráshoz, egészen a forrásig. Mindnyájan tudjuk, hogy a hömpölygő folyó sokkal szennyesebb, mint a forrás. Vissza a forráshoz, egészen a Bibliáig. Az előrerohanás szektásodáshoz vezet, a visszavonulás, ha egészen a Golgotáig tart, megújuláshoz.

Ezen a mai estén megújulásról szeretnék szólni. Nem az a kérdés, hogy milyen legyen az új keresztyénség, hanem az, hogy milyen volt a régi. Visszamérni, visszaszabni deformálódott életünket az Igéhez. A szektaalapító mindig laikus, lélekkereskedő, tökéletesnek tűnő komplett tanokkal, a reformátor mindig tudós teológus, sok-sok kérdéssel és kételyekkel. Mi jellemző a sokszor reformátorinak kikiáltott szektás tanítókra? Egyéni és nem biblikus magyarázatok. Többnyire a Szentlélekre hivatkozó tévtanítások. Összeférhetetlenség, dicsőségvágy, elsőségvágy, hívő gőg, az alázat teljes hiánya. És mi az eredmény? Ideig-óráig tartó szuperközösség. Betartod a törvényt, és tökéletes leszel – ez az, amit ajánl ma egy szektaprédikátor. Boldog földi élet, és aztán lehet, hogy üdvösség is. A hívek elkezdnek tökéletes életet élni, és egy idő után rájönnek, hogy nem megy. Ilyenkor következik a képmutatás időszaka. Azt mondták, hogy menni fog. Úgy látszik, mindenki másnak megy, csak nekem nem. Hát úgy csinállok, mintha nekem is menne. Egy idő után az egész gyülekezet a képmutatók gyülekezete lesz. A képmutató tökéletesek gyülekezete. Milyen messze van ez a reformációtól! Belekerülünk egy hazugságkörbe. Néhány évvel ezelőtt beszélgettem valakivel, aki úgy döntött, hogy szektaprédikátor lesz. Furcsa ember volt. Amikor megkérdeztem tőle: te alapvetően most gyógyító vagy, vagy nem, azt mondta: „Nem, én csak imádkozom a betegekért.” Tovább kérdeztem: Mit gondolsz, az a busznyi ember, amelyik éppen vidékről jön föl, azt várja tőled, hogy imádkozzál értük, vagy azt várja, hogy meggyógyítsd őket? Nem válaszolt. Furcsa kettősség.

Természetesen az emberek szeretnének meggyógyulni. Természetesen az emberek szeretnének boldogan, békésen, gond nélkül, gazdagon élni. Csakhogy a Szentírás nem ezt ígéri a hívő népnek. A reformáció valami egészen másról szól. Borzasztó, ha belegondolunk, hogy igazában milyen módon sodródik alkalmasint egy-egy lelkipásztor, mert hogy elvárják tőle, hogy azt tegye, amit egyébként korábban hirdetett is – hogy mondjuk, gyógyítson, különleges csodákat tegyen –, tényleg belekényszerül, és egy idő után elkezd, megpróbálja. Talán még egy kicsit sikerül is. Ez valami egészen földcentrikus, valami egészen testcentrikus gondolkodás. Ezzel szemben a reformáció gyötrő igazságkeresés. Lelki béke keresése. Szenvedéseken át is, ahogyan a felolvasott igében a 32. verstől szemlélhetjük. Bizalom. Tűrés. Hitből való élet. Nem meghátrálás. Nos, ezek azok a dolgok, amelyek az örök életre vezetnek.

Mi nem az ébredés? Egészen biztosan nem stílusreform. Mi nem az ébredés, és mi nem a megújulás? Egészen biztosan nem liturgikus reform, nem zenei reform, hanem valami egészen más. Segítségül hívhatjuk az ígét, ha Pál apostoltól idézünk, az Efézusi levél 4. részéből, ahol ezt olvassuk: „Vessétek le a régi

élet szerint való embert, aki csalárd és gonosz kívánságok miatt megromlott! Újuljatok meg lelketekben és elmétekben, öltsetek fel az új embert, aki Isten szerinti igazságban és szentségben teremtett! Újuljatok meg lélekben, újuljatok meg elmétekben!"

Nos, ez a reformáció. Szellemi-lelki és intellektuális megújulás. Áldozatok árán is. Engedjétek meg, hogy ma este – Luther, Zwingli, Kálvin, Melancthon és a többiek mellett – az anabaptistákról is szóljak röviden! A reformáció harmadik ágának szoktuk őket nevezni, de valójában elég keveset tudunk róluk, mert hamar megszűnt a mozgalmuk. 1528-ban, 11 évvel a reformáció után az anabaptista reformmozgalom fő alakja, Hubmayer Baltazár már halott. Máglyán égették el. Három nappal később a feleségét vízbe fojtották. 1527-ben, 10 évvel a reformáció indulása után Augsburgban 1100 tagú baptista gyülekezet van, Nikolsburgban 1200 tagú. Grébel Konrád börtönben halt meg, Mantz Félixet vízbe fojtották. Szatler Mihályt, Blaurock Györgyöt máglyán égették el. Ugyanakkor, egykorú krónika szerint, 2000 baptistát végeztek ki. 1530-ban az amszterdami baptista lelkipásztort és nyolc társát Hágában lefejezték. Amszterdamban póznára tűzték a fejüket közszemlére. Menno Simon, a mennonita gyülekezet alapítója akkor tért meg, amikor végignézte egy baptista szabómester keréketörését.

Ugye ez valami más, mint vidám, boldog élet? És mégis: ez az az élet, amelyet az Úr vár tőlünk. Nem valamiféle tehermentes, nem valamiféle fesztiválszerű. Nem szólok a magyarországiakról, csak egyetlen nevet említek, Fischer András, aki 1540-ben már mártírhalt hal Magyarországon.

Mit tegyünk ma? Azt hiszem, hogy elsősorban felekezeti megújulásra lenne szükségünk. A megújulás nem valami olyasmi, amit eldöntünk, és akkor menni fog, de az ébredés nem is spontán dolog. Csak az tud felébredni, akit Isten fölébreszt. Viszont fölébredni nekünk kell. Milyen jó lenne, ha ebben az országban, ahol alapvetően a reménytelenség jellemző, amiről igénk bevezető versében olvastunk, reménykedő nép lennénk! „Ne veszítsétek el tehát bizodalmatokat, amelynek nagy jutalma van!” Egy reménytelen, bizalomvesztett nép között élünk. Milyen jó lenne, ha legalább a reformált egyházak tagjai másképp gondolkodnának; reménykedve gondolkodnának. Semmi okunk nincs az öröme, semmi okunk nincs a reményre, ha körbenézünk, akár ebben az országban, akár a világon. De egészen megváltozik a kép, ha följebb emeljük tekintetünket, és a mi Urunkat kezdjük el nézni, azt a Jézust, aki a szenvedés útját végigjárta. Miért ne lennénk reménykedők, miért ne lennénk fölfelé tekintők? Miért ne bíznánk jobban, és miért ne nyernénk új erőt? Éppen a Krisztusra tekintés nyomán új reformációs erőt, amellyel talán itt ebben a hazában példa is lehetne a magatartásunk. Nem feltétlenül nemzeti pesszimizmusunk kellene hogy jellemző legyen ránk. – Valami kicsi optimizmus, valami kicsi Krisztusra tekintés, valami szikrányi hit, és ha lenne – és én úgy gondolom, van – legalább mustármagnyi hit, hisz ma este megtelt ez a templom... És ha elvisszük magunkkal ezt a mustármagnyit, talán még fáva is növekedhet. Én azt hiszem, hogy azon túl, hogy új prédikációs stílusra, új teológiára, nos azon túl új életgyakorlatra is lenne szükségünk. Fénylő arcú keresztyénekre. Olyanokra, akik sugározni tudják, sugározni akarják Jézus fényét.

Ébredés. Amerikában egyszer egy édesapa a fiával egy vadászházban tartózkodott. Észrevették, hogy ég körülöttük az erdő. Az apa amikor szemlét tartott, és látta, hogy körben ég az egész erdő, valami egészen furcsa dolgot csinált. Az autóból kiengedte a benzint, aztán a tisztáshoz közel levő fákat, bokrokat lelocsolta a benzinnel. A fia kérdezte: Mit csinálsz, édesapám? Meggyújtom – mondta. Fölégette az erdőt a ház közelében. A tűz egyre közelebb jött, menekülési útvonal nem volt. De mire a tűz odaért, körülöttük leégett az erdő. Megmenekültek. Mert ami egyszer elégett, az még egyszer nem tud meggyulladni, az még egyszer nem tud elégni. Föl kellett áldozni ott a ház körül az erdő annak érdekében, hogy életben maradjanak.

A legfontosabb reformációs kérdés: Mi az, amit hajlandó vagy fölláldozni azért, hogy életben maradj, te meg a gyerekeid? Mi az, amit hajlandók vagyunk (lennénk) fölláldozni mi, protestánsok azért, hogy életben maradjunk? Hogy életben maradjanak a gyermekeink? Mi az, amit hajlandók vagyunk elégetni, hogy fönmaradjon, megmaradjon, életben maradjon nemzetünk? Ezek alapvetően fontos kérdések.

Én nem tudok és nem is akarok tippeket adni. Mutassa meg nekünk a Szentlélek Isten, hogy mit kell fölláldoznunk azért, hogy a reformáció a maga eredeti, friss üzenetével ma ébredést, megújulást eredményezzen! Segítsen nekünk ebben a mindenható Isten és a mi Urunk Jézus Krisztus a Szentlélek által! Ámen! (BH 1997. 381–385. old.)

Országos Protestáns Napok '98

Az Országos Protestáns Napok központi rendezvényei keretében a Soproni Protestáns Napok október 27-én este az evangélikus templomban a Reformációi Emlékünnepéllal kezdődtek. Igét hirdetett *Dr. Szebik Imre* evangélikus püspök, majd „Forradalom és hitvallás” címmel *Dr. Márkus Mihály* református püspök tartott előadást. Az istentiszteletet követően *Dr. Molnár Ambrus* református néprajzkutató nyitotta meg az Erdészeti Múzeumban a „Forradalom Kárpátalján” című kiállítást. Október 28-án délelőtt a soproni egyetemen került sor a „Teológiai Fórum”-ra, melyen a Soproni Protestáns Napok fő témájáról - „A vallási jogegyenlőség és az egyházi szükségégek teljesítésének ügye az 1848-as törvények tükrében” - hangzottak el előadások. *Keveházi László* evangélikus teológiai tanár a téma társadalmi-politikai aspektusáról, *Bereczki Lajos* baptista lelkipásztor pedig a spirituális-egyházi vonatkozásról szólt. Az előadásokat két korreferátum egészítette ki. Délután „A vallási jogegyenlőség és az egyházak finanszírozásának ügye napjainkban” című vitafórum következett, melyen *Dr. Almási Mihály* baptista egyházelnök, *Csernák István* metodista szuperintendens, *D. Dr. Harmati Béla* evangélikus püspök és *Dr. Kálmán Attila* református főgondnok fejtette ki nézeteit és válaszolt a hallgatók kérdéseire. Szóba jött az egyházak és az állam viszonya, a történelmi egyház kategóriájának értelmezése, az egyházak finanszírozásának problematikája, az iskolák ügye és több más, napjainkban aktuális kérdéskör. A fórumon mind a négy egyházvezető egyetértett abban, mint első számú tanulságban, hogy az egyház fő küldetése a misszió, az evangélium hir-

detése, minden egyéb (iskolák, szeretetházak, kórházak stb. működtetése) csak eszköz lehet e cél elősegítésére, ill. az ebből fakadó küldetés teljesítésére. A soproni rendezvények Dr. Bóna Zoltánnak, az Ökumenikus Tanács főtítkárának zárszavával fejeződtek be. (BH 1998. 352. old.)

Fogadás a reformáció emlékünnepé alkalmából

A Magyarországi Református Egyház elnöksége október 30-án este fogadást adott a Gellért Szálló Nagytermében a reformáció emlékünnepé alkalmából. Egyházunk elnökét meghívták a fogadásra. Megkértük Almási testvért, számoljon be röviden olvasóinknak az alkalomról. – a szerk. –

A református egyház mint a legnagyobb magyar protestáns egyház, történelmi jelentőségű, hagyományteremtő összejevetelt szervezett.

Bölcskei Gusztáv püspök, a zsinat lelkeszi elnöke mondott beszédet, amelyben méltatta az alkalom jelentőségét, majd Orbán Viktor miniszterelnök szólt a protestantizmus történelmi jelentőségéről, és arról, hogy a kormány eltökélt szándéka a protestáns egyházak támogatása. A fogadáson alkalman nyílt beszélgetni a miniszterelnök úrral, számos miniszterrel és államtitkárral. Különösen hasznos volt a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának vezetőjével, *Hámori József* miniszter úrral folytatott beszélgetés, melynek eredményeként a miniszter úr meghívott hivatalába november 13-ra egy tárgyalásra. E megbeszélés témája a Magyar Köztársaság Kormánya és a baptista egyház között tervezett megállapodás végső formába öntése.

Semjén Zsolt államtitkár úrral beszélgettünk a szigetszentmiklósi november 15-i jubileumi hálaadó emlék-istentiszteletről, amelyen (de. 10 órakor) ő fog prédikálni, s ahol az anabaptisták magyarországi missziójának 475. évfordulójára emlékezünk. Ezen az alkalmon más állami tisztviselők is jelezték részvételüket.

Beszélgettem Torgyán József miniszter úrral – különös tekintettel a Baptista Szeretetszolgálat és a minisztérium együttműködési lehetőségeire, valamint *Glatz Ferenc*cel, a Magyar Tudományos Akadémia elnökével. (A tudományos akadémia egyik épülete a Benczúr utcában a mi akadémiánk szomszédja. Glatz elnök úr biztosított segítőkészségéről székházunk építése vonatkozásában mint „szomszéd”. Az ő telkükön át lehet megközelíteni gépekkel a mi építési területünket.)

Beszélgettem Pokorni Zoltán miniszter úrral. Szóba került az akadémia akkreditálásának folyamata. A miniszter úr nagy szeretettel szólt *Kroó Norbert* testvéréről mint munkatársáról. (Kroó Norbert államtitkárként a tudományszervezés területén dolgozik.) Számos más fontos beszélgetésre is sor került. Alkalmam volt szólni arról, hogy a baptisták mit tettek a korona hazahozatala és a legnagyobb kereskedelmi kedvezmény elnyerése érdekében több mint 20 éve, s hogy mit tesznek ma (különösen Jimmy Carter) országunk fölzárkóztatásáért.

Itt is szeretném kifejezni köszönetemet Bölcseki püspök úrnak a meghívásért. (BH 1998. 353. old. – A. M. –)

Dr. Almási Mihály egyházelnök

...és akik mást hisznek?

Hívek és egyházak egymásról

A Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézete „MÁS – KÉP” címmel két-napos konferenciát rendezett október 28–29-én. A rendezvény helyszíne az Evangélikus Hittudományi Egyetem volt. Megnyitó beszédet mondott Nyíri Kristóf, az MTA Filozófiai Intézetének igazgatója, és Szabó Lajos, az EHT rektora. Az előadók között a legnevesebb szakemberek szerepelnek (Tomka Miklós, Kránitz Mihály, Herceg Pál, Tenke Sándor, Sulyok Elemér, Fabiny Tibor, Schweitzer József, Turgonyi Zoltán, Horváth Pál, Tőkéczy László, Mohay Tamás, Máté-Tóth András, Schweitzer Gábor, Gábor György, Frenyó Zoltán, Rugássy Gyula, Endreffy Zoltán). Egyházunk képviselőiben Almási Mihály egyházelnök tartott előadást. Zársót Semjén Zsolt mondott.

A következőkben közöljük az elnöki előadás rövidített, szerkesztett változatát. A teljes szöveg az Akadémia által kiadott tanulmánykötetben jelenik meg.

Örülök annak, hogy a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézete megrendezte ezt a konferenciát, és egyben köszönöm a fölkérést az előadásra.

A konferencia második napjának a vége felé számos, a magyar társadalmat sokkal inkább érintő nagyegyházi vélekedés után ebben a körben „kisegyházak egymásról és a nagyokról” cím alatt kellene válaszolnom a főcímben fölvetett kérdésre, hogy tudniillik szerintünk milyennek látnak bennünket más vallási közösségek, illetve hogy mi milyennek látjuk őket.

Természetesen húsz percben a válaszadást megkísérelni sem lehet a félreérthetőség veszélye nélkül. Ezt vállalva néhány alapvető probléma fölvetésével kezdem.

Minden tiszteletem a konferencia rendezőie, ezért csupán megjegyezni kívánom, hogy a programban szereplő „történeti egyházak” – „történelmi egyházak” és „kisegyházak” szóhasználat jogi kategorizálást sugall, ami nem eredeztethető sem az alkotmányból, sem az 1990. évi IV., alkotmány erejű törvényből. Jó lenne feloldanunk azt az anomáliát, ami pl. a „történelmi” és „történeti” között feszül, vagy azt a következtelenséget, hogy önmagukat egyháznak soha nem nevező vallási közösségek akarataik ellenére besorolást nyerjenek akár a „történelmi egyházak”, akár a „keresztyén kisegyházak”, akár csak egyszerűen a „kisegyházak” közé.

A logikusnak tűnő „nagyegyház”, „kisegyház” elnevezés is problémás, hisz meg kellene mondanunk, hogy a nálunk „kisegyház” világviszonylatban, azaz abszolút értelemben mekkora?! Előfordulhat – mint ahogy elő is fordul –, hogy egyik-másik hazai „kisegyház” világviszonylatban nagyobb, mint valamelyik hazai nagy.

Minden tiszteletünk a magyarországi történelmi egyházaké – sőt: magunkat is közéjük soroljuk, hisz az anabaptizmus a lutheranizmussal egyidőben, a kálvinizmust évtizedekkel megelőzve kezdte el misszióját magyar földön, és 1528-tól már mártírjaink vannak, de nem érezzük a történelmiséget valamiféle előjognak.

Az egyházak és felekezetek társadalmi súlya természetesen függ a nagyságtól és a történelmiségtől, és ez rendjén van. A valóságos értékeket hordozó, társadalmilag is hasznos vallási közösségek azonban nem szenvedhetnek hátrányt sem fiatalkorúságuk, sem kicsinységük miatt.

Ezeket az alapelveket elsőként Roger Williams, az Angliából Amerikába menekült politikus-lelképásztor fogalmazta meg, aki Rhode Island állam megalapítója és kormányzója, egyben az első amerikai baptista gyülekezet alapító lelképásztora volt 1636-tól. Tőle származik a „szabad államban szabad egyház” jelige, ahogy erről Horváth Mihály római katolikus püspök – Kossuth egykori kultuszminisztere – egyik munkájában nagy elismeréssel ír.

I. Hogyan látnak bennünket, baptistákat ma Magyarországon más vallási közösségek?

1. Néhány teológiai iskola abszolút tárgyilagos anyagot közöl rólunk a különféle egyetemi, főiskolai jegyzetekben.

2. Magyarországon - elsősorban a hitvalló felnőttek keresztelése miatt – egyes vallási közösségek tagjai külön keresztyéneknek tekintenek bennünket, kissé túlbuzgó, a Bibliához a szokásosnál jobban ragaszkodó, a bevett etikai normáknál szigorúbb erkölcsi alapokon álló hívőknek.

3. Elszigetelt népegyházi csoportok olykor „szektát kiáltanak”, ha baptistákról esik szó, annak ellenére, hogy elődeink Bethlen Gábor, a Rákócziak, a Batthyány-ak vagy a Nádasdyak védelme alatt élhették jámbor biblikus hívő életüket mint fazekasok, tetőfedők vagy épp fejedelmi háziorvosok.

II. Milyenek látjuk mi a különböző vallási közösségeket?

A korábban idézett baptista jelszó („szabad államban szabad egyház”) alapján természetesen minden egyházra mint saját törvények által szabályozott, alkotmányos keretek között élő és munkálkodó, hasznos szervezetre tekintünk.

1. Bizonyos feloldhatatlan teológiai nézetkülönbségek ellenére is jó a kapcsolatunk a római katolikus egyházzal. Azonban az is elmondható, hogy helyi vagy térségi vonatkozásban meghatározó szerepe van a plébánosoknak, lelképásztoroknak, akik nem mindig értenek egyet a tanítóhivatallal vagy egyházi feletteseikkel. A római katolikus egyház egymástól sok tekintetben eltérő csoportokat is magában foglal. Csak példaként említem, hogy a magyar baptista egyházban elképzelhetetlen a karizmatizmus olyan mértéke, mint a római egyház bizonyos köreiben...

2. A protestáns egyházak közül a református, evangélikus és methodista egyházzal rendkívül kiegyensúlyozott a kapcsolatunk. Mindhárom egyházat az evangéliumi tisztaságra való odaadó törekvés jellemzi. Kölcsönösen használjuk egymás teológiai egyetemi, főiskolai jegyzeteit. A szoros együttműködés egyrészt a kétoldalú kapcsolatokban, másrészt a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsán belüli közös munkában is megnyilvánul. Összeköt bennünket a Magyar Bibliatanácsban vagy az Egyházak Világtanácsában végzett közös munka, a közös imahét és sorolhatnám...

3. A zsidó vallásra mint Jézus Krisztus „vallására” tekintünk, természetesen a keresztyénség felől szemlélve. Ebből adódóan látjuk azokat a hiányosságokat, amelyeket Jézus is látott. Krízishelyzetekben a magyar baptisták minden tőlük telhetőt megtehtek az üldözöttek menekítése érdekében – vállalva az életveszélyt.

A második világháború éveiben egyházunk akkori elnöke, dr. Somogyi Imre személyesen is több zsidó családot rejtegetett más lelképásztorokkal és egyszerű egyháztagokkal együtt. Ma világviszonylatban a vallásszabadság, az emberi és nemzetiségi jogok egyik kiemelkedő harcosa a béke Nobel-díjas baptista Jimmy Carter.

4. Az ortodox egyházakkal alig van érintkezési pontunk Magyarországon. Tisztelettel viseltetünk irántuk.

5. Az Unitárius Egyházzal ugyanez mondható el, azzal a kiegészítéssel, hogy történelmileg igen szoros szálak kapcsolnak bennünket össze, eladdig, hogy *Dávid Ferenc* unitárius püspököt anabaptista mártírnak tekintjük. 1570-ben jelentette meg a „Könyvecske az igaz keresztyén keresztségről” című írását Kolozsvárott. Haláláig, 1579-ig kitartott a hitvalló felnőttkeresztség igaz voltának tanítása mellett. Ezt bizonyítja a dévai várbörtönben cellaajtója fölött az első világháború végéig látható márványtábla felirata: „Dávid Ferenc, az unitárius egyház első püspöke itt szenvedett mártírhalált anabaptista hitért”.

Engedtessek meg nekem, hogy a következőkben, általánosításokba bocsátkozzam, és anélkül szóljak vallási csoportokról (jelenségekről), hogy megnevezném őket!

A bevezetőben említett baptista alapelvől fakadóan természetesen tiszteletben tartjuk a különféle hiteket vallókat éppúgy, mint az ateistákat, nihilistákat, panteistákat stb., azonban hitünkéből fakadóan megkülönböztetünk szerintünk valóságos értékeket hordozó felekezeteket, vallásokat szerintünk nem valós értékeket hordozó vallásoktól, mint ahogy tisztában vagyunk azzal, hogy bizonyos vallási vagy önmagukat annak nevező csoportok olykor igen negatív, káros, romboló, diabolikus tevékenységet folytatnak.

Az agresszív „térítő” módszereket akkor sem tudjuk elfogadni, ha látszólag a legnemesebb célt szolgálják.

Nem tekintjük bibliai útnak a bármiféle eszközzel történő tudati manipulációt, és elhatárolódunk minden ilyen próbálkozástól, jelenségtől.

A büntetőjogi kategóriába tartozó esetekről itt természetesen nem szólok, hisz a törvényen kívüli vagy törvénytelen életvitel vonatkozásában lényegtelen, hogy mi hogy vélekedünk, az ütközés ugyanis a törvénnyel szemben áll fenn, amelynek tiszteletben tartását – egészen addig, amíg nem ütközik Isten törvényével – Jézus Krisztus írja elő mindenkinek...

Köszönöm a megtisztelő figyelmet. (BH 1999. 358–359. old., vö. „...és akik mást hisznek?”. Balassi Kiadó, Bp. 2000. 293–296. old.)

Erőnk Forrása

A debreceni önkormányzat etikai kisebbségi és emberjogi bizottsága nemrégiben pályázatot hirdetett egyházak részére, miszerint a városi televízióban hetenként jelentkező műsort indítanának. Sokakat meglepett, hogy nem egy anyagilag nagyon jól álló vallási közösség nyerte meg a pályázatot, hanem ami Magyarországon ebből a szempontból egyedülálló, a történelmi egyházak

közös pályázata lett a nyertes. Ugyanis az előzetes megbeszélések azt a gondolatot erősítették, hogy mivel egy Istent imádnak a „reformátusok, a római és görög katolikusok, az evangélikusok, baptisták és a zsidó közösséghez tartozók is”, miért ne valósíthatnák meg, hogy ne a különbözőségeket hangsúlyozzák, hanem azt, amiben közösek. A város vezetése külön örült ennek a pályázatnak, hiszen mint *Bertók Béla*, a bizottság alelnöke mondta: Debrecen mindig is szellemi központ volt, és hiszem, hogy ezzel a döntéssel hozzájárulnak a cívisváros szellemi megújulásához.

A negyedórás műsor „Erőnk Forrása” címmel minden csütörtökön 18.10 perckor jelentkezik a Debrecen Televízió szombat délutáni ismétléssel. A beharangozó műsort 1999. november 1-jén közvetítettük élőben, Nagy Imre felelős szerkesztő vendégei a hat történelmi egyház vezetői voltak. Az adásban Bölskei Gusztáv református püspök többek között azt hangsúlyozta: „...ez a műsor is arra ösztönöz bennünket, hogy ugyanolyan komolyan vegyük küldetésünket, mint amilyen komolyan vesz bennünket az élő Isten. Az egyház ereje – erőnk forrása – abban van, hogy ehhez a forráshoz, Isten akaratához vissza tud találni.” *Bosák Nándor* róm. kat. püspök azt emelte ki, hogy az egyháznak 2000 év óta folyamatosan feladata, hogy az örömhírt, az evangéliumot továbbadja, akár egy ilyen televíziós műsor segítségével is. Fontos, hogy ne egymás ellen, hanem egymást támogatva végezzük feladatainkat.

Almási Mihály, egyházunk elnöke szerint: „Nem arról kell most beszélnünk, hogy a reformációt követő években milyen feszültségek adódtak a különböző egyházak között, hanem arról, hogy mi mindent tehet egy-egy egyház, ill. mit tehetünk közösen. Mit tehetünk mi, baptisták? Magyarországon egy kis létszámú közösségről van szó, világviszonylatban viszont nagy egyháznak számítunk. Azok a kapcsolatok, amelyek nálunk adódtak és természetesen (elsősorban az amerikai kapcsolatokra gondolok), sokat használhatnak az egész nemzetnek.” Almási testvér külön kiemelte, hogy különleges kapcsolata van Debrecennel, hiszen ebben a városban a Református Teológiai Akadémián szerezte második diplomáját, és itt kapta meg a teológiai és a filozófiai doktori címet is. A tévéműsorban hangsúlyozta elnök testvérünk, hogy az egyik legfontosabb téma lesz a műsor kapcsán, hogy vajon lesz-e „világvége” 2000-ben. Az egyházak két nagy hibát követhetnek el, az egyik az, ha nem válaszolnak, a másik az, ha rosszul válaszolnak. Nem kell a 2000. évhez kötni semmit, ez az esztendő is ugyanolyan, mint bármelyik, de a Szentírásnak vannak tanításai a végidőkről, pl. Jézus figyelmeztet bennünket arra, hogy úgy járjunk a világban, hogy figyeljük a körülöttünk lévő eseményeket, az idők jeleit. A társadalom pedig nagyon figyel arra, hogy a hiteles egyházak mit mondanak ezekről a kérdésekről.

Az eddig látott műsorok alapján kijelenthetjük, hogy Debrecen közvéleménye szívesen fogadta a tartalmában és formájában teljesen új műsort, az „Erőnk Forrását”.

A bevezető műsor vendégei egyhangúlag azt a reményüket fejezték ki, hogy ez a műsor segít abban, hogy sokan odaforduljanak a Forráshoz, az élő Istenhez. (BH 1999. 384. old. – N. I. –)

Történelmi egyházak találkozója Pakson, 1999

A történelmi egyházak régióbeli gyülekezetei találkoztak első alkalommal Pakson az ökumené jegyében. A kormány célja és felelőssége a polgári és keresztény Magyarország megteremtése, a társadalom és az egyház közelítése. Annak az egységnek az újrateemtése, amely a gyökereinket jelenti, s amelynek szétválasztását tűzte ki célul az elmúlt évtizedek politikai vezetése – hangoztatta előadásában Hámori József kultuszminiszter. Elmondta: az idei költségvetés az egyházi funkciók ellátására 20 milliárdot különített el, kétszer annyit, mint az előző években. Az ingatlanok kiváltása, a hitoktatás, valamint a különböző beruházások finanszírozása mellett az egyházi műemlékek millenniumi rekonstrukcióját is ebből fedezik. Kiemelten szólt a miniszter a millenniumi ünnepekről. Magyarország hármaskorú évfordulót ünnepel: Krisztus születésének kétezredik évfordulója mellett Szent István megkoronázását, valamint azt, hogy Magyarország hivatalosan is keresztény állammá lett. A minisztérium 25 milliárdos millenniumi költségvetéséből 15 milliárd jut 1999-re. Ebből tízmilliárdot műemlékvédelemre fordítanak. Alapvető feladatként jelölte meg a több évszázados épületek helyrehozatalát, hogy – mint fogalmazott – „általuk felmutathassuk a keresztény világnak, hogy alkotó nemzet vagyunk, s megőriztük ezt a képességünket.” Hétszázötven kastély, kúria újjáépítése szerepel az épített nemzeti örökség felújításának programjában. A miniszter szerint a 2000. esztendő az olvasás éve lesz. Kiadásra kerül a klasszikusokból álló, 156 kötetet tartalmazó millenniumi könyvsorozat, amelynek egy-egy darabja csupán 500 forintba kerül majd.

Délután az egyházi vezetők előadásait hallgatták meg a résztvevők az Apostoli Hitvallásról. Harmati Béla evangélikus püspök elnök a hitértelmezés tévútjairól beszélt. Mint mondta, az elmúlt év szociológiai vizsgálata megállapította: a magyarok nagy része vallásos a „maga módján”. Magyarország és Európa ma nem a hívők és nem hívők, hanem a Krisztus-hívők és más hitűek között oszlik meg – mondta. *Tóth Sándor*, a Duna melléki református egyházkerület püspök helyettese emlékeztette a gyülekezeteket azokra a korokra, amikor élet-halál kérdés volt megvallani, hogy Jézus az Úr. Rámutatott: a hitvallás üdvösség kérdése. Jézust megvallani azt jelenti, az élet oldalára állni. *Mayer Mihály* római katolikus püspök a Szentlélek bizonyágtételéről beszélt. Az „ismeretlen Isten” meghatározás helyett a Lélek vigaszt adó szeretetteljességét hangsúlyozta. A közömbösség, a szenttelenség azt jelzi, a Lélek hiányzik belőlünk – mondta. Hozzáteve: a hitélet a Szentlélek nélkül csak ideológia, nélküle akármely egylet lehetne az egyház. Az MTI híradása szerint Almási Mihály baptista elnök a jövőbe mutatva óvta a kereszténységet a szektás Krisztus-várástól, a világvége-hangulattól. Figyelmeztette a felekezeteket napjaink trükkös szélhámosaira, a csodahadjárral szédítőkre. Két veszélyre hívta fel a figyelmet: ha az utolsó ítéletet, Jézus eljövételét nem várjuk, vagy ha rajongva várjuk. A találkozót záró előadó józan keresztény reménységre intett. (Magyar Nemzet. 1999. június 14.)

„Menj és nézd meg, hogy jól vannak-e testvéreid!” Június 12-én Paks határában az utat átívelő transzparenseken már üdvözölték a szervezők a városba ér-

kezőket, akik a Történelmi Egyházak Regionális Találkozójára jöttek. A szakadó eső és a szélvihar ellenére reggel 9-kor már telve volt a több mint 2000 személyes sportcsarnok. A nemzetközi konferenciák szintjén mozgó szervezés elsősorban *Szabó Vilmos Béla* helyi evangélikus lelkipásztort és munkatársait – köztük *Varga Boldizsár* helyi baptista lelkipásztort – dicséri. A rendkívül igényes kiállítású meghívó és programfüzet borítóján a jelenlevő négy történelmi egyház (római katolikus, református, evangélikus és baptista) jelképei láthatók színesben, a belső oldalon a város jelképévé vált Makovecz-templom, a köszöntő, a program, a térkép és a konferencia énekei. Az emblémák óriásplakátként díszítették a csarnokot is az izléses dekoráció és virágköltemények mellett.

A találkozó mottója: *„Menj és nézd meg, hogy jól vannak-e testvéreid!”* (1Móz 37:14)

A gyülekezés és regisztráció után a program reggel 9-kor énektanulással kezdődött az ökumenikus kórus és a fúvószenekar vezetésével. 9.30–10.00-ig tartott a nyitó istentisztelet (katolikus, evangélikus). A köszöntők után a felekezetek bemutatkozása következett. A római katolikusok számos bibliai történetet jelenítettek meg, színes korhű öltözékekben – minden kommentár nélkül. Igen megható és mélyértelmű jeleneteik közben csak a bibliai szöveg hangzott, mégpedig szó szerint, tanúskodva arról is, hogy a római egyházban az utóbbi időben igen nagy hangsúly kerül a Szentírásra. A reformátusok népviseletben énekeltek régi magyar és egyházi énekeket, ősi zsoltárokat. Az evangélikusok számos német énekkel szolgáltak. A baptistákat a pécsi énekesek képviselték, egyházunk történetéről és missziójáról pedig *dr. Meláth Ferenc* testvér szólt. A baptista bemutatkozás előtt érkezett meg Hámori József miniszter, aki előadásában beszélt a történelmi egyházak és a kormány között létrejött megállapodásokról, valamint az egyházak nélkülözhetetlen szerepéről a nemzet szellemi és kulturális megújulásában. Hámori József elmondta, hogy Orbán Viktor miniszterelnök és a kormány üdvözlét hozta, és azt kívánta, hogy a paksi kezdeményezés futótűzként terjedjen határainkon túl is.

12 órától 13.30-ig ebédszünet volt. A rendezők gondoskodtak a falvakból, városokból érkezett többezres tömeg kulturált étkeztetéséről. A nap is kisütött. A tévétársaságok és a különböző rádiók riporterei folyamatosan interjúkat készítettek az egyházvezetőkkel. A fiatalok bibliai vetélkedőn és sportversenyeken vettek részt. A bibliai vetélkedő témája Lukács evangéliuma volt, ami pedig a sportot illeti, kosárlabda, futball, futás és súlyemelés szerepelt a választékban.

Délután 13.30-tól 15 óráig „püspökeink gondolatai az Apostoli Hitvallásról” címmel négy előadás következett. Harmati Béla evangélikus püspök elnök a hitvallás első szakasza alapján szólt Istenről, a teremtőről és a mennyei Atyáról, Tóth Sándor református püspökhelyettes Jézus Krisztusról mint megváltóról, Mayer Mihály róm. kat. püspök a Szentlélek újjáteremtő munkájáról, Almási Mihály baptista elnök pedig a végidőkről, az Úr visszajöveteléről és az utolsó ítéletről. A nagy figyelemmel kísért bibliai előadások közben az ökumenikus énekkar, az ifjúság és a fúvószenekar szolgált. 15.30-tól a „Kérdések püspökeink felé” c. fórumbeszélgetés zajlott. Számos igen fontos mai kérdésre válaszoltak a történelmi egyházak vezetői. A minden tekintetben példás, remélhetőleg hagyományteremtő konferencia református-baptista istentisztelettel zárult. Baptista részről az igeszolgálatot Balogh Barnabás pécsi lelkipásztor végezte.

Sokáig együtt maradt még a gyülekezet. Valóságos ökumenikus beszélgetés alakult ki a különböző egyházak lelkipásztorai és munkásai között.

A konferenciát a négy történelmi egyházon kívül támogatták a gyülekezetek, de oroszlánrészt vállalt a többmillió költségből a Paksi Atomerőmű Rt., a Tolna Megyei Közgyűlés, a város önkormányzata, élen a találkozón végig jelen levő és felszólaló polgármesterrel, alpolgármesterrel, önkormányzati és országgyűlési képviselőkkel, valamint a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa.

Adja az Úr, hogy komolyan vegyük az ígét, amely mottóul szolgált – és engedelmessédjünk fölszólításának: „Menj és nézd meg, hogy jól vannak-e testvéreid!” –, s ha jól vannak, örüljünk együtt, ha nincsenek, segítsünk nekik, hisz csak az egymás terhére hordozni kész és egymást szeretni képes tanítványokról ismerszik meg a valóságos keresztyénység. (BH 1999. júl. 4-i ve-
zércikk – A. M. –)

Örömnep Kiskunhalason

Igazi, tartalmas ünnepünk volt május 16-án Kiskunhalason, bár a naptár nem jelzett semmi különösét. Gyülekezetünk nagy odaadással készült, hiszen új templom építését határozta el.

Ezt a szándékot és a gyülekezet Istenbe vetett hitét fejezte ki ez az ünnep. Erre az öröme hívtuk a testvéregyházakat: örüljenek velünk!

Meleg szeretettel voltak hozzánk a református testvérek, helyt adva nagytemplomukban az ökumenikus együttlétnek. Bebizonyosodott, hogy nem túloztunk, amikor nagy seregre számítottunk, hiszen közelről és távolról 900-an gyűltünk egybe Isten tiszteletére, dicsőítésére.

Hetényi Lajos, a kiskunhalasi gyülekezet pásztora a 133. zsoltár szavaival köszöntötte a nagyszámú gyülekezetet. „Mily jó és gyönyörűséges, amikor az atyafiak együtt lakoznak... oda küld áldást és életet az Úr!” Majd felhangzott az ének: „Áldjad, én lelkem, a dicsőség örök királyát...” A sokaság lelkes éneklése igazi dicséretté olvadt egybe, hiszen jó és gyönyörűséges ezt együtt vallani az istenfélőknek.

Bödecs Pál református elnök lelkész imádkozott az alkalomért, az épülő templomért és a lelki templomok megépüléséért. A Központi Énekkar Istent dicséző szolgálatai emelték az alkalom áhítatos hangulatát.

Dr. Almási Mihály egyházelnök szavait a gyülekezet nagy érdeklődéssel várta és figyelte: hogyan viszonyul építő szándékunkhoz? Támogatja-e szívvel-lélekkel? Hiszen minden templomépítésben benne van az ország testvériségének áldozata, segítsége, imatámogatása. Elnök testvérünk visszaemlékezése sokakban eloszlatta az aggodalmat: „kicsik vagyunk, magunkra maradunk.” Almási testvér szülőföldje ez a város. A gyülekezet lelki bölcsője volt. Gyermekeveire szeretettel gondolt vissza. Családi, meleg szavai meghatározták további együttlétünket. Máté evangéliuma 24. fejezete alapján viszont komoly figyelmeztetéssel fordult az ezredvégben élő és szolgáló gyülekezethez.

Hozdik Zsolt katolikus káplán imájával, áldáskérésével, és ifj. Pátkai Imre művész testvérünk orgonajátékával végződött a délelőtti együttlét.

Ebéd után az építendő templom helyére vonult ki a testvériség. Szeretettel, ügyünk felkarolását tapasztalhattuk abban, hogy az építkezéshez a telket Kiskunhalas város Képviselő Testülete adományozta közösségünknek. Ezen a telken Dr. Almási Mihály testvér egy emlékfát ültetett. Jób könyve alapján (14. rész) szólt arról, hogy a fák általában túlélnek az embert. Szólt a 2000 éves vörösfenyőkről, majd a platán tulajdonságait említve biztatta gyülekezetünket: nagyra nő, sokat kibír, hosszú életű, szép és hasznos. A faültetés alatt a Központi Énekkar énekelt, majd Hetényi Lajos lelkipásztor testvér a kicsiny kezdetről, a növekedésről beszélt azzal a reménnyel, hogy Isten segítségével így lesz a templomépítésnél és a gyülekezetnél egyaránt. Az emlékfá ültetésénél jelen voltak Kiskunhalas prominens személyiségei és a különböző egyházak lelkészei. S mivel a 2. évezred végén, a millenniumi ünnepek idejére esik az építés, imaházunk a Millenniumi Emléktemplom nevet kapta.

Három órakor a világhírű Csipkeházat látogatták meg vendégeink, mely Kiskunhalas kiemelkedő nevezetességei között talán a legismertebb.

Négy órára megtelt a város színházterme a Mozart hangversenyre. Oláh Gábor karnagy testvér bemutatta egyházunk Központi Énekkarát, a szólistákat és zenészeket, majd felcsendült az ének. Két Mozart mű elhangzása után dr. Semjén Zsolt államtitkár úr felszólalása következett, melyet nagy érdeklődéssel vártunk. Az előadás közvetlen hangvétele megnyerő volt. Világossá tette, miért fontos az állam és egyház közötti szerződés. Fontos, hogy az egyház közfeladatok ellátása esetén (oktatás, egészségügy stb.) ugyanabban a támogatásban részesüljön, mint az önkormányzatok. Ez nem jelenti azt, hogy az egyház elveszíti szuverenitását. Fontos, hogy minden egyház egyenlő törődést, támogatást kapjon a munkájához. Az egyház szolgálata a társadalomban értékes és szükséges.

Az államtitkár úr felszólalása után felcsendült Mozart *Rekviem* című műve. A csiszolt, szép előadáson túl érződött, hogy ezeket a műveket hívó emberek szólaltatják meg. A hallgatóság nagy ovációval fogadta az énekkar szolgálatát. Szünni nem akaró tappsal többször is visszakérte énekes testvéreinket.

Egész napunkat végigkísérte Isten áldása, mely örömben, lelkesedésben, a város testvériségének együttlakozásában érezhető volt. Istené a dicsőség!
(BH 1999. 177–178. old. – Kalamáris –)

Ünnepi országgyűlés Debrecenben

A Habsburg-ház trónfosztását és a Magyarország függetlenségét kimondó nyilatkozatot 150 évvel ezelőtt, 1849. április 14-én jelentette be Kossuth Lajos a református Nagytemplomban Debrecenben, amit az akkori országgyűlés közfelkiáltással elfogadott. (A Függetlenségi Nyilatkozat végleges szövegét április 19-én erősítette meg az országgyűlés.) A detronizációra em-

lékezve 1999. április 14-én a déli harangszóval vette kezdetét a Parlament kihelyezett, ünnepi ülése ugyancsak a Debreceni Nagytemplomban. Az ünnepségen jelen volt Göncz Árpád köztársasági elnök, Orbán Viktor miniszterelnök, Áder János házelnök, valamint a felelős magyar kormány tagjai, több mint kétszáz országgyűlési képviselő, az országos és területi szervek, a történelmi egyházak, a diplomáciai testületek képviselői, a polgármesterek és debreceni polgárok. Egy napig újra Debrecen volt az ország fővárosa. Bölcskei Gusztáv, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának elnöke köszöntötte az egybegyűlteket, köztük a történelmi egyházak vezetőit. Ezután Áder János, a Parlament elnöke, Göncz Árpád köztársasági elnök és Orbán Viktor miniszterelnök mondott ünnepi beszédet. A három legfőbb közjogi méltóság után *Kósa Lajos*, Debrecen polgármestere szólt az ünneplő közönséghez. Ezt követően istentisztelet keretében Bölcskei Gusztáv református püspök igehirdetéssel, Bosák Nándor római katolikus püspök imádsággal szolgált.

Egyházunkat Dr. Almási Mihály szövetségi elnök testvér, a helyi gyülekezetet pedig Bereczki Lajos lekipásztor testvér képviselte az ünnepségen. (BH 1999. 148. old. – A. M. –)